

DODATEK MIESIĘCZNY DO KWARTALNIKA PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA

ZAWIERAJĄCY

KONWENCJE, USTAWY, ROZPORZĄDZENIA, ZARZĄDZENIA, OKÓLNIKI,
INSTRUKCJE, STATUTY I INNE PRZEPISY Z ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

SPIS RZECZY.

SOMMAIRE.

I. OCHRONA I INSPEKCJA PRACY.

I. PROTECTION ET INSPECTION DU TRAVAIL.

Str.	Page
1. Oświadczenie Prezesa Rady Min. z dn. 9.II. 1934 r. o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części woj. śląskiego ustawy z dn. 31.V. 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi	91
2. Oświadczenie Prezesa Rady Min. z dn. 9.II. 1934 r. o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszar woj. śląskiego ustawy z dnia 24.III. 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem	91
3. Ustawa z dn. 5.III. 1934 r. o załatwianiu targów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi w woj. poznańskim	91
4. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 29.III. 1934 r. w sprawie książeczek obrachunkowych dla robotników portowych	92
5. Rozporządzenie M. P. i H. z dn. 31.III. 1934 r. w porozumieniu z M. O. S. o ustaleniu pojęcia portowych na kategorie zawodowe	92
6. Rozporządzenie M. P. i H. z dn. 31.III. 1934 r. w porozumieniu z M. O. S. o ustanowieniu i zakresie działania Komisji Kwalifikacyjnej dla robotników portowych przy Urzędzie Morskim, tudzież o trybie zaliczania w poczet robotników portowych	93
1. Déclaration du Président du Conseil, en date du 9 février 1934, concernant le consentement de la Diète silésienne à la mise en vigueur, dans la partie haut-silésienne de la voïévodie de Silésie, de la loi du 31 mai 1921 sur la surveillance des chaudières à vapeur	91
2. Déclaration du Président du Conseil, en date du 9 février 1934, concernant le consentement de la Diète silésienne à la mise en vigueur, dans la voïévodie de Silésie, de la loi du 24 mars 1933 sur la surveillance des récipients sous pression	91
3. Loi du 5 mars 1934 concernant le règlement des différends collectifs entre les propriétaires d'immeubles urbains et les concierges dans la voïévodie de Poznań	91
4. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 29 mars 1934, concernant les livrets de comptes pour les ouvriers du port	92
5. Arrêté du Ministre de l'Industrie et du Commerce, en date du 31 mars 1934, rendu d'accord avec le Ministre de l'Assistance sociale sur la définition de la notion du transbordement dans les ports et le classement des ouvriers du port en catégories professionnelles	92
6. Arrêté du Ministre de l'Industrie et du Commerce, en date du 31 mars 1934, rendu d'accord avec le Ministre de l'Assistance sociale, concernant la constitution, auprès de l'Office maritime, et le champ d'activité d'une Commission de qualification des ouvriers du port ainsi que les modalités de classement dans la catégorie des ouvriers du port	93

Str.

Page

7. Instrukcja M. O. S. z dn. 22.XI. 1933 r. w sprawie warunków pracy na robotach, prowadzonych przy pomocy finansowej Funduszu Pracy oraz przy pomocy kredytów, asygnowanych z budżetu M. O. S. urzędowi wojewódzkim na zatrudnienie bezrobotnych

97

8. Okólnik G. I. Pr. z dn. 10.III. 1934 r. Nr. 3 w sprawie badań lekarskich młodocianych

98

9. Okólnik G. I. Pr. z dn. 7.IV. 1934 r. Nr. 12 w sprawie zmiany w kierownictwie wydziału rozjemstwa i polityki pracy

98

10. Pismo okólne G. I. Pr. z dn. 20.III. 1934 r. Nr. 658/P. O. w sprawie czasu pracy w cementowniach

99

11. Pismo okólne G. I. Pr. z dn. 16.IV. 1934 r. Nr. 1231/Pin w sprawie ewidencji robót prowadzonych z kredytów udzielonych przez Fundusz Pracy

99

12. Pismo okólne G. I. Pr. z dn. 17.IV. 1934 r. Nr. Pp. 5 c 1 — 4 w sprawie wyznaczania terminów komisji rozjemczych

99

13. Pismo okólne G. I. Pr. z dn. 19.IV. 1934 r. Nr. Pp. 29/9—4 w sprawie ustalenia norm wydajności pracy dla Stowarzyszenia Opieki nad niezatrudnioną młodzieżą

100

14. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 18.IV. 1934 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dn. 24.III. 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów graficznych w woj. pomorskiem

101

15. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 18.IV. 1934 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dn. 10.III. 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na terenie miasta i powiatu Inowrocław

101

16. Orzeczenie Nadzw. Komisji Rozjemczej z dn. 27.II. 1934 r., ustalające warunki pracy i płacy robotników rolnych na r. 1934/35 na obszarze woj. wileńskiego i nowogródzkiego

101

17. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 7.III. 1934 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dn. 30.XI. 1933 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich gospodarstw rolnych na terenie woj. poznańskiego i pomorskiego

101

7. Instruction du Ministre de l'Assistance sociale du 22 novembre 1933, concernant les conditions de travail aux travaux organisés avec l'aide financière du Fonds de Travail et sur des crédits assignés du budget du Ministère de l'Assistance sociale aux offices de voïévodie à des fins d'emploi des chômeurs

97

8. Circulaire de l'Inspecteur en Chef du Travail, en date du 10 mars 1934, No. 3 concernant l'examen médical des adolescents

98

9. Circulaire de l'Inspecteur en Chef du Travail, en date du 7 avril 1934, No. 12 concernant le changement apporté à la direction de la section de l'arbitrage et de la politique du travail

98

10. Lettre circulaire de l'Inspecteur en Chef du Travail, en date du 20 mars 1934, No. 658/Po. sur la durée du travail dans les usines de cimentation

99

11. Lettre circulaire de l'Inspecteur en Chef du Travail, en date du 16 avril 1934, No. 1231/Pin., concernant l'état des travaux menés sur des crédits consentis par le Fonds de Travail

99

12. Lettre circulaire de l'Inspecteur en Chef du Travail, en date du 17 avril 1934, No. Pp. 5 c 1—4 concernant la fixation des délais des commissions d'arbitrage

99

13. Lettre circulaire de l'Inspecteur en Chef du Travail, en date du 19 avril 1934, No. Pp. 29/9—4 concernant la fixation des normes du rendement de travail pour l'Association d'assistance aux jeunes chômeurs

100

14. Notification du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 18 avril 1934, concernant la demande de déclaration de force obligatoire de la convention collective du 24 mars 1934 pour tous les établissements graphiques dans la voïévodie de Silésie

101

15. Notification du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 18 avril 1934, concernant la demande de déclaration de force obligatoire de la convention collective du 10 mars 1934 pour tous les travaux de bâtiment sur le terrain de la ville et du district d'Inowrocław

101

16. Arrêt de la Commission extraordinaire d'arbitrage, du 27 février 1934, fixant les conditions de travail et les salaires des ouvriers agricoles pour 1934/35 dans les voïévodies de Wilno et de Nowogródek

101

17. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 7 mars 1934, concernant la déclaration de force obligatoire de la convention collective du 30 novembre 1933, pour toutes les exploitations agricoles dans les voïévodies de Poznań et de Poméranie

101

Str.	Page
18. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 7.III. 1934 r. w sprawie powołania Nadzw. Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze pow. olkuskiego na r. 1934/35	101
19. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 18.IV. 1934 r. w sprawie powołania Nadzw. Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze woj. wołyńskiego na r. 1934.	101
18. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 7 mars 1934, concernant la convocation d'une Commission extraordinaire d'arbitrage pour fixer les conditions de travail et les salaires des ouvriers agricoles dans le district d'Olkusz, pour l'année 1934/35	101
19. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 18 avril 1934, concernant la convocation d'une Commission extraordinaire d'arbitrage pour fixer les conditions de travail et les salaires des gardes forestiers dans la voïévodie de Wolhynie, pour 1934	101
II. WALKA Z BEZROBOCIEM I POŚREDNICTWO PRACY.	
1. Ustawa z dn. 13.III. 1934 r. w sprawie zmiany ustawy z dn. 16.III. 1933 r. o Funduszu Pracy	101
2. Rozporządzenie Prezydenta Rzpltej z dn. 13.IV. 1934 r. o zmianie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych	102
3. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 15.III. 1934 r. w sprawie regulaminu Zarządu Głównego i zarządów obwodowych Funduszu Bezrobocia	102
4. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 15.III. 1934 r. w porozumieniu z Ministrami S. Wewn., Sprawiedl., Skarbu, S. Wojsk. i Komunikacji w sprawie przekazania czynności zniesionych państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami Funduszowi Bezrobocia	110
5. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 15.III. 1934 r. o biurach pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia	110
6. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 15.III. 1934 r. o ustaleniu terminów zniesienia państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami	117
7. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 17.III. 1934 r. w porozumieniu z M. S. Zagr. i M. S. Wewn. w sprawie zmian w rozporządzeniu o właściwości władz w zakresie spraw emigracyjnych w kraju	117
8. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 29.III. 1934 r. o Biurze Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni	118
1. Loi du 13 mars 1934 modifiant la loi du 16 mars 1933 sur le Fonds de Travail	101
2. Décret du Président de la République, en date du 13 avril 1934, concernant la modification du moratoire de logement pour les chômeurs	102
3. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 15 mars 1934, concernant les règlements du Comité directeur et des comités régionaux du Fonds de Chômage	102
4. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 15 mars 1934, rendu d'accord avec les Ministres: de l'Intérieur, de la Justice, des Affaires Militaires, des Communications, concernant le transfert au Fonds de Chômage des fonctions des offices publics de placement et d'assistance aux émigrants, lors de leur suppression	110
5. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 15 mars 1934, sur les bureaux de placement du Fonds de Chômage	110
6. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 15 mars 1934, concernant les délais de la suppression des offices publics de placement et d'assistance aux émigrants	117
7. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 17 mars 1934, rendu d'accord avec le Ministre des Affaires étrangères et le Ministre de l'Intérieur, modifiant l'arrêté sur les compétences des autorités dans le domaine d'émigration	117
8. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 29 mars 1934, concernant un Bureau de placement pour les ouvriers du port à Gdynia	118

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.

III. ASSURANCES SOCIALES.

1. Ustawa z dn. 15.III. 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych	121
1. Loi du 15 mars 1934 concernant des facilités à accorder pour le paiement aux institutions d'assurances sociales des cotisations et taxes arriérées	1

	Str.		Page
2. Rozporządzenie Prezydenta Rzpltej z dn. 9.IV. 1934 r. o przekazaniu zakresu działania M. P. i H. oraz wyższych urzędów górniczych, wynikającego z pruskiej „ustawy o bractwach górniczych” Ministrowi O. S.	122	2. Décret du Président de la République, en date du 9 avril 1934, concernant le transfert au Ministre de l'Assistance sociale des attributions du Ministère de l'Industrie et du Commerce et de celles des autorités minières supérieures, résultant de la loi prussienne relative aux caisses minières	122
3. Zarządzenie M. O. S. z dn. 12.IV. 1934 r. Nr. 2969/O./U.K. w sprawie powołania tymczasowych rad przy komisarzach instytucji ubezpieczeń społecznych	123	3. Ordonnance du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 12 avril 1934, No. 2969/O./U.K. concernant la désignation de conseils provisoires auprès des commissaires des institutions d'assurances sociales	123
4. Zarządzenie M. O. S. z dn. 12.IV. 1934 r. Nr. 3185/U.K. w sprawie stosunku organów instytucji ubezpieczeń społecznych do ubezpieczonych	124	4. Ordonnance du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 12 avril 1934, No. 3185/U.K. concernant les relations entre les organes des institutions sociales et les assurés	124

IV. OPIEKA SPOŁECZNA.

1. Rozporządzenie M. O. S. i M. Skarbu z dn. 13.II. 1934 r. w sprawie zaopatrzenia pieniężnego inwalidów z oddziałów ukraińskich	125
2. Pismo okólne M. O. S. z dn. 31.III. 1934 r. Nr. 1020/Op. w sprawie dzieci i młodzieży, pozostającej na utrzymaniu Państwa	126
3. Pismo okólne M. O. S. z dn. 9.IV. 1934 r. Nr. 1147/Op. w sprawie „Święta lasu”	126
4. Pismo okólne M. O. S. z dn. 11.IV. 1934 r. Nr. 948/Op. w sprawie pomocy ortopedycznej dla inwalidów cywilnych, ukraińców-azylantów i innych	127
5. Pismo okólne M. O. S. z dn. 13.IV. 1934 r. Nr. Op. 51/1—4 w sprawie ewidencji dzieci i młodzieży pozostającej na utrzymaniu Państwa	127
6. Okólnik M. O. S. z dn. 13.IV. 1934 r. Nr. 11 w sprawie zapomóg dla inwalidów, którym zostały zawieszone renty inwalidzkie	128
7. Pismo okólne M. O. S. z dn. 31.III. 1934 r. Nr. 1384/Oin w sprawie dokumentów szpitalnych b. wojskowych austro-węgierskich	129
8. Pismo okólne M. O. S. z dn. 31.III. 1934 r. Nr. 2188/Oin w sprawie ustalenia właściwego procentu ogólnej utraty zdolności zarobkowej	129
9. Pismo okólne M. O. S. z dn. 31.III. 1934 r. Nr. 15462/Oin/33 w sprawie rewizji orzeczeń inwalidzkich komisji rewizyjno-lekarskich i inw. komisji odwoławczych	130

IV. ASSISTANCE SOCIALE.

1. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, et du Ministre des Finances, en date du 13 février 1934, concernant l'assistance pécuniaire aux invalides des détachements ukrainiens	125
2. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 31 mars 1934, Nr. 1020/Op. concernant les enfants et la jeunesse entretenus par l'Etat	126
3. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 9 avril 1934, No. 1147/Op. concernant la „Fête des forêts”	126
4. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 11 avril 1934, No. 948/Op. concernant le secours orthopédique aux invalides civils ukrainiens et autres	127
5. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 13 avril 1934, No. Op. 51/1—4 concernant l'état d'enregistrement des enfants et de la jeunesse entretenus par l'Etat	127
6. Circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 13 avril 1934, No. 11, relative aux allocations en faveur d'invalides dont les pensions d'invalidité ont été suspendues	128
7. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 31 mars 1934, Nr. 1384/O.in. concernant les cartes d'hôpital des anciens militaires austro-hongrois	129
8. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 31 mars 1934, Nr. 2188/O.in. concernant la fixation d'un pourcentage approprié de la perte générale de capacité de gain	129
9. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 31 mars 1934, Nr. 15462/O.in/33 concernant la revision des décisions des commissions médicales et des commissions d'appel pour invalides	130

10. Pismo okólne M. O. S. z dn. 31.III. 1934 r. Nr. 3080/O.in w sprawie kontroli akt inwalidzkich w związku z rewizją orzeczeń w części dotyczącej związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową 130

11. Pismo okólne M. O. S. z dn. 30.IV. 1934 r. Nr. Oin. 12/1—4 w sprawie liczby godzin urzędowania lekarzy w referatach spraw inwalidzkich i w urzędach wojewódzkich 131

12. Pismo okólne M. O. S. z dn. 1.V. 1934 r. Nr. Oin. 41/1—4 w sprawie ulg dla inwalidów przy przejazdach kolejowych 131

V. ZDROWIE PUBLICZNE.

1. Ustawa z dn. 15.III. 1934 r. o izbach lekarskich 133

2. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 30.XI. 1933 r. wydane w porozumieniu z M. Skarbu o opłatach za zezwolenia na przewóz i ekshumację zwłok ludzkich 139

3. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 20.II. 1933 r. o opuszczeniu od cen, oznaczonych w taksie aptekarskiej za lekarstwa, wydawane na koszt ubezpieczalni społecznych 139

4. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 15.III. 1934 r. o utworzeniu Państwowej Rady do spraw uzdrowisk 140

5. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 29.III. 1934 r. w sprawie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na chorobę Heine-Medina 141

6. Zarządzenie M. O. S. z dn. 15.II. 1934 r. w sprawie wykazu dozwolonych do obrotu specyfików farmaceutycznych 141

7. Okólnik Nr. 6 M. O. S. z dn. 1.III. 1934 r. Nr. Z. H. 16/XI/b/1/7 w sprawie instrukcji do rozporządzenia Min. O. S. i Spr. Wewn. o wodzie do picia i potrzeb gospodarczych 143

8. Okólnik Nr. 7 M. O. S. z dn. 9.III. 1934 r. Nr. Zn. 50/F/2/1 w sprawie sprzedaży przez aptekarzy surowicy przeciwróżycowej 152

9. Okólnik Nr. 8 M. O. S. z dn. 15.III. 1934 r. Nr. Zn. 16/IX/b/8/39 w sprawie instrukcji do rozporządzenia M. O. S. z dn. 23.I.1934 r. o dozorcach nad mąką i wyrobami mącznymi 152

10. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 31 mars 1934, No. 3080/O.in. concernant le contrôle des dossiers d'invalides en connexion avec la revision des décisions sur le rapport entre la perte de santé et le service militaire 130

11. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 30 avril 1934, No. O. in. 12/1—4 concernant le nombre des heures de service des médecins pour les affaires des invalides et aux offices de voïevodie 131

12. Lettre circulaire du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 1 mai 1934, Nr. O. in. 41/1—4 concernant des tickets de faveur pour les invalides 131

V. SANTÉ PUBLIQUE.

1. Loi du 15 mars 1934 sur les chambres médicales 133

2. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 30 novembre 1933, rendu de concert avec le Ministre des Finances, concernant les taxes pour le transport et l'exhumation des corps humains 138

3. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 20 février 1934, concernant des rabais sur la taxe des pharmacies pour les médicaments fournis aux frais des institutions d'assurances 139

4. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 15 mars 1934, concernant l'institution d'un Conseil de l'Etat pour les questions des stations curatives 140

5. Arrêté du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 29 mars 1934, concernant la déclaration obligatoire des cas de la maladie Heine Medina 141

6. Ordonnance du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 15 février 1934, concernant la liste des spécifiques pharmaceutiques dont le trafic est autorisé 141

7. Circulaire No. 6 du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 1 mars 1934, No. Z. H. 16/XI/b/1/7 concernant une instruction relative à l'arrêté du Ministre de l'Assistance sociale et du Ministre de l'Intérieur sur l'eau potable et les besoins économiques 143

8. Circulaire No. 7 du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 9 mars 1934, No. Zn/50/F/2/1 concernant la vente par les pharmaciens du serum contre la rougeole du porc 152

9. Circulaire No. 8 du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 15 mars 1934, No. Zn/16/IX/b/8/39 concernant une instruction relative à l'arrêté ministériel du 23 janvier 1934 sur la surveillance de la farine et des produits farineux 152

10. Okólnik Nr. 9 M. O. S. z dn. 27.III. 1934 r. Nr. Zn. 16/VIII/b/3/1 w sprawie zarządzeń, dotyczących wykonywania rozporządzenia o dozorze nad mlekiem i jego przetworami 154 11. Okólnik Nr. 10 M. O. S. z dn. 13.IV. 1934 r. Nr. Zn. 50/Z/11/1 w sprawie współdziału Państwowego Zakładu Higieny w akcji walki z epidemjami 156 12. Pismo M. O. S. z dn. 2.III. 1934 r. Nr. Zn. 228/34 w sprawie propagandy przeciwjądliczej 164 13. Pismo M. O. S. z dn. 2.III. 1934 r. Nr. Zn. 1/b/17/6 w sprawie kursu dla lekarzy Ośrodków Zdrowia 165 14. Pismo M. O. S. z dn. 8.III. 1934 r. Nr. Zn. 30/a/67/1 w sprawie lekospisu — państwowej pomocy lekarskiej 166 15. Pismo M. O. S. z dn. 6.IV. 1934 r. Nr. Zn. 57/o/2/32 w sprawie sprawozdania rocznego Ośrodków Zdrowia 168	10. Circulaire No. 9 du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 27 mars 1934, No. Zn. 16/VIII/b/3/1 au sujet de mesures concernant l'application de l'arrêté sur la surveillance du lait et de ses produits 154 11. Circulaire No. 10 du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 13 avril 1934, No. Zn/50/Z/11/1 concernant la participation de l'Etablissement d'Hygiène de l'Etat à la lutte contre les épidémies 156 12. Lettre du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 2 mars 1934, No. Zn. 228/34 concernant la propagande antitrachomeuse 164 13. Lettre du Ministre de l'Assistance sociale du 2 mars 1934, No. Zn. 1/b/17/6 concernant un cours pour les médecins des Centres de la Santé 165 14. Lettre du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 8 mars 1934, No. Zn. 30/a/67/1 concernant la liste des médicaments à fournir par le secours médical de l'Etat 166 15. Lettre du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 6 avril 1934, No. Zn. 57/o/2/32 concernant les rapports annuels des Centres de la Santé 168

VI. SPRAWY ORGANIZACYJNO - ADMINISTRACYJNE.

1. Okólnik Nr. 12 M. O. S. z dn. 14.IV. 1934 r. w sprawie upoważnienia do udzielania urlopów okolicznościowych i wypoczynkowych 171
2. Pismo M. O. S. z dn. 14.IV. 1934 r. Nr. B. P. 11/1—4 w sprawie urlopów wypoczynkowych w r. 1934 172
3. Okólnik Nr. 13 M. O. S. z dn. 19.IV. 1934 r. Nr. Bd. 1/18—4 w sprawie wykonania budżetu na okres 1934/35 r. 174

VI. ORGANISATION ET ADMINISTRATION.

1. Circulaire No. 12 du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 14 avril 1934, concernant l'autorisation à accorder des congés circonstanciels et de vacances 171
2. Lettre du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 14 avril 1934, No. B. P. 11/1/4 concernant les congés de vacances en 1934 172
3. Circulaire No. 13 du Ministre de l'Assistance sociale, en date du 19 avril 1934, No. Bd. 1918-4 concernant l'exécution du budget de l'exercice 1934/35 174

I. Ochrona i Inspekcja Pracy.

1.

Oświadczenie Prezesa Rady Ministrów.

z dnia 9 lutego 1934 r.

o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi.

(Dz. U. R. P. z dnia 2 marca 1934 r. Nr. 17, poz. 139).

Na podstawie art. 1 pkt. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 12 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89), oświadczam, co następuje:

Sejm Śląski ustawą z dnia 12 grudnia 1933 r., ogłoszoną w Dzienniku Ustaw Śląskich z dnia 23 grudnia 1933 r. Nr. 29, poz. 58, wyraził zgodę na wejście w życie na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 303) w brzmieniu ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 786).

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Jędrzejewicz*

2.

Oświadczenie Prezesa Rady Ministrów.

z dnia 9 lutego 1934 r.

o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze województwa śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem.

(Dz. U. R. P. z dnia 2 marca 1934 r. Nr. 17, poz. 140).

Na podstawie art. 1 pkt. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 12 lutego 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 89), oświadczam, co następuje:

Sejm Śląski ustawą z dnia 12 grudnia 1933 r., ogłoszoną w Dzienniku Ustaw Śląskich z dnia 23 grudnia 1933 r. Nr. 29, poz. 59, wyraził zgodę na wejście w życie na obszarze województwa śląskiego ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o nadzorze nad zbiornikami pod ciśnieniem (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 234).

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Jędrzejewicz*

3.

Ustawa.

z dnia 5 marca 1934 r.

o załatwieniu zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi w województwie poznańskim.

(Dz. U. R. P. z dnia 28 marca 1934 r. Nr. 26, poz. 198).

Art. 1. (1) Minister Opieki Społecznej może nadać moc obowiązującą orzeczeniu komisji pojednawczo - rozjemczej, wydanemu w trybie rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o załatwianiu zatargów pracy (Dz. Ust. Rzeszy str. 1456), w sprawie warunków pracy dozorców domowych w przypadku, gdy strony, uczestniczące w postępowaniu przed tą komisją, orzeczenia nie przyjęły.

(2) Szczegółowe przepisy o trybie postępowania przy nadawaniu mocy obowiązującej orzeczeniom, wymienionym w ust. 1, wydaje Ministerstwo Opieki Społecznej.

Art. 2. Ustawa niniejsza obowiązuje na obszarze województwa poznańskiego z wyłączeniem powiatów: szubińskiego, bydgoskiego, wyrzykowskiego i inowrocławskiego.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Jędrzejewicz*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

4.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej

z dnia 29 marca 1934 r.

w sprawie książeczek obrachunkowych dla robotników portowych.

(Dz. U. R. P. z dn. 15 kwietnia 1934 r. Nr. 32,
poz. 289).

Na podstawie art. 10 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 646) zarządzam, co następuje:

§ 1. Każdemu robotnikowi portowemu powinna być wydana bezpłatnie przez Biuro Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni książeczka obrachunkowa.

§ 2. Wzamian za zgubioną lub uszkodzoną przez robotnika książeczkę obrachunkową Biuro Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni powinno niezwłocznie wydać nową, za co pobiera od robotnika opłatę, nie przekraczającą kosztu własnego, w każdym razie nie wyżej taksy, zatwierdzonej przez obwodowego Inspektora Pracy.

§ 3. Książeczka obrachunkowa powinna zawierać następujące dane:

I. Część ogólna:

- 1) nazwisko i imię robotnika;
- 2) kategoria zawodowa robotnika;
- 3) stawki wynagrodzenia, ustalone przez umowę zbiorową lub przez orzeczenie Portowej Komisji Rozjemczej.

II. Część instrukcyjna, zawierająca zwięzły wyciąg z przepisów prawnych, określających prawa i obowiązki stron.

III. Część rozrachunkowa, zawierająca dane, dotyczące każdorazowych wypłat wynagrodzenia ze wskazaniem poszczególnych rodzajów ustawowo dopuszczalnych potrąceń.

IV. Część kontrolna (karta kontrolna) zawierająca dane, dotyczące czasu zatrudnienia robotnika portowego w poszczególne dni roku u poszczególnych pracodawców ze wskazaniem nazwiska pracodawcy lub nazwy przedsiębiorstwa oraz zarobku (brutto) robotnika za poszczególne dniów-

ki. Część kontrolna (karta kontrolna) jest prowadzona w formie załączników do książeczki obrachunkowej.

§ 4. Okręgowy Inspektor Pracy na skutek podań zainteresowanych pracodawców może zezwolić na nieprowadzenie części rozrachunkowej w książeczkach obrachunkowych, jeżeli zobowiążą się oni do wydawania robotnikom przy każdorazowej wypłacie dowodów pisemnych, o treści przewidzianej w § 3 p. III.

§ 5. Książeczkę obrachunkową robotnik przechowuje u siebie, celem zaś wpisania do książeczki właściwych danych oddaje ją pracodawcy, który dokonywa wymaganych zapisów w możliwie krótkim czasie, poczem książeczkę zwraca robotnikowi.

§ 6. Wzory książeczek obrachunkowych oraz dowodów pisemnych, przewidzianych w § 4, ustala okręgowy Inspektor Pracy.

§ 7. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie uchylają wynikającego z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324) obowiązku ponoszenia przez pracodawcę kosztu książeczki obrachunkowej.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1934 r.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

5.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 31 marca 1934 r.

w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o ustaleniu pojęcia przeładunku portowego i podziale robotników portowych na kategorie zawodowe.

(Dz. U. R. P. z dn. 15 kwietnia 1934 r. Nr. 32,
poz. 290).

Na podstawie art. 2 ustęp (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 646) zarządzam, co następuje:

§ 1. (1) Za przeładunek portowy uważa się czynności, wykonywane w obrocie portowym w obrębie portu i związane bezpośrednio:

- a) z ładowaniem ładunków na statki morskie, rzeczne i wszelkiego rodzaju inne urządzenia przewozowe wodne jak również urządzenia lądowe, przeznaczone do przewozu;
- b) z wyładowywaniem ładunków z urządzeń, wymienionych w punkcie a);
- c) ze składowaniem, wydawaniem, układaniem i przenoszeniem ładunków w magazynach i na placach składowych dla dalszego przewozu drogą wodną lub lądową, z wyłączeniem czynności, związanych z przerabianiem, przepakowywaniem i sortowaniem towarów w magazynach zakładów przemysłowych;
- d) z bunkrowaniem, czyszczeniem i balastowaniem statku.

(2) Nie podpadają pod pojęcie przeładunku portowego w rozumieniu niniejszego rozporządzenia czynności personelu technicznego, obsługującego portowe urządzenia przeładunkowe, oraz dozorców w magazynach i na placach składowych.

§ 2. Robotników portowych dzieli się na następujące kategorie zawodowe:

- a) robotników, wykonywających na statku bezpośrednio czynności przeładunkowe przy wyładowywaniu i załadowywaniu statku oraz rozmieszczaniu ładunku (stauerzy);
- b) robotników, wykonywających przeładunek i trymowanie węgla;
- c) robotników, wykonywających przeładunek drzewa na placach składowych;
- d) robotników, wykonywających przeładunek innych ładunków, aniżeli wymienione w punkcie b) i c).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1934 r.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Zarzycki

6.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 31 marca 1934 r.

w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o ustanowieniu i zakresie działania Komisji Kwalifikacyjnej dla robotników portowych przy Urzędzie Morskim, tudzież o trybie zaliczania w poczet robotników portowych.

(Dz. U. R. P. z dnia 25 kwietnia 1934 r.
Nr. 32, poz. 291)

Na podstawie art. 26 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 646) zarządzam, co następuje:

R o z d z i a ł I.

Ustanowienie Komisji Kwalifikacyjnej.

§ 1. (1) Przy Urzędzie Morskim w Gdyni tworzy się Komisję Kwalifikacyjną dla robotników portowych.

(2) W skład Komisji Kwalifikacyjnej wchodzi:

- 1) przedstawiciel Urzędu Morskiego jako przewodniczący,
- 2) kierownik Biura Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni,
- 3) jeden przedstawiciel pracodawców,
- 4) jeden przedstawiciel robotników,
- (3) Członkowie Komisji mają swoich stałych zastępców.

(4) Przy komisji czynny jest sekretarz Komisji, wyznaczony na okres czasu do odwołania przez Dyrektora Urzędu Morskiego spośród pracowników Urzędu Morskiego. Do zakresu obowiązków sekretarza Komisji należy prowadzenie biurowości i protokołów posiedzeń Komisji oraz przechowywanie akt.

§ 2. Dyrektor Urzędu Morskiego powołuje na okres czasu do odwołania spośród urzędników Urzędu Morskiego przewodniczącego Komisji i jego zastępcę.

§ 3. (1) W celu ustalenia listy kandydatów na członków Komisji ze strony pracodawców i robotników, przewodniczący Komii-

sji zwraca się do zrzeczeń pracodawców portowych i zrzeczeń zawodowych pracowników, obejmujących robotników portowych, a posiadających swoją siedzibę lub oddział w Gdyni, o przedstawienie kandydatów na członków Komisji w liczbie po 4 przez każde zrzeczenie (2) kandydatów na przedstawicieli i 2 — na zastępców).

(2) Zrzeczenia pracodawców portowych złożyć mogą jedną wspólną listę kandydatów. To samo dotyczy zrzeczeń zawodowych pracowników.

§ 4. Jako kandydat na członka Komisji przedstawiony być może tylko ten, kto posiada odpowiednie warunki do sprawowania urzędu ławnika Sądu Pracy na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Sądach Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 350).

§ 5. Przedstawienie list kandydatów przez zrzeczenia powinno nastąpić w okresie 2 tygodni od dnia doręczenia wezwania. Po upływie tego czasokresu przewodniczący Komisji bezzwłocznie przedkłada nadesłane listy kandydatów Dyrektorowi Urzędu Morskiego, który dokonywa wyboru przedstawicieli i ich zastępców spośród przedłożonych list. Wyboru dokonywa się na okres 1 roku kalendarzowego. O dokonanym wyborze przewodniczący Komisji zawiadamia zrzeczenia, które przedstawiły listy kandydatów.

§ 6. (1) Dyrektor Urzędu Morskiego, na wniosek przewodniczącego Komisji, może pozbawić przedstawiciela pracodawców lub robotników piastowanego stanowiska członka Komisji, jeżeli:

a) zajął co do niego lub staną się wiadome okoliczności, które uniemożliwiają mu zajmowanie stanowiska członka Komisji (§ 4);

b) jeżeli stał się winny poważnego naruszenia swoich obowiązków urzędowych, a w szczególności, jeżeli, pomimo wezwania przewodniczącego, nie bierze udziału w posiedzeniach Komisji;

c) utracił charakter przedstawiciela tego zrzeczenia, z którego był powołany lub proponowany.

(2) W razie wszczęcia przeciwko członkowi Komisji postępowania karnego o przestępstwo z chęci zysku lub zbrodnię, Dyrektor Urzędu Morskiego może go zawiesić w czynnościach do czasu umorzenia postępowania lub uprawomocnienia się wyroku.

§ 7. W razie zrzeczenia się przez członka Komisji swego stanowiska w ciągu roku kalendarzowego, ustępujący członek — o ile nie zachodzą warunki przewidziane w §§ 4 i 6 — obowiązany jest pełnić swoje obowiązki do czasu wyboru nowego członka i objęcia przezeń stanowiska. Zwolnienia członka dokonywa przewodniczący Komisji.

§ 8. W przypadkach przewidzianych w §§ 6 i 7 wybór nowego członka następuje spośród list kandydatów, złożonych w trybie, przewidzianym w § 5.

§ 9. (1) Kadencja Komisji Kwalifikacyjnej trwa 1 rok kalendarzowy.

(2) Przed upływem rocznej kadencji przewodniczący Komisji, najpóźniej w grudniu każdego roku, przygotowuje przeprowadzenie wyboru nowych przedstawicieli pracodawców i robotników w miejsce ustępujących, zgodnie z §§ 3 i 5.

§ 10. (1) Czynności członka Komisji Kwalifikacyjnej wykonywane są honorowo.

(2) Powołanie funkcjonariusza państwowego na członka Komisji stanowi delegację urzędową, wykonywaną z ramienia jego władzy przełożonej na jej koszt.

Rozdział II.

Zakres działania Komisji Kwalifikacyjnej i zasady zaliczania w poczet robotników portowych.

§ 11. Do zakresu działania Komisji Kwalifikacyjnej należy:

1) ustalanie na każdy rok kalendarzowy liczby robotników portowych, potrzebnej dla należytej obsługi portu w Gdyni,

2) zaliczanie robotników w poczet robotników portowych i zaszeregowywanie ich do odpowiednich kategorii zawodowych,

3) zawieszanie robotników portowych w prawie wykonywania przeładunku portowego w porcie gdyńskim w wykonaniu orzeczeń Dyrektora Urzędu Morskiego, wydanych na mocy art. 37 ust. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni,

4) skreślanie robotników portowych z rejestru robotników portowych w razie utraty warunków, którym odpowiadać powinien kandydat na robotnika portowego (§ 13),

5) skreślanie w wykonaniu art. 23 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni, z rejestru robotników portowych, robotnika, co do którego zostało stwierdzone niepodjęcie pracy na warunkach orzeczenia Portowej Komisji Rozjemczej,

6) skreślanie robotników portowych z rejestru robotników portowych na stałe lub na czas określony, w wykonaniu art. 37 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni.

§ 12. (1) Nie później niż w grudniu każdego roku kalendarowego Komisja Kwalifikacyjna, po wysłuchaniu opinii Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni, Biura Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni oraz zrzeszeń pracodawców i robotników, ustala liczbę robotników portowych, potrzebnych dla należytej obsługi portu.

(2) Przy ustalaniu liczby robotników portowych Komisja winna mieć na względzie zatrudnienie każdego robotnika portowego, o ile możliwości, w ciągu 200 dniówek pracy w stosunku rocznym oraz zapewnienie portowi wystarczającej ilości robotników.

§ 13. (1) W poczet robotników portowych może być zaliczona osoba, która:

- a) posiada obywatelstwo polskie,
- b) nie została skazana za zbrodnię lub przestępstwo z chęci zysku,
- c) ma ukończonych lat 18 i nie przekroczyła 50 roku życia,
- d) posiada fizyczne warunki do wykonywania pracy robotnika portowego, stwierdzone przez lekarza portowego,
- e) wykaże odpowiednie przygotowanie do pracy przeładunkowej,
- f) posiada stałe miejsce zamieszkania w Gdyni lub w powiecie morskim,
- g) utrzymuje się wyłącznie z pracy zarobkowej.

(2) Przy zaliczaniu w poczet robotników portowych pierwszeństwo mają:

- a) osoby utrzymujące rodzinę,
- b) wysłużeni wojskowi armii polskiej.

(3) W przypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie Komisja Kwalifikacyjna może odstąpić od warunków przewidzianych w p. c), f) ustępu (1).

§ 14. W uwzględnieniu nabytego przez robotnika uzdolnienia Komisja zaszeregowuje go do jednej z poszczególnych kategorii zawodowych robotników portowych, ustalonych rozporządzeniem, wydanym na podstawie art. 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni.

§ 15. Ubiegający się o zaliczenie w poczet robotników portowych składają do Komisji podania indywidualne według ustalonej przez Komisję deklaracji, dołączając dokumenty, stwierdzające posiadanie warunków, wymienionych w § 13.

§ 16. (1) Przewodniczący Komisji ma prawo, przed skierowaniem zgłoszonego podania na obrady Komisji, wzywać ubiegającego się do uzupełnienia dokumentów lub do udzielenia wszelkich niezbędnych wyjaśnień i informacji.

(2) To samo prawo służy również Komisji w toku jej urzędowania. Jeżeli nie nastąpi uzupełnienie dokumentów lub udzielenie wyjaśnień, wówczas Komisja orzeka na podstawie posiadanych materiałów.

§ 17. Do przewodniczącego Komisji należy ogólne kierownictwo pracami Komisji, w szczególności:

1) zwoływanie posiedzeń, ustalanie porządku dziennego oraz przewodnictwo na posiedzeniach;

2) kierowanie pracą przygotowawczą Komisji w zakresie badania podań, uzupełniania dokumentów oraz wykonywanie innych czynności przygotowawczych,

3) wyznaczenie referentów do poszczególnych spraw,

4) podpisywanie wszelkiej korespondencji Komisji,

5) składanie sprawozdań z prac Komisji Ministerstwu Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Urzędu Morskiego.

18. (1) Posiedzenia Komisji zwoływane są przez przewodniczącego lub jego zastępcę w miarę potrzeby, a przynajmniej raz w miesiącu.

(2) Termin, miejsce i porządek dzienny posiedzenia Komisji powinny być podane do wiadomości członków Komisji na piśmie co najmniej na 3 dni przed posiedzeniem. W przypadkach nagłych przewodniczący może odstąpić od zachowania tego terminu.

(3) Na wypadek uchylenia się zrzeszeń pracodawców lub robotników od zgłoszenia list kandydatów na członków Komisji, czynności Komisji wykonywa przewodniczący wspólnie z kierownikiem Biura Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni.

(4) W razie uchylenia się od udziału w pracy Komisji, bądź przedstawiciela pracodawców, bądź przedstawiciela robotników, przewodniczący zwraca się niezwłocznie do Dyrektora Urzędu Morskiego o powołanie zastępcy z listy kandydatów w trybie §§ 3, 4 i 5.

(5) W przypadku, gdy interes portu nie dopuszcza zwłoki, do czasu powołania zastępcy przez Dyrektora Urzędu Morskiego, czynności Komisji wykonywa przewodniczący wspólnie z kierownikiem Biura Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni.

(6) Uchwały Komisji zapadają większością głosów; w razie równowagi głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

(7) Posiedzenia Komisji są niejawne, a obrady i głosowania są tajne.

§ 19. (1) Sprawy referuje na posiedzeniu Komisji przewodniczący lub referent, wyznaczony przez przewodniczącego.

(2) Sekretarz sporządza protokół obrad, który winien obejmować:

- 1) miejsce i datę posiedzenia,
- 2) nazwiska i imiona członków Komisji oraz sekretarza,

3) istotne szczegóły obrad w odniesieniu do każdej rozpatrywanej sprawy,

4) uchwały Komisji.

(3) Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz.

§ 20. (1) Uchwały Komisji w zakresie spraw objętych § 11 powinny zawierać:

- 1) datę,
- 2) skład Komisji,
- 3) powołanie przepisów prawnych,
- 4) treść uchwały,
- 5) podpisy członków Komisji, których głosami uchwała została powzięta.

(2) Uchwały Komisji są ostateczne i prawomocne, chyba że przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni stanowią inaczej.

§ 21. Uchwały Komisji, uwzględniające zgłoszone podania o przyjęcie w poczet ro-

botników portowych, jak również uchwały w przedmiocie skreślenia robotników z rejestru robotników portowych, winny być niezwłocznie na piśmie komunikowane Biuru Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni oraz osobom zainteresowanym.

§ 22. Postępowanie przed Komisją jest wolne od wszelkich opłat.

§ 23. Przesyłanie przez Komisję dokumentów powinno być dokonywane listami poleconymi za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

R o z d z i a ł III.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 24. Po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego, Komisja przystąpi bez zwłoki do ustalenia liczby robotników portowych na rok 1934, zgodnie z przepisami § 12.

§ 25. (1) Pierwsza Komisja Kwalifikacyjna przy zaliczaniu dotychczasowych robotników portowych do robotników portowych w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni, w przypadkach zasługujących na uwzględnienie, może odstąpić od wymogu § 13 ust. 1 punkt c) odnośnie do warunku najwyższej dopuszczalnej granicy wieku robotnika.

(2) Jako przypadki zasługujące na uwzględnienie, zgodnie z poprzednim ustępem, uważać należy:

- a) co najmniej dwuletnią pracę w charakterze robotnika portowego lub
- b) odpowiednie kwalifikacje w zakresie dotychczasowej pracy zawodowej.

§ 26. Kadencja pierwszej Komisji Kwalifikacyjnej kończy się z dniem 31 grudnia 1934 r.

§ 27. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1934 r.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Zarzycki

7.

Instrukcja Ministra Opieki Społecznej

z dnia 22 listopada 1933 r.

w sprawie warunków pracy na robotach, prowadzonych przy pomocy finansowej Funduszu Pracy oraz przy pomocy kredytów, asygnowanych z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej (Dz. 8, par. 22) urzędowi wojewódzkim na zatrudnienie bezrobotnych.

Do

Panów Wojewodów, Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Panów Okręgowych i Obwodowych Inspektorów Pracy.

W związku z podniesieniem przez Pana Okręgowego Inspektora Pracy V Okręgu, Panów Obwodowych Inspektorów Pracy 20 obwodu i 29 obwodu kwestji warunków pracy na robotach, prowadzonych przy pomocy Funduszu Pracy, oraz nawiązując do pisma okólnego z dn. 21.X. 1933 r. Nr. 3578/P. In., wyjaśniam, co następuje:

1) Przedewszystkiem należy podkreślić, iż roboty, prowadzone przy pomocy Funduszu Pracy, podlegają na całym obszarze państwa obowiązującym przepisom prawa o ochronie pracy i przepisom o ubezpieczeniach społecznych, z wyjątkiem przepisów ubezpieczenia robotników na wypadek bezrobocia.

2) Z uwagi na sezonowy charakter większości tych robót i w związku z tem zdarzające się często niewłaściwości w organizacji robót, mianowicie w kwestji wypłat zarobków robotniczych, niezbędnych urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz urządzeń zapewniających bezpieczeństwo pracy, Panowie Inspektorzy Pracy winni zwizytować te roboty i spowodować usunięcie zauważonych uchybień.

3) Należy zwrócić uwagę na konieczność prowadzenia dokładnych list płacy i przejrzystość obrachunku zarobków robotniczych, przyczem obrachunek zarobków przy każdorazowej wypłacie winien być robotnikowi doręczony na piśmie w postaci książeczki obrachunkowej lub rozrachunku na kartce względnie kopercie. Należy zapobiec obciążaniu zarobku pracownika opłatami na rzecz instytucji społecznych, w części, podlegającej uiszczeniu przez pracodawcę w myśl obowiązujących przepisów. Pracownik winien pła-

cić na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych opłaty tylko w takich rozmiarach, w jakich jest obciążony ustawowo.

4) Przed wydaniem zleceń w kwestji urządzeń higieniczno-sanitarnych w zakresie bezpieczeństwa pracy należy dokładnie rozpatrzyć istotę i charakter robót oraz zlecenia sformułować w ten sposób, ażeby wykonanie ich mogło być uskutecznione szybko i niekolektownie, zapewniając zatrudnionym pracownikom niezbędne bezpieczeństwo i zdrowotność pracy. Należy odmiennie traktować roboty, prowadzone w pobliżu miejsc zamieszkania ogółu zatrudnionych, w ośrodkach miejskich lub w ich pobliżu, i roboty, do których pracownicy odrywani są na dłuższy przeciąg czasu od swych domów i rodzin, oraz gdy roboty prowadzone są w znacznej odległości od ośrodków miejskich.

W pierwszym wypadku, o ile robota ma charakter krótkotrwały i pracownicy mogą korzystać w zakresie higieny z urządzeń miejskich, jak zdrowa woda do picia, ustępy, pomoc lekarska, odżywianie i t. p. — należy ograniczyć się do żądania, ażeby kierownictwo robót należycie zorganizowało i ułatwiło robotnikom korzystanie z tych urządzeń i zapewniło możliwość spożycia przynajmniej raz dziennie gorącej strawy.

W drugim wypadku kierownictwo robót winno zorganizować zaopatrywanie pracowników w tanie i zdrowe środki odżywiania, mianowicie zorganizować sklepy przy robotach oraz jadłodajnie, umożliwiające robotnikowi spożycie przynajmniej raz dziennie porządnej gorącej strawy, winno urządzić pomieszczenia pod dachem, w których pracownicy mogliby spożyć posiłek, schronić się i ogrzać w czasie niepogody, zimna, przechowywać wierzchnie ubrania; winna być na robotach apteczka podręczna, zorganizowane perjo-dyczne dojazdy lekarza, zorganizowane dostarczanie zdrowej wody do picia oraz urządzone ustępy.

Na wszystkich robotach należy zapewnić pracownikom takie warunki wykonywania pracy, któreby w miarę możliwości chroniły pracownika od ujemnych skutków pracy pod względem zdrowotnym i bezpieczeństwa pracy. Będą miały w tych wypadkach zastosowanie ogólne zasady higieny i bezpieczeństwa pracy.

Zwracam uwagę na konieczność wydawania robotnikom, pracującym w wodzie (robo-

ty wodne i meljoracyjne), odpowiednich nieprzemakalnych części odzieży (butów gumowych, spodni, płaszców i t. p.), któreby chroniły pracującego przed stałym zamoczeniem i przeziębieniem.

O wszystkich napotykanym przy wykonywaniu wyłuszczonych zadań trudnościach, które nie będą mogły być usunięte w drodze normalnego urzędowania obwodowego i okręgowego inspektora pracy, proszę niezwłocznie mnie komunikować.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

8.

Okólnik Głównego Inspektora Pracy

z dnia 10 marca 1934 r. Nr. 3

w sprawie badań lekarskich młodocianych.

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich okręgów i obwodów.

Celem odciążenia inspekcji pracy od niektórych czynności kancelaryjnych, związanych z organizacją badań lekarskich młodocianych, Ministerstwo Opieki Społecznej ustaliło, w porozumieniu z Zakładem Ubezpieczenia na wypadek choroby (dawny Związek Kas Chorych) następującą zmianę postępowania.

Przy zgłaszaniu młodocianych do ubezpieczenia, pracodawca wypełnia odcinek dolny załączonego formularza. Część górną formularza (wyjaśnienie dla pracodawcy) Ubezpieczalnia Społeczna wręcza pracodawcy, wypełnione zaś odcinki przesyła w dniu 10-ym każdego miesiąca kalendarzowego właściwemu inspektorowi pracy.

W ten sposób inspekcja pracy odciążona jest od wysyłania wezwań do pracodawców, a Ubezpieczalnia Społeczna od sporządzania miesięcznych wykazów ubezpieczonych młodocianych.

Ministerstwo Opieki Społecznej wydrukowało formularze, które inspektorzy pracy, po odpowiednim wypełnieniu, dostarczają właściwym Ubezpieczalniom Społecznym.

Aby nie obarczać kancelarii wpisywaniem potrzebnych danych, należy przyłożyć: 1) u góry z lewej strony druku pieczęć urzędu, wskazującą nazwę obwodu (okręgu)

i adres, 2) u dołu odcinka dla pracodawcy pieczęć z podpisem inspektora pracy, 3) w środku formularza po słowach: „i wydają odpowiednie świadectwa” należy wybić specjalnie sporządzoną pieczęcią treść, ustalającą wszelkie potrzebne dane o godzinach i miejscu przyjęć młodocianych do badań lekarskich. Treść pieczętki należy uzgodnić z właściwą Ubezpieczalnią Społeczną.

Dalszy ciąg postępowania oraz formularze zezwoleń na pracę pozostają bez zmiany.

Główny Inspektor Pracy

i Dyrektor Departamentu Pracy:

(—) *M. Klott*

9.

Okólnik Głównego Inspektora Pracy

z dnia 7 kwietnia 1934 r. Nr. 12

w sprawie zmiany w kierownictwie wydziału rozjemstwa i polityki pracy.

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich okręgów i obwodów.

1) Zawiadamiam Panów, iż z dniem 1 kwietnia r. b. objął kierownictwo Wydziału Rozjemstwa i Polityki Pracy, jako naczelnik wydziału dotychczasowy okręgowy Inspektor Pracy I-go okręgu p. Wacław Prenier.

2) Nawiązując do okólnika mego Nr. 2/34 z dnia 9 stycznia 1934 r., zawiadamiam Panów, iż punkt 3 tego okólnika ulega zmianie w tym kierunku, że Nr. Nr. telefonów wewnętrznych zostały zmienione z 124 na 122 i z 127 na 124, natomiast w punkcie 5 tego okólnika ulega skreśleniu telefon s. p. Jana Gnoińskiego i zostaje zastąpiony przez telefon Pana Naczelnika W. Preniera Nr. 8-33-25.

3) Wobec konieczności utrzymania jak najbardziej intensywnego kontaktu pomiędzy wydziałami Departamentu Pracy, a pp. okręgowymi i obwodowymi Inspektorami Pracy, polecam Panom, w przypadkach załatwiania spraw służbowych w centrali Ministerstwa, meldować się każdorazowo u Pana Naczelnika Wydziału Rozjemstwa i Polityki Pracy oraz Wydziału Ochrony Pracy.

Główny Inspektor Pracy

i Dyrektor Departamentu:

(—) *M. Klott*

10.

Pismo okólne Głównego Inspektora Pracy

z dnia 20 marca 1934 r. Nr. 658/P.O

w sprawie czasu pracy w cementowniach.

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich
okręgów.

W związku z uruchomieniem szeregu cementowni Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o zbadanie rozkładu czasu pracy we wszystkich uruchomionych cementowniach oraz w cementowniach, których uruchomienie zamierzone jest w najbliższej przyszłości.

Ministerstwo zwraca uwagę, że zatrudnianie robotników w cementowniach przy pracach ciągłych do 56 godzin na tydzień może się odbywać tylko na podstawie specjalnych zezwoleń, udzielanych przez Ministerstwo Opieki Społecznej.

W związku z sytuacją panującą na rynku pracy Ministerstwo uważa za niewskazane przedłużanie czasu pracy w ruchu ciągłym do 56 godzin na tydzień, gdyż normalna praca zakładu może być utrzymana w ramach 48-godzinnego tygodnia pracy dla poszczególnego robotnika przy jednoczesnym zwiększeniu stanu zatrudnienia w danym zakładzie.

W związku z powyższem Ministerstwo prosi o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej tych przedsiębiorstw, które stosują pracę w godzinach nadliczbowych bez wymaganego zezwolenia, a w razie składania przez poszczególne firmy podań o przedłużenie czasu pracy do 56 godzin na tydzień, o nadesłanie do Ministerstwa tych podań wraz ze szczegółową opinią.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu Pracy:

(—) M. Klott

11.

Pismo okólne Głównego Inspektora Pracy

z dnia 16 kwietnia 1934 r. Nr. 1231/Pin

w sprawie ewidencji robót prowadzonych z kredytów udzielonych przez Fundusz Pracy.

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich
okręgów.

Celem zebrania materiałów dla ewidencji stanu robót przeprowadzonych na terenie

okręgu z kredytów udzielonych przez Fundusz Pracy prosiłbym Panów Inspektorów o nadesłanie możliwie w jak najkrótszym czasie, nie dłużej jak do 25 kwietnia r. b. odpowiedzi na następujące zapytania:

1) kto prowadzi roboty (samorządy, instytucje państwowe, prywatne przedsiębiorstwa);

2) jakiego rodzaju są prowadzone roboty;

3) liczba robotników zatrudniona przy poszczególnych robotach;

4) czy roboty są kontynuowane, czy na nowo rozpoczęte w tym roku;

5) czy już rozpoczęto roboty w tym roku i w jakich rozmiarach;

6) jakie są stawki płac i ogólne warunki pracy;

7) czy są przestrzegane przepisy prawodawstwa ochronnego;

8) czy pracują tylko robotnicy zapośredniczeni przez państwowy urząd pośrednictwa pracy;

9) czy robotnicy są ubezpieczeni;

10) w razie potrzeby, sądzę, że można byłoby odbyć kontrolę tych robót na terenie okręgu w porozumieniu z województwem przez uzyskanie środków lokomocji z województwa.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu Pracy:

(—) M. Klott

12.

Pismo okólne Głównego Inspektora Pracy

z dnia 17 kwietnia 1934 r. Nr. Pp. 5 c 1—4

w sprawie wyznaczenia terminów Komisji Rozjemczych.

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich
okręgów i obwodów.

Wyznaczanie Komisji Rozjemczych powoduje niejednokrotnie, a specjalnie w okresach pilnych robót niepożądane przerwy w pracy w poszczególnych gospodarstwach rolnych.

W celu uniknięcia powyższego proszę PP. Inspektorów wyznaczać terminy Komisji Rozjemczych w ten sposób, by jak najmniej odbijało się to na pracy w gospodarstwie.

Przy ustalaniu zasady, że sprawy kierowane do Komisji Rozjemczych winny być możliwie szybko rozpatrywane i załatwiane, należy również uwzględnić, by w okresie ważniejszych prac w polu (siewy, żniwa, sianokosy i t. p.) posiedzenia Komisji Rozjemczych były wyznaczane z wielką oględnością i nie naruszały normalnej pracy.

Należy unikać w miarę możliwości wyznaczania w tych okresach szeregu spraw z jednego folwarku, gdyż w ten sposób zostaje uniemożliwana w tym terminie praca w danym gospodarstwie, sprawy tego rodzaju należy starać się załatwiać w drodze polubownej przed kierowaniem ich na Komisję Rozjemczą.

Nie należy również wyznaczać dłuższych ponad 3 dni okresów trwania Komisji Rozjemczych, gdyż odbija się to ujemnie i na sprawności urzędowania.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu Pracy:

(—) *M. Klott*

13.

**Pismo okólne Głównego Inspektora Pracy
z dnia 19 kwietnia 1934 r. Nr. Pp 29/9—4
w sprawie ustalenia norm wydajności pracy
dla S. O. M.**

Do

Panów Inspektorów Pracy wszystkich
okręgów i obwodów.

Za zgodą i przy poparciu Ministerstwa Opieki Społecznej powstało Stowarzyszenie Opieki nad Niezatrudnioną Młodzieżą (S. O. M.), celem którego jest zwalczanie bezrobocia i jego skutków przez dostarczanie pracy na robotach publicznych.

Wobec rozpoczętego sezonu prac ziemnych S. O. M. uruchomił szereg robót jak przy obwałowaniu Wisły na różnych odcinkach, przy przebudowie węzła warszawskiego, przy budowie kolei Warszawa-Radom i t. d.

Roboty te są prowadzone w formie t. zw. obozów pracy, zasady których są następujące:

1. młodzież przebywająca w obozach pracy poddana jest pewnej dyscyplinie organi-

zacyjnej, jest skoszarowana, otrzymuje wyżywienie i umundurowanie;

2. młodzież przebywająca w obozach pracy zobowiązana jest do pracy 6 godzin dziennie a 36 godzin tygodniowo;

3. za pracę poza wyżywieniem i umundurowaniem młodzież otrzymuje 50 groszy za dniówkę, oraz pewną kwotę wpłacaną miesięcznie na książeczkę oszczędnościową w P. K. O.;

4. poza godzinami pracy młodzież ma rozłożony czas pomiędzy zajęcia sportowe, akcję dokształcającą, kulturalno - oświatową i t. p.

Sprawą ustalenia norm wydajności dla prac prowadzonych przez S. O. M. zajmą się specjalne komisje powoływane dla poszczególnych robót obozów pracy, w skład których na zasadzie porozumienia Ministerstwa z Funduszem Pracy, reprezentującym S. O. M., wchodzi również miejscowi inspektorzy pracy.

Praca młodzieży przy robotach publicznych powinna być zorganizowana w ten sposób, by nie przeciążając zatrudnionych dawała wydajność pracy, w granicach normalnej wydajności, otrzymywanej w tym samym przeciągu czasu, na robotach publicznych, zatrudniających robotników niewykwalifikowanych. A więc jeżeli np. na robotach ziemnych zatrudniani będą robotnicy ziemni fachowcy, którzy już od szeregu lat pracę tę wykonywali, normy ich wydajności pracy w ciągu 6 godzin na dniówkę nie mogą być miarodajne i muszą ulec odpowiedniemu zmniejszeniu do wskazanej powyżej normy pracownika niewykwalifikowanego.

Doceniając całkowicie niezmiernie ważne i odpowiedzialne zadanie, które ma do spełnienia S. O. M., polecam Panom Inspektorom, ażeby Panowie otoczyli szczególnie troskliwą życzliwością i pomocą lokalne instytucje S. O. M. i z urzędu wzięli udział w pracach i kierownictwie tych instytucji.

Każdy, kto przywiązuje należyte znaczenie do zagadnień społecznych, musi ustosunkować się przychylnie do prac S. O. M., a więc przede wszystkim Panowie Inspektorzy Pracy, którzy udziela S. O. M. jak najdalej idącego poparcia w spełnianiu trudnej i odpowiedzialnej pracy dostarczenia i zorganizowania zatrudnienia dla bezrobotnej młodzieży.

Wyniki prac komisji, powołanych do ustalenia norm wydajności, względnie opinie Pana Inspektora, powinny być natychmiast przesyłane przez Pana Inspektora do Ministerstwa Opieki Społecznej Wydział Rozjemstwa i Polityki Pracy i mają służyć do sformułowania ogólnych zasad wydajności pracy, na których ma się oprzeć zatrudnienie młodzieży S. O. M.

Główny Inspektor Pracy i Dyrektor
Departamentu:

(—) *M. Klott*

14.

Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 kwietnia 1934 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 24 marca 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów graficznych w województwie pomorskiem. (Monitor Polski z dnia 27 kwietnia 1934 r. Nr. 97, poz. 137)

15.

Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 kwietnia 1934 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 10 marca 1934 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na terenie miasta i powiatu Inowrocław. (Monitor Polski z dnia 27 kwietnia 1934 r. Nr. 97, poz. 136).

16.

Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 27 lutego 1934 r., ustalające warunki pracy i płacy robotników rolnych na rok służbowy 1934/35 na obszarze województw wileńskiego i nowogródzkiego. (Monitor Polski z dnia 24 marca 1934 r. Nr. 69, poz. 106).

17.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 7 marca 1934 r. w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 30 listopada 1933 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich gospodarstw rolnych na terenie województw: poznańskiego i pomorskiego. (Monitor Polski z dnia 16 marca 1934 r. Nr. 62, poz. 93).

18.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 7 marca 1934 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze powiatu olkuskiego na rok służbowy 1934/35. (Monitor Polski z dnia 16 marca 1934 r. Nr. 62, poz. 92).

19.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 kwietnia 1934 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze województwa wołyńskiego na rok 1934. (Monitor Polski z dnia 24 kwietnia 1934 r. Nr. 94, poz. 133).

II. Walka z bezrobociem i pośrednictwo pracy.

1.

Ustawa

z dnia 13 marca 1934 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy.

(Dz. U. R. P. z dnia 9 kwietnia 1934 r. Nr. 29, poz. 235).

Art. 1. W art. 15 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 163) w ustępie 3 wstawia się końcowe

zdanie o brzmieniu następującem: „Za osoby, które z tytułu stosunku publiczno-prawnego pobierają ze skarbu Państwa, z przedsiębiorstw lub monopoli państwowych zaopatrzenie, obliczone bez państwowego podatku dochodowego, — opłaty, przewidziane w ustępach 1 i 2 niniejszego artykułu, opłaca Skarb Państwa, przedsiębiorstwa lub monopole państwowe”.

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1934 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Jędrzejewicz*

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki*

2.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1934 r. o zmianie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych.

(Dz. U. R. P. z dnia 15 kwietnia 1934 r. Nr. 32, poz. 287).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam, co następuje:

Art. 1. Końcowy termin okresu, wymienionego w zdaniu ostatnim ust. 1 art. 23 ustawy o ochronie lokatorów z dnia 11 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406) w brzmieniu ustawy z dnia 7 listopada 1931 r. zmieniającej ustawę o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 808), ustalony ostatnio ustawą z dnia 25 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 174) na dzień 31 października 1933 r., ustala się w roku 1934 na dzień 31 października.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

3.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 15 marca 1934 r. w sprawie regulaminu Zarządu Głównego i zarządów obwodowych Funduszu Bezrobocia.

(Dz. U. R. P. z dnia 17 marca 1934 r. Nr. 22, poz. 166).

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek

bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 58, poz. 555), zmienionej przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 649) oraz art. 4 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zniesieniu państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621) zarządzam, co następuje:

I. Zarząd Główny.

§ 1. (1) Zarząd Główny sprawuje ogólne kierownictwo działalności Funduszu Bezrobocia.

(2) Siedzibą Zarządu Głównego jest m. st. Warszawa.

(3) Czynności Zarządu Głównego polegają na uchwalaniu postanowień i składaniu wniosków Ministrowi Opieki Społecznej w zakresie przewidzianym w ustawie o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i w przepisach o pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym.

(4) W szczególności do właściwości Zarządu Głównego należą:

1) ogólne kierownictwo akcją pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego na obszarze Państwa w myśl przepisów o pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym oraz wydanych na ich podstawie zarządzeń i instrukcyj ministerjalnych, w szczególności, — uchwalanie postanowień w sprawach organizowania biur pośrednictwa pracy oraz w sprawach powierzania instytucjom zastępczym czynności, związanych z pośrednictwem pracy; postanowienia te wymagają zatwierdzenia Ministra Opieki Społecznej;

2) składanie wniosków Ministrowi Opieki Społecznej, przewidzianych art. art. 3, 9, 14, 19 i 33 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia;

3) ustalanie trybu wewnętrznego działania Zarządu Głównego;

4) ustalanie szczegółowej organizacji Funduszu Bezrobocia i zasad biurowości, oraz wydawanie przepisów rachunkowych, kasowych i budżetowych zgodnie z rozporządzeniem, przewidzianem w art. 10 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i z rozporządzeniem niniejszem;

5) uchwalanie przepisów służbowych, dyscyplinarnych i uposażeniowych; przepisy te wymagają zatwierdzenia Ministra Opieki Społecznej;

6) zarządzanie majątkiem Funduszu Bezrobocia;

7) uchwalanie preliminarzy budżetowych Funduszu Bezrobocia, przedstawianych przez Dyрекcję;

8) zatwierdzanie bilansu rocznego oraz sprawozdań z działalności Funduszu Bezrobocia;

9) rozpatrywanie wniosków zarządów obwodowych oraz rozstrzyganie sprzeciwów przewodniczących zarządów obwodowych, przewidzianych w § 30;

10) powoływanie członków zarządów obwodowych i członków obwodowych komisji odwoławczych;

11) wyłanianie spośród swych członków komisji celem wykonywania poszczególnych czynności Zarządu Głównego, w szczególności zaś komisji wniosków kasacyjnych i komisji orzeczniczej;

12) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań i wniosków Dyrekcji Funduszu Bezrobocia.

§ 2. (1) W skład Zarządu Głównego wchodzi:

1) przewodniczący i jego zastępcę, mianowani przez Ministra Opieki Społecznej;

2) dwaj urzędnicy Ministerstwa Opieki Społecznej, wyznaczeni przez Ministra Opieki Społecznej;

3) przedstawiciel Ministra Skarbu;

4) sześciu przedstawicieli robotników;

5) czterech przedstawicieli pracodawców;

6) czterech przedstawicieli samorządów.

(2) Przedstawicieli wymienionych w pkt. 4, 5 i 6 ustępu 1 powołuje na okres 3 lat Minister Opieki Społecznej. W tym celu Minister Opieki Społecznej wzywa na 2 miesiące przed wygaśnięciem mandatów członków Zarządu Głównego, największe w Państwie zrzeszenia pracowniczych związków zawodowych, centralne organizacje pracodawców oraz centralne organizacje związków samorządowych do przedstawienia określonej liczby kandydatów do Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia.

(3) Na miesiąc przed wygaśnięciem mandatów członków Zarządu Głównego Minister

Opieki Społecznej powołuje nowych członków Zarządu Głównego spośród przedstawionych kandydatów.

§ 3. (1) Posiedzenia Zarządu Głównego są zwoływane w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak, niż raz na miesiąc. Ponadto przewodniczący zwołuje posiedzenia Zarządu Głównego w razie uznanej przez siebie konieczności, na żądanie władzy nadzorczej, na pisemne żądanie co najmniej czterech członków Zarządu Głównego, oraz na żądanie Najwyższej Izby Kontroli bądź komisji rewizyjnej — w terminie dwutygodniowym od chwili zgłoszenia żądania.

(2) Z przebiegu obrad Zarządu Głównego sporządzane są protokoły.

§ 4. (1) Do ważności uchwał Zarządu Głównego konieczna jest obecność przynajmniej 9 członków, w tej liczbie przewodniczącego Zarządu Głównego lub zastępcy przewodniczącego.

(2) Uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

(3) Członek Zarządu Głównego ma prawo złożyć do protokołu uzasadnienie swego odrębnego zdania.

§ 5. (1) Minister Opieki Społecznej rozwiązuje Zarząd Główny, jeżeli posiedzenia tego zarządu w okresie dwóch następujących po sobie miesięcy z powodu braku quorum nie dochodzą do skutku.

(2) Po rozwiązaniu Zarządu Głównego Minister Opieki Społecznej wzywa organizacje, wymienione w § 2, do przedstawienia kandydatów na członków Zarządu Głównego. Do czasu utworzenia Zarządu Głównego w nowym składzie, czynności jego spełnia dotychczasowy przewodniczący Zarządu Głównego.

§ 6. (1) Do zakresu działania przewodniczącego Zarządu Głównego należy:

1) zwoływanie Zarządu Głównego i przewodniczenie na jego posiedzeniach;

2) przedstawianie Zarządowi Głównemu wniosków, dotyczących funkcjonowania Funduszu Bezrobocia;

3) reprezentowanie Funduszu Bezrobocia nazewnątrz i występowanie w imieniu Funduszu Bezrobocia przed wszelkimi władzami i wobec osób trzecich;

4) czuwanie nad wykonywaniem uchwał Zarządu Głównego;

5) rozwiązywanie zarządów obwodowych w przypadku, przewidzianym w § 29 ust. 1;

6) mianowanie urzędników do naczelników wydziału włącznie i niższych funkcjonariuszów Funduszu Bezrobocia oraz przedstawianie Ministrowi Opieki Społecznej wniosków w sprawie mianowania dyrektora i wicedyrektora Funduszu Bezrobocia;

7) upoważnianie dyrektora Funduszu Bezrobocia i przewodniczących zarządów obwodowych do przyjmowania i zwalniania personelu (§ 15 ust. 2 pkt. 7 i § 26 ust. 1 pkt. 7);

8) podpisywanie wniosków do Ministra Opieki Społecznej, podpisywanie aktów i pism, wysyłanych nazewnątrz w sprawach zasadniczych uchwał Zarządu Głównego, podpisywanie nominacji, na mocy uchwał Zarządu Głównego, członków: komisji wniosków kasacyjnych, komisji orzeczniczej, zarządów obwodowych i obwodowych komisji odwoławczych, oraz podpisywanie wspólnie z dyrektorem aktów, dotyczących ważniejszych spraw finansowych;

9) wydawanie w nagłych przypadkach zarządzeń, wymagających w zasadzie uchwały Zarządu Głównego, z obowiązkiem przedstawienia ich do wiadomości Zarządu Głównego na najbliższym posiedzeniu.

(2) W przypadku, gdy uchwała Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia jest sprzeczna z ustawą o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, lub wydanymi na jej podstawie rozporządzeniami, bądź przepisami o pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym, przewodniczący jest obowiązany: zakwestjonować uchwałę i w razie niecofnięcia jej przez Zarząd Główny wnieść do Ministra Opieki Społecznej umotywowany sprzeciw przed upływem dwóch tygodni od chwili powzięcia tej uchwały.

(3) Sprzeciw przewodniczącego powoduje zawieszenie uchwały aż do czasu rozstrzygnięcia go przez Ministra Opieki Społecznej, które powinno nastąpić w ciągu dwóch tygodni od dnia zgłoszenia sprzeciwu.

§ 7. Członek Zarządu Głównego traci mandat:

1) jeżeli zostanie płatnym pracownikiem Funduszu Bezrobocia;

2) jeżeli Zarząd Główny zostanie rozwiązany przez Ministra Opieki Społecznej.

§ 8. (1) Członek Zarządu Głównego zostaje pozbawiony mandatu przez Ministra Opieki Społecznej z urzędu lub na wniosek przewodniczącego Zarządu Głównego:

1) w razie stwierdzonego nadużycia swego stanowiska dla celów osobistych;

2) jeżeli na skutek prawomocnego orzeczenia sądowego został ograniczony w prawie rozporządzenia swym majątkiem;

3) w razie trzykrotnej w ciągu roku nieobecności na posiedzeniach Zarządu Głównego, uznanej przez ten Zarząd za nieusprawiedliwioną;

4) jeżeli przestał być przedstawicielem organizacji, którą reprezentował w Zarządzie Głównym;

5) w przypadku stwierdzenia, że organizacja, którą w Zarządzie Głównym reprezentował, nie odpowiada już warunkom, wymienionym w art. 17 ust. 3 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

(2) W razie wszczęcia przeciwko członkowi Zarządu Głównego dochodzenia karnego o przestępstwo z chęci zysku lub zbrodnie Minister Opieki Społecznej może go zawiesić w czynnościach do czasu uprawomocnienia się wyroku lub umorzenia dochodzenia.

§ 9. W razie zrzeczenia się mandatu przez członka Zarządu Głównego, śmierci jego, utraty mandatu (§ 7) lub pozbawienia mandatu (§ 8) Minister Opieki Społecznej powołuje w zwykłym trybie na jego miejsce nowego członka na pozostały okres urzędowania.

§ 10. (1) Członkowie Zarządu Głównego otrzymują za faktyczny udział w posiedzeniach Zarządu Głównego lub komisji Zarządu wynagrodzenie w wysokości, ustalonej na wniosek Zarządu Głównego przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) W razie delegacji poza m. st. Warszawę członkowie Zarządu Głównego otrzymują zwrot kosztów podróży i diety według norm, ustalonych przez Zarząd Główny i zatwierdzonych przez Ministra Opieki Społecznej.

(3) W innych przypadkach, poza przewidzianymi w ustępach 1 i 2, członkowie Zarządu Głównego mogą otrzymać odszkodowanie za czas poświęcony sprawom Funduszu Bezrobocia, w granicach ustalonych przez Ministra Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego.

§ 11. (1) Komisja wniosków kasacyjnych uchwala wnioski w sprawach kasowania

orzeczeń obwodowych komisji odwoławczych.

(2) Komisja składa się z sześciu członków Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia; w tej liczbie powinien się znajdować jeden przedstawiciel samorządu, jeden — pracowników i jeden — pracodawców.

(3) Członkowie komisji wybierają spośród siebie przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

(4) Tryb urzędowania komisji ustala Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

§ 12. (1) Komisja orzecznicza rozpatruje:

1) odwołania od decyzji zarządów obwodowych o objęciu obowiązkiem zabezpieczenia na wypadek bezrobocia lub wyłączeniu z pod tego obowiązku zakładów pracy lub poszczególnych robotników, — oraz

2) odwołania od decyzji zarządów obwodowych w zakresie pośrednictwa pracy.

(2) Komisja orzecznicza składa się z sześciu członków Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia; w tej liczbie powinien się znajdować jeden przedstawiciel samorządu, jeden — pracowników i jeden — pracodawców.

(3) Członkowie komisji wybierają spośród siebie przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

(4) Tryb urzędowania komisji orzeczniczej ustala Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

II. Dyrekcja Funduszu Bezrobocia,

§ 13. (1) Dyrekcja jest centralnym organem wykonawczym Funduszu Bezrobocia, powołanym z ramienia Zarządu Głównego do spraw pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz zabezpieczenia na wypadek bezrobocia. Dyrekcja działa samodzielnie w granicach rozporządzenia niniejszego oraz udzielonych jej przez Zarząd Główny i przewodniczącego Zarządu Głównego pełnomocnictw.

(2) Na czele Dyrekcji Funduszu Bezrobocia stoi Dyrektor, odpowiedzialny za funkcjonowanie Dyrekcji przed Zarządem Głównym. Zastępuje Dyrektora Wicedyrektor, którym jest jeden z naczelników wydziałów.

(3) Dyrekcja Funduszu Bezrobocia dzieli się na Sekretariat Generalny i wydziały: po-

średnictwa pracy, prawny, inspekcyjny i finansowo-gospodarczy.

(4) Dyrektorowi Funduszu Bezrobocia podlegają służbowo wszyscy urzędnicy i niżsi funkcjonariusze Funduszu Bezrobocia.

§ 14. (1) Stosunek służbowy pracowników Funduszu Bezrobocia ma charakter prywatno-prawny.

(2) Prawa i obowiązki pracowników Funduszu Bezrobocia określają przepisy służbowe i uposażeniowe, a odpowiedzialność służbową — przepisy dyscyplinarne.

§ 15. (1) Dyrektor Funduszu Bezrobocia kieruje techniczną stroną akcji pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz akcji zabezpieczeniowej, prowadzonej na obszarze Państwa.

(2) Do zadań Dyrektora należy w szczególności:

1) wykonywanie uchwał Zarządu Głównego;

2) wykonywanie uchwalonego przez Zarząd Główny budżetu Funduszu Bezrobocia i sprawowanie nadzoru nad wykonaniem budżetu przez poszczególne zarządy obwodowe;

3) przedstawianie Zarządowi Głównemu preliminarza budżetowego;

4) przedstawianie Zarządowi Głównemu sprawozdań rocznych i zamknięć rachunkowych;

5) wydawanie dyspozycji miejscowym organom Funduszu Bezrobocia na mocy uprawnień, posiadanych w myśl rozporządzenia niniejszego i uchwał Zarządu Głównego;

6) koordynowanie i regulowanie działalności poszczególnych organów Funduszu Bezrobocia na podstawie instrukcji Ministra Opieki Społecznej i Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia;

7) mianowanie, zwalnianie i zawieszanie w czynnościach personelu Funduszu Bezrobocia w ramach udzielonych przez przewodniczącego Zarządu Głównego pełnomocnictw, bądź zgłaszanie wniosków w tych sprawach do przewodniczącego Zarządu Głównego (§ 6 ust. 1 pkt. 7);

8) podpisywanie korespondencji Funduszu Bezrobocia w granicach kompetencji, określonych rozporządzeniem niniejszym, i w ramach pełnomocnictw Zarządu Głównego, udzielonych z zachowaniem uprawnień przewodniczącego Zarządu Głównego, wymienionych w § 6 ust. 1 pkt. 8;

9) uczestniczenie w zebraniach Zarządu Głównego z głosem doradczym;

10) występowanie w imieniu Funduszu Bezrobocia na podstawie szczególnych pełnomocnictw, udzielonych przez przewodniczącego Zarządu Głównego lub przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

§ 16. Wicedyrektor ma prawo uczestniczenia w zebraniach Zarządu Głównego z głosem doradczym.

§ 17. Na czele wydziałów stoją naczelnicy wydziałów, na czele wydziału inspekcyjnego naczelnik inspektor, a na czele sekretariatu generalnego — naczelnik sekretariatu, — odpowiedzialni wobec Dyrektora za należyty bieg czynności.

§ 18. Wydział pośrednictwa pracy załatwia sprawy organizacyjne, dotyczące pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, prowadzi ogólnie - państwowy clearing pracy, załatwia zlecone Funduszowi Bezrobocia przez Ministra Opieki Społecznej sprawy migracyjne, sprawy organizowania dla bezrobotnych zatrudnienia i pomocy doraźnej, oraz sprawy statystyki popytu i podaży pracy.

§ 19. Wydział prawny załatwia odwołania od decyzji zarządów obwodowych Funduszu Bezrobocia, przygotowuje sprawy kasowania orzeczeń obwodowych komisji odwoławczych dla komisji wniosków kasacyjnych i opiniuje we wszystkich sprawach prawnych, wynikających z działalności Funduszu Bezrobocia.

§ 20. Wydział inspekcyjny obejmuje inspekcję Funduszu Bezrobocia w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, jak również zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, sprawy organizacyjne, dotyczące zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, oraz opiniuje w sprawach personalnych, organizacyjnych i administracyjno - gospodarczych.

§ 21. Wydział finansowo-gospodarczy załatwia sprawy budżetowe, prowadzi rachunkowość i kasowość Funduszu Bezrobocia, oraz sprawy związane z działalnością finansową Funduszu Bezrobocia, jako też sprawy administracyjno - gospodarcze Funduszu Bezrobocia.

§ 22. Sekretariat Generalny załatwia czynności sekretariatów Zarządu Głównego i Dyrekcji Funduszu Bezrobocia, sprawy prasowe, osobowe i przeszkolenia personelu Funduszu Bezrobocia oraz statystykę, z wy-

łączeniem statystyki popytu i podaży pracy, jako też prowadzi centralne archiwum Funduszu Bezrobocia.

III. Zarządy obwodowe Funduszu Bezrobocia.

§ 23. Zarząd obwodowy, jako miejscowy organ Funduszu Bezrobocia, kieruje akcją zabezpieczeniową na wypadek bezrobocia, oraz akcją pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego na obszarze obwodu.

§ 24. (1) Czynności zarządu obwodowego polegają na uchwalaniu postanowień i składaniu wniosków do organów centralnych Funduszu Bezrobocia w zakresie ustalonym ustawą o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i przepisami o pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym. Wykonywanie powyższych uchwał zarząd obwodowy powierza przewodniczącemu.

(2) W szczególności do zarządu obwodowego należy:

1) ogólne kierownictwo i nadzór działalności obwodowego biura, biur pośrednictwa pracy, ewentualnie związków samorządowych i instytucji prawa publicznego w granicach obwodu, w myśl ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, przepisów o pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym, rozporządzeń i instrukcji ministerjalnych oraz instrukcji i zarządzeń organów centralnych Funduszu Bezrobocia;

2) inicjowanie środków, mających na celu regulowanie wszelkiego rodzaju pośrednictwa pracy na obszarze obwodu, oraz ustalanie metod współdziałania pomiędzy biurami pośrednictwa pracy, a zawodowymi organizacjami pracowników i pracodawców;

3) przedstawianie Zarządowi Głównemu projektów preliminarza budżetowego zarządu obwodowego;

4) czuwanie nad ogólnym stanem finansowym akcji zabezpieczeniowej na obszarze obwodu;

5) przedstawianie wniosków do centralnych organów Funduszu Bezrobocia w sprawie stosowania ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, oraz przepisów o pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym;

6) popularyzowanie działalności biur pośrednictwa pracy;

7) zatwierdzanie sprawozdań obwodowego biura;

8) opinowanie odwołań bezrobotnych do obwodowych komisji odwoławczych;

9) powierzanie za zgodą Zarządu Głównego niektórych czynności w zakresie zabezpieczenia na wypadek bezrobocia i w zakresie pośrednictwa pracy — związkom samorządowym lub instytucjom prawnopublicznym, jako też odwoływanie w tym samym trybie udzielonych uprawnień.

§ 25. (1) W skład zarządu obwodowego wchodzi:

1) przewodniczący, mianowany przez Ministra Opieki Społecznej spośród urzędników, pozostających na etacie Ministerstwa Opieki Społecznej;

2) trzech przedstawicieli robotników;

3) dwóch przedstawicieli pracodawców;

4) dwóch przedstawicieli samorządu.

(2) Przedstawiciele, wymienionych w pkt. 2, 3 i 4 ustępu 1, powołuje na okres trzechletni Zarząd Główny na wniosek przewodniczącego zarządu obwodowego. W tym celu, na dwa miesiące przed wygaśnięciem mandatów członków zarządu obwodowego, zwraca się przewodniczący tego zarządu do największych w Państwie zrzeszeń pracowniczych w rozumieniu art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i do najliczniejszych w obwodzie zawodowych związków robotników, zatrudnionych w zakładach pracy, podlegających zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, o przedstawienie określonej liczby kandydatów na członków zarządu obwodowego. Również w tym celu i w tym samym czasie zwraca się przewodniczący do większych organizacji pracodawców, a w braku tych organizacji — do właścicieli lub odpowiedzialnych zarządców największych w obwodzie zakładów pracy, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, oraz do zainteresowanych związków samorządowych, stosownie do instrukcji Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia.

(3) Listy kandydatów, wraz z własnym wnioskiem, wskazującym osoby, które zdaniem przewodniczącego zarządu obwodowego należy mianować członkami zarządu obwodowego, przewodniczący odsyła do Zarządu Głównego na 6 tygodni przed wygaśnięciem mandatów dotychczasowych członków zarządu obwodowego.

§ 26. (1) Do obowiązków przewodniczącego zarządu obwodowego należy;

1) wykonywanie uchwał zarządu obwodowego, zwłaszcza zaś wykonywanie z ramienia zarządu obwodowego czynności, przewidzianych w § 24 ust. 1;

2) zwoływanie zarządu obwodowego i przewodniczenie na jego posiedzeniach;

3) wykonywanie uchwalonego przez Zarząd Główny budżetu;

4) występowanie do Przewodniczącego Zarządu Głównego o rozwiązanie zarządu obwodowego w przypadku przewidzianym w § 29 ust. 1;

5) kwestjonowanie uchwał zarządu obwodowego w przypadkach przewidzianych w § 30;

6) reprezentowanie zarządu obwodowego nazewnątrż i występowanie w jego imieniu przed wszelkimi władzami i wobec osób trzecich;

7) mianowanie, zwalnianie i zawieszanie w czynnościach personelu biur pośrednictwa pracy, obwodowego biura i jego oddziałów w ramach udzielonych przez przewodniczącego Zarządu Głównego pełnomocnictw, bądź zgłaszanie wniosków w tych sprawach do przewodniczącego Zarządu Głównego (§ 6 ust. 1 pkt. 7);

8) nadzór służbowy nad urzędnikami i funkcjonariuszami niższymi obwodowego biura i biur pośrednictwa pracy;

9) podpisywanie aktów i pism, wysyłanych nazewnątrż;

10) upoważnianie urzędników obwodowego biura i biur pośrednictwa pracy do podpisywania korespondencji;

11) wydawanie w nagłych przypadkach, w porozumieniu z centralnymi organami Funduszu Bezrobocia, zarządzeń, wymagających w zasadzie uchwały zarządu obwodowego, z obowiązkiem przedstawienia ich do wiadomości zarządu obwodowego na najbliższym posiedzeniu;

12) powoływanie i rozwiązywanie komisji doradczych przy biurach pośrednictwa pracy.

(2) Zastępcą przewodniczącego jest bądź kierownik obwodowego biura, bądź kierownik biura pośrednictwa pracy, według wyboru przewodniczącego. Wybór ten podlega zatwierdzeniu przewodniczącego Zarządu Głównego. Przewodniczącemu zarządu obwodowe-

go przysługuje prawo upoważnienia do działania w jego imieniu kierownika obwodowego biura, kierowników oddziałów tego biura, oraz kierowników biur pośrednictwa pracy. W razie takiego przekazania kompetencji decyzje upoważnionych w tym zakresie osób mają moc decyzji przewodniczącego, który ponosi za nie odpowiedzialność.

§ 27. (1) Posiedzenia zarządu obwodowego są zwoływane w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na miesiąc.

(2) Ponadto przewodniczący zwołuje posiedzenie Zarządu Obwodowego w razie uznanej przez siebie konieczności, na żądanie władzy nadzorczej, na pisemne żądanie co najmniej czterech członków zarządu obwodowego, na zlecenie centralnych organów Funduszu Bezrobocia oraz na żądanie Najwyższej Izby Kontroli bądź komisji rewizyjnej — w terminie dwutygodniowym od chwili zgłoszenia żądania.

(3) Z przebiegu obrad zarządu obwodowego są sporządzane protokoły.

(4) Odpis protokołu każdego posiedzenia zarządu obwodowego winien być niezwłocznie przesłany do Dyrekcji Funduszu Bezrobocia.

§ 28. (1) Do ważności uchwał zarządu obwodowego konieczną jest obecność przynajmniej czterech członków, w tej liczbie przewodniczącego zarządu obwodowego lub jego zastępcy.

(2) Uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych na posiedzeniu członków. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

(3) Członek zarządu obwodowego ma prawo złożyć do protokołu uzasadnienie swego odrębnego zdania.

§ 29. (1) Przewodniczący Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia władny jest z urzędu lub na wniosek przewodniczącego zarządu obwodowego rozwiązać zarząd obwodowy, jeżeli posiedzenia tego zarządu w okresie dwóch następujących po sobie miesięcy z powodu braku quorum nie dochodzą do skutku.

(2) Po rozwiązaniu zarządu obwodowego Przewodniczący Zarządu Głównego upoważnia przewodniczącego zarządu obwodowego do przedstawienia nowych kandydatów na członków zarządu.

(3) W tym przypadku do czasu powołania zarządu obwodowego w nowym składzie

czynności jego spełnia przewodniczący zarządu obwodowego.

§ 30. (1) W przypadku, gdy uchwała zarządu obwodowego jest sprzeczna z ustawą o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia lub wydanymi na jej podstawie rozporządzeniami bądź przepisami o pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym albo instrukcjami i zarządzeniami centralnych organów Funduszu Bezrobocia, przewodniczący jest obowiązany zakwestjonować uchwałę i w razie niecofnięcia jej — wnieść przed upływem dwóch tygodni od chwili powzięcia tej uchwały uмотywowany sprzeciw do Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia.

(2) Sprzeciw przewodniczącego zarządu obwodowego powoduje zawieszenie uchwały aż do rozstrzygnięcia przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

§ 31. Członek zarządu obwodowego traci mandat, jeżeli zarząd obwodowy zostanie rozwiązany przez Przewodniczącego Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia (§ 29 ust. 1).

§ 32. (1) Członek zarządu obwodowego zostaje pozbawiony mandatu przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia z urzędu lub na wniosek przewodniczącego zarządu obwodowego w razie:

1) stwierdzonego nadużycia swego stanowiska dla celów osobistych;

2) ograniczenia go na skutek prawomocnego orzeczenia sądowego w prawie rozporządzania swym majątkiem;

3) trzykrotnej w ciągu roku nieobecności na posiedzeniach zarządu obwodowego, uznanej przez ten zarząd za nieusprawiedliwioną;

4) gdy przestał być przedstawicielem organizacji, którą reprezentował w zarządzie obwodowym;

5) stwierdzenia, że organizacja, którą w zarządzie obwodowym reprezentował nie odpowiada już warunkom, wymienionym w art. 17 ust. 3 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

(2) W razie wszczęcia przeciwko członkowi zarządu obwodowym reprezentował, nie odpowiadającego przestępstwo z chęci zysku lub o zbrodnię, Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia może go zawiesić w czynnościach do czasu uprawomocnienia się wyroku lub umorzenia dochodzenia.

§ 33. W razie zrzeczenia się mandatu przez członka zarządu obwodowego, śmierci jego, utraty mandatu (§ 31) lub pozbawienia mandatu (§ 32), Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia powołuje w zwykłym trybie na jego miejsce nowego członka na pozostały okres urzędowania.

§ 34. (1) Przewodniczący zarządu obwodowego otrzymuje zryczałtowane odszkodowanie za czas poświęcony pracy w zarządzie obwodowym, w wysokości ustalonej przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia i zatwierdzonej przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Członkowie zarządu obwodowego za faktyczny udział w posiedzeniach zarządu obwodowego otrzymują wynagrodzenie w wysokości, ustalonej na wniosek Zarządu Głównego przez Ministra Opieki Społecznej.

(3) W razie delegacji służbowej, członkowie zarządu obwodowego otrzymują zwrot kosztów podróży oraz diety według norm, ustalonych przez Zarząd Główny i zatwierdzonych przez Ministra Opieki Społecznej.

(4) W innych przypadkach poza przewidzianymi w ustępach poprzednich, członkowie zarządu obwodowego mogą otrzymać odszkodowanie za czas poświęcony sprawom Funduszu Bezrobocia, w granicach ustalonych przez Ministra Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego.

IV. Obwodowe biuro Funduszu Bezrobocia.

§ 35. (1) Organem wykonawczym zarządu obwodowego w zakresie zabezpieczenia na wypadek bezrobocia jest obwodowe biuro.

(2) Obwodowe biuro może posiadać oddziały, których okrąg i siedzibę ustala Zarząd Główny.

(3) W szczególności do obwodowego biura należy:

1) opracowywanie projektów preliminarza budżetowego zarządu obwodowego;

2) prowadzenie rachunkowości i kasowości oraz technicznej kontroli całokształtu operacji finansowych, na obszarze całego obwodu, zgodnie z odnośnymi instrukcjami;

3) przyznawanie i wymierzanie, w imieniu zarządu obwodowego, zasiłków dla bezrobotnych;

4) ściąganie wkładek oraz wypłacanie zasiłków;

5) przekazywanie urzędом skarbowym ściągania należnych Funduszowi Bezrobocia zaległości płatniczych;

6) wykonywanie czynności sekretariatu zarządu obwodowego;

7) prowadzenie statystyki zabezpieczenia na wypadek bezrobocia w zakresie ustalonym przez centralne organa Funduszu Bezrobocia;

8) załatwianie wszelkich czynności, zleconych przez centralne organa Funduszu Bezrobocia, z wyłączeniem czynności pośrednictwa pracy.

§ 36. Na czele obwodowego biura stoi kierownik biura, działający w ramach upoważnienia, udzielonego przez przewodniczącego zarządu obwodowego.

V. Biuro pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia.

§ 37. Organem wykonawczym Zarządu Obwodowego Funduszu Bezrobocia w zakresie prowadzenia akcji pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego jest biuro pośrednictwa pracy.

§ 38. Organizację biur pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia określa osobne rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej.

VI. Przepisy końcowe.

§ 39. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 września 1924 r. w sprawie regulaminu Zarządu Głównego i zarządów obwodowych Funduszu Bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 774) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem z dnia 21 maja 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 314).

Minister Opieki Społecznej:

(—) Hubicki

4.

**Rozporządzenie
Ministra Opieki Społecznej**

z dnia 15 marca 1934 r.

w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Skarbu, Spraw Wojskowych i Komunikacji w sprawie przekazania czynności zniesionych państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami Funduszowi Bezrobocia.

(Dz. U. R. P. z dn. 17 marca 1934 r. Nr. 22, poz. 167).

Na podstawie art. 2 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zniesieniu państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621) zarządza się, co następuje:

§ 1. Funduszowi Bezrobocia przekazuje się czynności, należące dotychczas do kompetencji państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami, a wynikające z przepisów następujących ustaw i rozporządzeń:

1) art. 23 ustawy z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406), zmienionej ustawą z dnia 27 marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 185), ustawą z dnia 28 listopada 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 894) oraz ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 808);

2) § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych w celu wykonania ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o podatku od lokali (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 12, poz. 95);

3) § 3 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o podatku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 697);

4) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911), w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 231), ustawy z dnia 22 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 229) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 349) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 794);

5) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 czerwca 1930 r. o rejestracji, kontroli i udzielaniu świadczeń z powodu braku pracy pozostającym bez pracy pracownikom umysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 459);

6) art. 57, 58 i 59 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669);

7) rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Skarbu z dnia 15 listopada 1921 r. o obowiązku zatrudniania ciężko uszkodzowanych inwalidów wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 699) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 19 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 1047) oraz rozporządzenia z dnia 10 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 620);

8) rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Skarbu oraz Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 22 listopada 1921 r. o obsadzaniu wolnych miejsc pracy w zakładach samorządowych oraz prywatnych, subwencjonowanych i koncesjonowanych przez Państwo (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 707) i

9) rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 listopada 1933 r. w sprawach taryfowych (Dz. Taryf i Zarządzeń Kolejowych z 1933 r. Nr. 77, poz. 603) i stanowiącej załącznik do niego taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej Polskich Kolei Państwowych na obszarach Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

5.

**Rozporządzenie
Ministra Opieki Społecznej**

z dnia 15 marca 1934 r.

o biurach pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia.

(Dz. U. R. P. z dn. 17 marca 1934 r. Nr. 22, poz. 168).

Na podstawie art. 4 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 paź-

dziennika 1933 r. o zniesieniu państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. (1) Fundusz Bezrobocia wykonywa pośrednictwo pracy przez biura pośrednictwa pracy i instytucje zastępcze, wymienione w art. 5 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621).

(2) Pośrednictwo pracy robotników portowych w Gdyni wykonywa Fundusz Bezrobocia przez Biuro Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni, którego organizację i tryb postępowania określi osobne rozporządzenie.

§ 2. (1) Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia ustala liczbę biur pośrednictwa pracy, ich siedzibę i terytorjalny zakres działania.

(2) Dla poszczególnych okręgów terytorjalnych lub dla poszczególnych zawodów Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia może tworzyć biura pośrednictwa pracy bądź ich oddziały lub ekspozytury.

(3) Uchwały, powzięte w sprawach, wymienionych w ustępach poprzednich, wymagają zatwierdzenia Ministra Opieki Społecznej. Wykazy utworzonych biur pośrednictwa pracy ogłaszane będą w „Monitorze Polskim”.

(4) W dalszych paragrafach rozporządzenia niniejszego biura pośrednictwa pracy, ich oddziały (ekspozytury) będą oznaczane wyrazem: „biuro”.

II. Zakres działania.

§ 3. Biura wykonywają czynności w zakresie dekretu z dnia 27 stycznia 1919 r. o organizacji państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. P. P. P. Nr. 11, poz. 127), dekretu Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu z dnia 6 lipca 1919 r. o organizacji biur pośrednictwa pracy (Tyg. Urzęd. Nr. 29, poz. 93), uzupełnionego ustawą z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 586), ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 58, poz. 555), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października

1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 649), rozporządzenia Ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 14 października 1921 r. o państwowych urzędach pośrednictwa pracy (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 687) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 162) oraz w zakresie innych ustaw i rozporządzeń, które wymienia osobne rozporządzenie, wydane na podstawie art. 2 ust. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621).

§ 4. (1) W szczególności do zakresu działania biur należy:

1) prowadzenie rejestracji, ewidencji i kontroli poszukujących pracy dla celów: pośrednictwa pracy oraz zabezpieczenia na wypadek bezrobocia;

2) pośrednictwo pracy dla poszukujących pracy w kraju i zagranicą;

3) prowadzenie clearingu pracy;

4) poradnictwo zawodowe i przeszkolenie zawodowe bezrobotnych;

5) wydawanie poszukującym pracy zaświadczeń wymaganych:

a) do korzystania z ulg taryfowych na kolejach państwowych;

b) do uzyskania ulg podatkowych;

c) do korzystania z moratorium mieszkaniowego;

d) do uzyskania dalszego leczenia w ubezpieczalniach społecznych po ustaniu stosunku pracy, uzasadniającego obowiązki ubezpieczenia;

e) do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych poza granicami kraju;

f) dla innych celów, dotyczących pomocy bezrobotnym;

6) przyjmowanie zgłoszeń miejsc wolnych i nowoobsadzonych, dokonywanych przez zakłady pracy zgodne z rozporządzeniem, wydanym na podstawie art. 30 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 58, poz. 555);

7) czuwanie nad przestrzeganiem wykonywania przez zakłady pracy obowiązków, wynikających z przepisów ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669), w zakresie zatrudnienia invalidów wojennych i wojskowych;

8) zbieranie i zestawianie materiałów statystycznych, dotyczących podaży i popytu pracy;

9) przyjmowanie zgłoszeń o zasiłki z Funduszu bezrobocia oraz zawiadamianie o przyznaniu lub odmowie przyznania zasiłku;

10) załatwianie zameldowań robotników o uchylaniu się pracodawcy od wydawania zaświadczenia o ustaniu ostatniego zatrudnienia;

11) zawiadamianie właściwego obwodowego biura lub właściwej ubezpieczalni społecznej o odmowie przyjęcia przez bezrobotnego proponowanej pracy oraz o okolicznościach, powodujących wstrzymanie, lub utratę świadczeń;

12) kwalifikowanie bezrobotnych na roboty publiczne;

13) udzielanie informacji o krajowych stosunkach zarobkowych;

14) współdziałanie z powiatową władzą administracji ogólnej w sprawie zwalczania nielegalnego pośrednictwa pracy oraz w sprawach zarobkowych i społecznych biur pośrednictwa pracy;

15) załatwianie spraw emigracyjnych, zleconych osobnemi zarządzeniami Ministra Opieki Społecznej.

(2) Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia ustala przy tworzeniu oddziałów (ekspozytur), jakie z wyszczególnionych w ustępie poprzednim czynności wykonywać będą oddziały (ekspozytury) dla poszczególnych okręgów terytorjalnych lub dla poszczególnych zawodów.

III. Tryb urzędowania.

§ 5. (1) Biuro obowiązane jest przyjąć każde zgłoszenie wolnego miejsca pracy, dokonane ustnie, telefonicznie lub pisemnie z wyjątkiem zgłoszeń, zawierających zaofiarowanie pracy, sprzecznej z porządkiem publicznym, ustawą lub dobremi obyczajami.

(2) Przyjęcie zgłoszenia wolnego miejsca pracy winno być dokonane w sposób, który określa instrukcja Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia o czynnościach biur, zatwierdzona przez Ministra Opieki Społecznej.

§ 6. (1) Każdy poszukujący pracy, zgłaszający się do biura w godzinach urzędowych,

podanych do wiadomości publicznej, winien być zarejestrowany zgodnie z przepisami instrukcji Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia o czynnościach biur.

(2) Przy rejestracji biuro może wymagać od poszukującego pracy udzielenia szczegółowych informacji osobistych, udowodnienia posiadanych kwalifikacji i przedstawienia świadectw z poprzednich miejsc pracy.

§ 7. (1) Biuro zalicza poszukującego pracy do zawodu, w jakim pragnie otrzymać pracę, na podstawie przedstawionych świadectw, a w braku ich lub w razie jakichkolwiek wątpliwości, na zasadzie przeprowadzonego sprawdzenia kwalifikacji.

(2) W miejscowościach, w których czynne są poradnie psychotechniczne, należy, w miarę możliwości, uwzględniać wskazówki tych poradni przy zaliczaniu młodocianych do poszczególnych zawodów.

§ 8. Biuro obowiązane jest do kontroli poszukujących pracy w terminach i w sposób, wskazany w instrukcji Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia o czynnościach biur.

§ 9. (1) Przy wykonywaniu pośrednictwa pracy, biura obowiązane są postępować zgodnie z przepisami instrukcji Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia o czynnościach biur, oraz stosować następujące zasady:

1) mogą być pośredniczeńi tylko ci poszukujący pracy, którzy pozostają w ewidencji biura i zadośćuczynili przepisom o kontroli;

2) przy kierowaniu na wolne miejsca rozstrzygają:

a) kwalifikacje oraz zdolność zawodowa i fizyczna poszukującego pracy;

b) stan bezrobocia;

c) stan rodzinny, z tem, że przy równych kwalifikacjach, pierwszeństwo mają żywiciiele rodzin, t. j. osoby, posiadające na swem wyłącznem utrzymaniu żonę, dzieci w wieku do lat 18 lub niezdolnych do pracy wstępnych i zstępnych;

d) szczególne zasługi położone dla Państwa (przy równych kwalifikacjach i stanie rodzinnym pierwszeństwo mają osoby szczególnie zasłużone przy odbudowie Państwa);

e) przy równych warunkach (kwalifikacje, stan bezrobocia, stan rodzinny i szczególne zasługi dla Państwa), kolejność, w jakiej poszukujący pracy są zarejestrowani.

(2) Przed skierowaniem poszukującego pracy na wolne miejsce, biuro winno dokładnie poinformować go o warunkach zadeklarowanych przez pracodawcę, stwierdzić, czy kandydat posiada wymagane w zgłoszeniu kwalifikacje oraz czy przyjmuje zaofiarowane warunki pracy.

(3) Dowodem, stwierdzającym, że kandydat został skierowany przez biuro na wolne miejsce pracy po zapoznaniu się z warunkami pracy i płacy, jest karta polecająca biura.

(4) Pracodawcy przysługuje prawo wyboru kandydatów oraz prawo żądania, aby biuro skierowało nowych kandydatów.

(5) W wypadku zgłoszenia wolnego miejsca pracy przez zakład pracy, objęty strajkiem lub lokautem, biuro ogranicza się do podania tego zgłoszenia do wiadomości publicznej, z zaznaczeniem faktu strajku lub lokautu, nie podejmując żadnych innych czynności.

§ 10. (1) Kierownik biura ma prawo, a na wyraźne żądanie poszukującego pracy, jest obowiązany udzielić mu otrzymanych urzędowo informacji, dotyczących specjalnych warunków wolnego miejsca pracy, które mogą mieć znaczenie dla poszukującego pracy.

(2) Kierownik biura ma również prawo, a na wyraźne żądanie pracodawcy, jest obowiązany udzielić mu otrzymanych urzędowo informacji, dotyczących takich specjalnych właściwości poszukującego pracy, które mogą mieć poważne znaczenie przy określeniu, czy kandydat będzie odpowiedni na wolne miejsce pracy, zwłaszcza jeżeli warunkiem objęcia pracy jest zamieszkanie w domu pracodawcy.

(3) Niedopuszczalne jest, z wyjątkiem przypadków, wymienionych w poprzednich ustępach, przedstawianie poszukującego pracy w sposób niekorzystny wobec pracodawcy, oraz przedstawianie pracodawcy w sposób niekorzystny wobec poszukującego pracy.

§ 11. (1) W razie zgłoszenia przez poszukującego pracy chęci przeniesienia się na zamieszkanie na obszar innego biura, biuro, na którego obszarze poszukujący pracy zamieszkuje, obowiązane jest wydać mu przekaz, uprawniający do zarejestrowania i skierowania do pracy w nowym miejscu zamieszkania.

(2) Zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej, w razie wyjątkowych warunków gospodarczych, może być nakazane wstrzymanie,

na ściśle określony czas, wydawania przekazów do niektórych miejscowości w kraju.

IV. Organizacja i administracja.

§ 12. Do zakresu działania zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia, którego organizację, skład i sposób wyboru, określa art. 19 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 58, poz. 555) oraz regulamin Zarządu Głównego i zarządów obwodowych Funduszu Bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 22, poz. 166), należy:

1) ogólne kierownictwo i nadzór nad działalnością biura w ramach przepisów o pośrednictwie pracy, rozporządzeń, zarządzeń i instrukcji ministerjalnych, oraz instrukcji i zarządzeń organów centralnych Funduszu Bezrobocia;

2) czuwanie nad wpływem opłat za pośrednictwo;

3) podejmowanie środków, mających na celu regulowanie wszelkiego rodzaju pośrednictwa pracy na obszarze obwodu biura oraz ustalanie metod współdziałania pomiędzy biurem a zawodowymi organizacjami pracowników i pracodawców;

4) powierzanie niektórych czynności biur związkom samorządowym lub instytucjom prawno-publicznym;

5) popularyzowanie działalności biur.

§ 13. (1) Do obowiązków przewodniczącego zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia należy:

1) wykonywanie w imieniu zarządu obwodowego czynności, przewidzianych w § 12 pkt. 1, w szczególności — wydawanie decyzji w zakresie § 4 ust. 1 pkt. 5 i §§ 5, 6, 7 i 10;

2) mianowanie, zwalnianie i zawieszanie w czynnościach personelu biura w ramach pełnomocnictw, udzielonych przez przewodniczącego Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, bądź zgłaszanie wniosków w tych sprawach do przewodniczącego Zarządu Głównego;

3) nadzór służbowy nad urzędnikami i niższymi funkcjonariuszami biura;

4) podpisywanie korespondencji (aktów i pism);

5) upoważnianie urzędników biura do podpisywania korespondencji;

6) upoważnianie kierownika biura do działania w imieniu przewodniczącego zarządu;

7) przyjmowanie zażeń na nieprawidłową działalność biura;

8) powoływanie i rozwiązywanie komisji doradczych.

(2) Na czele biura stoi kierownik biura, działający w ramach upoważnienia, udzielonego przez przewodniczącego.

§ 14. (1) Celem współdziałania przy wykonywaniu czynności pośrednictwa pracy z organizacjami pracodawców oraz zrzeszeniami pracowniczymi mogą być tworzone przy biurach komisje doradcze.

(2) Komisje doradcze powołuje i rozwiązuje przewodniczący zarządu obwodowego.

(3) W skład komisji doradczej wchodzi:

1) przedstawiciel biura, jako przewodniczący,

2) przedstawiciel inspekcji pracy,

3) przedstawiciele pracodawców,

4) przedstawiciele pracowników.

(4) Przedstawiciele pracodawców i pracowników powołuje przewodniczący zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia spośród organizacji pracodawców i zrzeszeń pracowników, działających na obszarze biura, w ilości zależnej od swego uznania.

V. Obowiązki poszukujących pracy.

§ 15. (1) W ciągu całego czasu poszukiwania pracy, poszukujący pracy, zarejestrowany w biurze winien, pragnąc pozostać w ewidencji tego biura, powiadomić biuro przynajmniej jeden raz w każdym miesiącu kalendarzowym, że w dalszym ciągu poszukuje pracy.

(2) Jeśli poszukujący pracy nie zawiadomił biura o dalszym poszukiwaniu pracy, biuro skreśla go z ewidencji.

§ 16. (1) Bezrobotni, pobierający zasiłki na mocy ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 58, poz. 555), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 649), winni stosownie do postanowień §§ 15 i 16 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 lipca 1932 r. o postępowaniu przy przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków dla bezrobotnych (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 556) zgłaszać się osobiście raz w tygodniu do właściwego biura w terminach wyznaczonych przez biuro ce-

lem stwierdzenia, że są bez pracy i oświadczenia gotowości przyjęcia zaofiarowanej pracy.

(2) Bezrobotny, który z przyczyn nieuzasadnionych zaniechał obowiązku zgłoszenia się do kontroli, wymienionej w ust. 1, może być pozbawiony zasiłku na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r., na czas do 10 dni.

§ 17. (1) Bezrobotni, korzystający ze świadczeń z powodu braku pracy na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 231), ustawą z dnia 22 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 229), oraz rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 17 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 349) i z dnia 27 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 794), winni stosownie do postanowień §§ 28 — 31 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 czerwca 1930 r. o rejestracji, kontroli i udzielaniu świadczeń z powodu braku pracy pozostającym bez pracy pracownikom umysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 459) zgłaszać się osobiście w połowie i w końcu każdego miesiąca pozostawania bez pracy do właściwego biura, w terminach wyznaczonych przez biuro celem stwierdzenia, że są bez pracy i oświadczenia gotowości przyjęcia zaofiarowanej odpowiedniej pracy.

(2) Bezrobotny, zgłaszający się do kontroli wymienionej w ust. 1 w końcu miesiąca pozostawania bez pracy, winien stwierdzić własnoręcznym podpisem na przedstawionej mu deklaracji, że przez cały ubiegły miesiąc pozostawał nieprzerwanie bez pracy z powodu niemożności znalezienia odpowiedniej pracy.

(3) Każde niezachowanie wyznaczonych terminów zgłaszania się do kontroli winno być przez bezrobotnego pracownika umysłowego usprawiedliwione niezwłocznie po ustaniu przeszkody. Bezrobotny, który z przyczyn nieuzasadnionych zaniechał obowiązku zgłoszenia się do kontroli, może być na podstawie art. 50 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r., pozbawiony świadczeń z powodu braku pracy na przeciąg 1 miesiąca, w razie zaś po-

nownego zaniechania tego obowiązku — na przeciąg 3 miesięcy.

§ 18. Bezrobotny pracownik umysłowy lub robotnik, korzystający ze świadczeń z powodu braku pracy, obowiązany jest stawić się w biurze na każde wezwanie biura, mające na celu skierowanie go na odpowiednie wolne miejsce pracy.

§ 19. Poszukujący pracy nie jest obowiązany przyjąć pracy, ofiarowanej przez biuro, jednakże winien podać przyczyny odmowy. Względem osób, pobierających zasiłki na wypadek braku pracy, mają zastosowanie przepisy o obowiązku przyjęcia odpowiedniej pracy (art. 15 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych).

§ 20. (1) Bezrobotni pracownicy umysłowi i robotnicy obowiązani są pod rygorem utraty prawa do świadczeń z powodu braku pracy, zgłaszać się z kartą polecającą biura do każdego wskazanego przez biuro pracodawcy, celem omówienia z nim bliższych warunków pracy.

(2) O rezultacie pośrednictwa bezrobotny pracownik umysłowy winien zawiadomić biuro, zwracając kartę polecającą w ciągu trzech dni od chwili doręczenia mu tej karty, nie wliczając w to czasu podróży do miejsca zaofiarowanej pracy i ewentualnej podróży powrotnej.

(3) Bezrobotny robotnik, w razie niedojścia do skutku umowy o pracę, winien zwrócić się do pracodawcy o stwierdzenie na karcie polecającej przyczyn nieprzyjęcia go i następnego dnia kartę zwrócić do biura.

§ 21. (1) Bezrobotny robotnik, korzystający ze świadczeń z powodu braku pracy, winien pod rygorem utraty prawa do pobierania świadczeń (art. 16 pkt. b ustawy z dnia 18 lipca 1924 r.) zawiadomić właściwe biuro:

1) o otrzymaniu pracy zarobkowej, choćby krótkotrwałej, przez niego samego lub przez którąkolwiek z osób, zaliczonych w myśl art. 13 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia do jego rodziny;

2) o śmierci którejkolwiek z osób, zaliczonych w myśl art. 13 tej ustawy do jego rodziny lub o zapewnieniu jej utrzymania przez osobę trzecią.

(2) Zawiadomienie to powinno być dokonane najpóźniej w dniu najbliższej wypłaty zasiłku.

VI. Przepisy finansowe.

§ 22. Wszystkie świadczenia biur w zakresie pośrednictwa pracy są dla poszukujących pracy i wychodźców bezpłatne.

§ 23. (1) Pracodawca obowiązany jest tytułem opłaty za pośrednictwo uiścić niezwłocznie w razie przyjęcia do pracy za pośrednictwem biura:

1) artyści widowiskowego—5% wynagrodzenia tego artysty za okres przewidziany w umowie o pracę, jednak nie dłuższy niż miesięczny;

2) służby domowej — 2 zł od osoby;

3) pracowników wszystkich innych kategorii:

a) przy przyjęciu od 1 do 5 pracowników—50 groszy od każdego przyjętego pracownika,

b) przy jednoczesnym przyjęciu do pracy od 5 do 20 pracowników, spośród osób zapotrzebowanych przez pracodawcę jednorazowo w biurze — 35 groszy od każdego przyjętego pracownika,

c) przy przyjęciu, w warunkach wymienionych w ust. 1 pkt. 3 lit. b, powyżej 20 pracowników — 20 groszy od każdego przyjętego pracownika.

(2) Pracodawca obowiązany jest zwrócić biuru rzeczywiste wydatki, poniesione w związku z czynnościami nie wchodzącymi w zakres normalnego urzędowania biura, a dokonanymi na wyraźne zlecenie pracodawcy. Do czynności tych należą: depesze i rozmowy telefoniczne międzymiastowe, rozjazdy urzędników biura w sprawach pracodawcy, oraz ogłoszenia w pismach.

(3) Instytucje państwowe, samorządowe i prawno-publiczne, zwracające się w charakterze pracodawców do biur oraz pracodawcy, przyjmujący do pracy za pośrednictwem biur inwalidów wojennych lub wojskowych, zgodnie z art. 58 i 59 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidziem wolne są od obowiązku wpłacania należności, przewidzianych w ust. 1.

§ 24. Wpłacający należności, wymienione w § 23 ustępy 1 i 2, otrzymują pokwitowanie z wpłaconej sumy.

§ 25. Dyrekcja Funduszu Bezrobocia na wniosek biura może zwolnić pracodawcę całkowicie bądź częściowo od zwrotu kosztów, wymienionych w § 23 ust. 1, jeżeli zatrudnienie bezrobotnego nastąpiło, jako wynik specjalnej akcji, mającej na celu zmniejszenie bezrobocia.

§ 26. Biuro może zażądać od pracodawcy wpłacenia sumy nieprzekraczającej 50 złotych, tytułem zaliczki na pokrycie ewentualnych należności, przewidzianych w § 23 ust. 2.

VII. Środki odwoławcze.

§ 27. Od decyzji zarządu obwodowego wydanych w zakresie § 4 ust. 1 pkt. 5 i §§ 5, 6, 7 i 10, przysługuje zainteresowanemu prawo odwołania się do Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia w ciągu dni czterech od daty doręczenia decyzji.

VIII. Przepisy przejściowe i wykonawcze.

§ 28. Działalność biur rozpocznie się z dniem, ustalonym osobnym rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej, wydanem na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621).

§ 29. Poszukujących pracy, zarejestrowanych w państwowych urzędach pośrednictwa pracy przed ich zniesieniem, uważa się za zarejestrowanych w biurach pośrednictwa pracy, utworzonych na podstawie rozporządzenia niniejszego.

§ 30. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązujące:

1) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 stycznia 1925 r. w sprawie regulaminu dla państwowych urzędów pośrednictwa pracy (Monitor Polski Nr. 25, poz. 95);

2) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 30 maja 1925 r. w sprawie właściwości terytorjalnej państwowych biur i urzędów pośrednictwa pra-

cy i opieki nad wychodźcami (Monitor Polski Nr. 134, poz. 606);

3) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 sierpnia 1928 r., przekazujące Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy decyzje w sprawach, dotyczących działalności państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami w Warszawie (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 749);

4) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 grudnia 1923 r. w przedmiocie ustroju i zakresu działania parytetowych komisji doradczych przy państwowych urzędach pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 136, poz. 1132) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 30 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 842);

5) Instrukcja, dotycząca wykonania rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1923 r. Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie ustroju i zakresu działania parytetowych komisji doradczych (Monitor Polski z 1924 r. Nr. 50, poz. 143);

6) Instrukcja do rozporządzeń Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 grudnia 1923 r. i z dnia 30 września 1924 r. (Monitor Polski z 1925 r. Nr. 124, poz. 556);

7) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 3 marca 1923 r. w przedmiocie zwrotu kosztów kancelaryjnych przez pracodawców, którzy przyjęli do pracy pracowników, poleconych przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 176) w brzmieniu rozporządzeń: Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 13 września 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 741) i Ministra Skarbu z dnia 9 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 345);

8) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 kwietnia 1924 r. w przedmiocie ustanowienia ulgowych opłat, pobieranych od pracodawców przez państwowe urzędy pośrednictwa pracy za dokonane zapośredniczenia do pracy tytułem zwrotu kosztów kancelaryjnych, oraz ustanowienia terminu płatności wzmiankowanych opłat (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 405).

Minister Opieki Społecznej:

(—) Hubicki

6.

ta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zniesieniu państwowych urzędów

**Rozporządzenie
Ministra Opieki Społecznej**

z dnia 15 marca 1934 r.

o ustaleniu terminów zniesienia państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami.

(Dz. U. R. P. z dnia 17 marca 1934 r. Nr. 22, poz. 169).

Na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zniesieniu państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621) zarządzam, co następuje:

§ 1. Państwowe urzędy pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami znosi się w terminach, podanych w poniższym wykazie:

(Wykaz—patrz obok)

§ 2. Fundusz Bezrobocia przejmuje czynności zniesionych państwowych urzędów pośrednictwa pracy w terminach, wymienionych w § 1.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

7.

**Rozporządzenie
Ministra Opieki Społecznej**

z dnia 17 marca 1934 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zmian w rozporządzeniu o właściwości władz w zakresie spraw emigracyjnych w kraju.

(Dz. U. R. P. z dnia 24 marca 1934 r. Nr. 25, poz. 185).

Na podstawie art. 2 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania w sprawach emigracyjnych Ministrowi Spraw Zagranicznych i o zniesieniu Urzędu Emigracyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 492) oraz art. 2 ust. 1 i 4 rozporządzenia Prezyden-

Grupa	Nr kolejny	Państwowy urząd pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (ekspozytura)	Data zniesienia
I	1	Warszawa-Miasto	17 marca 1934 r.
	2	Przemyśl	" " " "
	3	Częstochowa	" " " "
	4	Siedlce	" " " "
	5	Żyrardów	" " " "
	6	Włocławek	" " " "
II	7	Warszawa - Województwo	19 marca 1934 r.
	8	Brześć	" " " "
	9	Lwów	" " " "
	10	Sosnowiec	" " " "
	11	Łódź	" " " "
	12	Toruń	" " " "
III	13	Białystok	21 marca 1934 r.
	14	Drohobycz	" " " "
	15	Piotrków	" " " "
	16	Bydgoszcz	" " " "
IV	17	Lublin	23 marca 1934 r.
	18	Grodno	" " " "
	19	Stanisławów	" " " "
	20	Chrzanów	" " " "
	21	Kalisz	" " " "
	22	Tczew	" " " "
V	23	Radom	26 marca 1934 r.
	24	Wilno	" " " "
	25	Tarnopol	" " " "
	26	Kraków	" " " "
	27	Ostrów Wielkopolski	" " " "
	28	Gdynia	" " " "
VI	29	Kielce	28 marca 1934 r.
	30	Baranowicze	" " " "
	31	Równe Wołyńskie	" " " "
	32	Poznań	" " " "
	33	Biała	" " " "
VII	34	Łuck	30 marca 1934 r.
	35	Gniezno	" " " "
	36	Nowy - Sącz	" " " "

pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 czerwca 1932 r. w porozumieniu z Ministrami Spraw Zagranicznych i Spraw Wewnętrznych o właściwości władz w zakresie spraw emigracyjnych w kraju (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 541) wprowadza się zmiany następujące:

1) § 2 ust. 1 pkt. c) otrzymuje brzmienie: „ostateczne rozstrzygnięcie odwołań od orzeczeń wydanych w zakresie § 3 przez powiatowe władze administracji ogólnej, a w województwie śląskim przez komunalne urzędy pośrednictwa pracy”;

2) w § 2 ust. 1 pkt. f) wyrazy: „państwowe urzędy pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami, instytucje zastępcze” zastępuje się wyrazami: „powiatowe władze administracji ogólnej, a w województwie śląskim — komunalne urzędy pośrednictwa pracy, ponadto przez właściwe instytucje zastępcze Funduszu Bezrobocia”;

3) w § 2 ust. 1 pkt. g) dodaje się na końcu przed średnikiem wyrazy: „jako też popieranie przed sądami oskarżeń o powyższe przestępstwa”;

4) w § 2 ust. 2 wyrazy: „inspektorów emigracyjnych” zastępuje się wyrazami: „inspektorów lub specjalnych urzędników”;

5) § 3 otrzymuje brzmienie następujące: „Następujące sprawy stanowią będą zakres działania powiatowej władzy administracji ogólnej, a w województwie śląskim — komunalnych urzędów pośrednictwa pracy:

- a) ustalanie prawa osób, wyjeżdżających zagranicę w celach emigracyjnych, do uzyskania bezpłatnego paszportu;
- b) pośredniczenie w udzielaniu emigrantom zaliczek na podróż i pomoc przy wymianie pieniędzy;
- c) sprawowanie opieki nad emigrantami i reemigrantami;
- d) zbieranie i zestawianie danych statystycznych, dotyczących emigracji, re-emigracji i imigracji;
- e) angażowanie osadników, przeprowadzanie zaciągu i kontraktowanie robotników na wyjazd zagranicę;
- f) nadzór nad organizacją transportów z emigrantami do punktów zbórnych

oraz wydawanie emigrantom i reemigrantom zaświadczeń do korzystania z ulg taryfowych na polskich kolejach państwowych;

- g) udzielanie informacji o krajowych i zagranicznych stosunkach zarobkowych i dostarczanie emigrantom wiadomości potrzebnych dla uniknięcia strat materialnych i moralnych, oraz dla uniknięcia wyzysku w czasie podróży i pobytu zagranicą;
- h) załatwianie spraw emigracyjnych, zleconych osobnymi zarządzeniami Ministra Opieki Społecznej.

Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może wyznaczyć dla wyłącznego załatwiania spraw, wymienionych w ustępie 1, specjalnych urzędników z liczby podległych sobie, a znajdujących się na etacie Ministerstwa Opieki Społecznej. Okrąg działania tych urzędników może obejmować obszar kilku powiatów; będą oni podlegać pod względem służbowym starostom wszystkich powiatów, na których obszarze pełnić będą swe czynności urzędowe. Szczegółowe w tym względzie przepisy wyda Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

8.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej

z dnia 29 marca 1934 r.

o Biurze Pośrednictwa Pracy dla robotników portowych w Gdyni.

(Dz. U. R. P. z dnia 15 kwietnia 1934 r. Nr. 32, poz. 288).

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 3 art. 28 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 646) oraz art. 4 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zniesieniu państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621) zarządzam, co następuje:

§ 1. Biuro Pośrednictwa Pracy dla Robotników Portowych w Gdyni, nazywane w dalszych przepisach rozporządzenia niniejszego Biurem, wykonywa czynności rejestracji, kontroli oraz pośrednictwa pracy robotników portowych w obrębie portu gdynińskiego.

§ 2. (1) Na czele Biura stoi kierownik Biura, działający w ramach upoważnienia, udzielonego mu przez przewodniczącego Zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia w Gdyni.

(2) W zakresie organizacji i administracji Biura mają zastosowanie przepisy § 12 pkt. 1 i 2 oraz § 13 ust. 1 pkt. 2 — 7 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 15 marca 1934 r. o biurach pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 168) z tem, że czynności, wyszczególnione w § 12 pkt. 1 wymienionego rozporządzenia, wykonywa w imieniu Zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia w Gdyni przewodniczący tego Zarządu.

(3) Stosunek służbowy pracowników Biura regulują: § 14 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 15 marca 1934 r. w sprawie regulaminu Zarządu Głównego i zarządów obwodowych Funduszu Bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 166) oraz wydane na jego podstawie przepisy służbowe, uposażeniowe i dyscyplinarne.

§ 3. Przy wykonywaniu pośrednictwa pracy Biuro obowiązane jest postępować zgodnie z instrukcją Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia o czynnościach Biura, zatwierdzoną przez Ministra Opieki Społecznej, jako też przestrzegać zasad, wymienionych w § 9 ust. 2, 3 i 5 oraz § 10 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 15 marca 1934 r. o biurach pośrednictwa pracy Funduszu Bezrobocia.

§ 4. Biuro czynne jest przez całą dobę.

§ 5. (1) Biuro rejestruje osoby, zaliczone w poczet robotników portowych przez Komisję Kwalifikacyjną dla robotników portowych przy Urzędzie Morskim.

(2) Listy osób, zaliczonych w poczet robotników portowych, uznanych za podlegających skreśleniu z rejestru robotników portowych, zawieszonych w prawie wykonywania przeładunku portowego oraz przywróconych w prawach robotnika portowego, — Biuro wywiesza w swym lokalu.

§ 6. (1) Rejestracja robotników portowych w Biurze dokonywana jest na kartach rejestracyjnych (załącznik Nr. 1 do rozporządzenia niniejszego).*)

(2) Zarejestrowani robotnicy portowi otrzymują z Biura, jako dowód zaliczenia w poczet robotników portowych, legitymację (załącznik Nr. 2 do rozporządzenia niniejszego) oraz książeczkę obrachunkową, do której dołączona jest karta kontrolna, ważna na dany miesiąc kalendarzowy.

(3) Karta kontrolna służy do odnotowywania w niej zgłoszeń w Biurze celem poszukiwania pracy oraz danych, dotyczących czasu zatrudnienia u poszczególnych pracodawców i wysokości zarobku.

(4) Wydawanie robotnikom na dany miesiąc kalendarzowy kart kontrolnych za okazaniem przez nich legitymacji oraz zwracanie kart zużytych Biuru, dokonywane jest w terminach, ustalonych i podanych do wiadomości osobom zainteresowanym przez Biuro.

(5) Wydanie przez Biuro nowej karty kontrolnej notuje się na karcie rejestracyjnej danego robotnika.

(6) W razie zagubienia lub zniszczenia karty kontrolnej, robotnik zawiadamia o tem niezwłocznie Biuro, które wywiesza w swym lokalu na przeciąg tygodnia odpowiednie obwieszczenie, poczem, po upływie tego okresu, robotnik zbiera od pracodawców na udzielonym mu przez Biuro duplikacie karty kontrolnej dane o jego pracy w okresie, objętym zgubioną bądź zniszczoną kartą.

§ 7. W razie zawieszenia robotnika portowego w porcie gdynińskim, bądź orzeczenia kary skreślenia go z rejestru robotników portowych na czas określony, Biuro czyni w jego legitymacji i karcie rejestracyjnej odpowiednie wzmianki, w przypadku zaś, przewidzianym w art. 23 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni, bądź w razie zdyskwalifikowania robotnika portowego przez Komisję Kwalifikacyjną, tudzież w przypadku orzeczenia kary skreślenia z powyższego rejestru na stałe, legitymacja jego traci ważność, przyczem Biuro skreśla takiego robotnika z rejestru robotników portowych, czyniąc o tem

*) Załączniki opuszczono.

wzmiankę w karcie rejestracyjnej, i wycofuje jego legitymację.

§ 8. (1) Biuro czuwa nad przestrzeganiem przez pracodawców i pracowników obowiązków, wynikających z przepisów rozdziału VII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni, oraz wydanych na podstawie tych przepisów rozporządzeń.

(2) O wszelkich wykroczeniach w powyższym zakresie Biuro bezzwłocznie komunikuje Dyrektorowi Urzędu Morskiego oraz właściwemu inspektorowi pracy.

§ 9. (1) Biuro obowiązane jest przyjąć każde zgłoszenie przez pracodawcę wolnego miejsca pracy, dokonane ustnie, telefonicznie lub pisemnie.

(2) Sposób przyjęcia zgłoszenia wolnego miejsca i jego obsadzenia określa instrukcja Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia o czynnościach Biura.

§ 10. (1) Po otrzymaniu od pracodawcy zgłoszenia wolnego miejsca pracy Biuro kieruje niezwłocznie do pracy robotników w kolejności ich zgłoszenia się do Biura, mając zarazem na uwadze sprawiedliwy podział pracy między robotników, t. j. kierując się ilością dniówek, przepracowanych przez danego robotnika.

(2) Biuro nie może skierować do pracy robotnika portowego, który w danym tygodniu kalendarzowym przepracował już 48 godzin.

§ 11. (1) Robotnicy portowi, zgłaszający się do Biura celem poszukiwania pracy, składają swoje karty kontrolne, które zwracane są robotnikom na ich żądanie lub też w razie skierowania do pracy.

(2) Fakt zgłoszenia się robotnika do Biura i oczekiwania na pracę, Biuro stwierdza przy pomocy stempla w odpowiedniej rubryce karty kontrolnej.

§ 12. (1) Pracodawca, przyjmując robotnika, żąda od niego każdorazowo okazania legitymacji i oddania karty kontrolnej, którą po zakończeniu pracy zwraca robotnikowi.

(2) Przepracowane dniówki, półdniówki i godziny są odnotowywane na kartach kontrolnych przez pracodawcę lub przez osobę, działającą w jego imieniu, z jednoczesnym podaniem zarobku brutto.

§ 13. (1) Biuro kieruje do pracy robotników portowych, należących do grupy zawodowej, wskazanej przez pracodawcę przy zgłoszeniu wolnego miejsca pracy.

(2) W razie wyczerpania liczby robotników portowych w danej grupie zawodowej, mogą być przez Biuro skierowani na wolne miejsca pracy robotnicy portowi z innych grup zawodowych.

(3) W przypadkach wyjątkowych, w szczególności w razie całkowitego wyczerpania kontyngentu robotników portowych, bądź braku chętnych do pracy, Biuro, za zezwoleniem Urzędu Morskiego i na okres wskazany w tem zezwoleniu, może wezwać i skierować do pracy robotników spośród bezrobotnych, zarejestrowanych w Biurze Pośrednictwa Pracy w Gdyni. W tym przypadku Biuro zatrzymuje legitymacje poszukujących pracy tych robotników do czasu ukończenia przez nich pracy, do której zostali skierowani. Legitymacje te są zwracane robotnikom za zwrotem poprzednio im wydanych kart polecających, na których pracodawca notuje ilość i rodzaj dokonanej pracy oraz sumę zarobku.

§ 14. Robotnicy portowi mogą być kierowani w razie ich zgody do pracy poza portem, lecz tylko wówczas, gdy Biuro Pośrednictwa Pracy w Gdyni zgłosi w Biurze wolne miejsca pracy.

§ 15. (1) Świadczenia Biura w zakresie pośrednictwa pracy są dla robotników bezpłatne.

(2) Pracodawca obowiązany jest tytułem opłaty za pośrednictwo uiścić niezwłocznie za każdego zapośredniczonego przez Biuro robotnika:

- 1) przy skierowaniu od 1 do 5 robotników — 10 groszy od każdego skierowanego robotnika,
- 2) przy jednoczesnem skierowaniu ponad 5 robotników — 5 groszy od każdego skierowanego robotnika.

(3) Opłaty powyższe mogą być zryczałtowane na wniosek Zarządu obwodowego Funduszu Bezrobocia w Gdyni, zatwierdzonej przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia, przyczem za podstawę do zryczałtowania służy przeciętny miesięczny wpływ z opłat niezryczałtowanych, wpłaconych przez

pracodawcę w ciągu sześciu miesięcy kalendarzowych, poprzedzających zryczałtowanie.

(4) Wpłacający należności, wymienione w ustępie 2, otrzymują pokwitowanie z wpłaconej sumy.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą obowiązku

jąca od dnia 1 kwietnia 1934 r., z uwzględnieniem zastrzeżenia, zawartego w art. 39 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o pracy robotników portowych w Gdyni.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

III. Ubezpieczenia Społeczne.

1.

Ustawa

z dnia 15 marca 1934 r.

o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych.

(Dz. U. R. P. z dnia 9 kwietnia 1934 r. Nr. 29, poz. 237).

Art. 1. (1) Ubezpieczalnie społeczne, Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, Zakład Ubezpieczenia od Wypadków, Zakład Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników i Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu udzielają w spłacie zaległych składek i opłat ubezpieczeniowych, których termin płatności upłynął przed dniem 1 lipca 1932 r., ulg przewidzianych w ustawie niniejszej. Ponadto ubezpieczalnie społeczne udzielają tychże ulg gospodarstwom rolnym i leśnym w spłacie zaległych składek i opłat ubezpieczeniowych, których termin płatności upłynął w okresie czasu od 1 lipca 1932 r. do 1 listopada 1933 r.

(2) Za składki i opłaty na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych uważa się w rozumieniu ustawy niniejszej wszystkie posiadające charakter ciężarów prawno-publicznych należności pieniężne instytucji, wymienionych w ust. (1).

Art. 2. (1) Odsetki zwłoki i kary za zwłoki, przypadające od wymienionych w art. 1 zaległych składek i opłat za czas od daty powstania zaległości do końca września 1933 r. i w tym czasie nie uiszczone, ulegają:

1) całkowitemu skreśleniu, o ile dotyczą należności, przypadających na rzecz ubezpieczalni społecznych, z zastrzeżeniem odmiennych przepisów ust. (2),

2) obniżeniu do 6% w stosunku rocznym, o ile dotyczą należności, przypadających na

rzecz pozostałych instytucji ubezpieczeń społecznych, wymienionych w art. 1.

(2) Do należności z tytułu odsetek zwłoki i kar za zwłokę, o których mowa w ust. (1), przypadających na rzecz ubezpieczalni społecznych od gospodarstw rolnych i leśnych, ma zastosowanie tylko przepis ust. (1) pkt. 2).

Art. 3. (1) Po umorzeniu, względnie obniżeniu odsetek zwłoki, instytucje, wymienione w art. 1, rozłożą spłatę zaległych należności w sposób następujący:

1) w razie hipotecznego zabezpieczenia należności — na raty, płatne w ciągu lat 10, poczynając od dnia 1 lipca 1934 r., przy oprocentowaniu 4½% rocznie, licząc od dnia 1 października 1933 r.;

2) w razie braku zabezpieczenia hipotecznego — na raty, płatne w ciągu 3 lat, poczynając od dnia 1 lipca 1934 r., przy oprocentowaniu 6% rocznie, licząc od dnia 1 października 1933 r.;

3) spłatę zaległych należności, przypadających od związków samorządowych i innych osób prawa publicznego — na raty, płatne w ciągu lat 10, od dnia 1 lipca 1934 r., poczynając, przy oprocentowaniu 4½% rocznie, licząc od dnia 1 października 1933 r.

(2) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu w drodze rozporządzeń:

1) ustali tryb postępowania oraz szczegółowe warunki stosowania ulg, wymienionych w ust. (1);

2) może przyznać dalsze ulgi dla płatników, którzy spłacą zaległe składki lub opłaty przed terminem, ustalonym w ust. (1) pkt. 2) i 3).

Art. 4. Ponadto Minister Opieki Społecznej może upoważnić instytucje ubezpieczeń

społecznych, wymienione w art. 1, do umorzenia w całości lub w części należności tych instytucyj z tytułu zaległych składek i opłat ubezpieczeniowych w wyjątkowych, gospodarczo uzasadnionych przypadkach, a w szczególności w przypadkach, gdyby ściągnięcie tych zaległości spowodować mogło ruinę gospodarczą majątku lub przedsiębiorstwa, oraz w przypadkach szczególnie ciężkiej sytuacji finansowej związków samorządowych, uznanej za taką przez władzę nadzorczą nad temi związkami.

Art. 5. Wszystkim zaległym składkom i opłatom na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych, których spłatę uregulowano w myśl postanowień art. 3 ust. (1), pkt. 2) i 3), przysługują do czasu całkowitego dokonania ich spłaty przywileje, przyznane składkom i opłatom na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych w postępowaniu egzekucyjnem i upadłościowem.

Art. 6. Ulgi, przewidziane w art. 3 ust. (1), nie mają zastosowania w ubezpieczeniu pracowników umysłowych do tych składek, od których wpłacenia uzależnione jest zaliczenie do miesięcy składkowych okresu zatrudnienia, poprzedzającego zgłoszenie do ubezpieczenia stosownie do przepisu art. 112 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911).

Art. 7. (1) Dla ustalenia praw do świadczeń rentowych (uprawnienia do świadczeń, wysokość świadczeń) na zasadzie IV księgi ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. str. 509 i następne) składki zaległe, ujawnione przed wejściem w życie ustawy niniejszej, uwzględnia się narówni ze składkami, zapłaconemi w dniu ich ujawnienia, składki zaś zaległe, ujawnione po tym terminie, uwzględnia się narówni ze składkami, zapłaconemi w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej.

(2) Wymienione w ust. (1) składki, z chwilą wymierzenia na ich podstawie świadczeń rentowych, stają się natychmiast wymagalne pod rygorem, przewidzianymi dla spłaty składek bieżących.

(3) Niedobory z tytułu nie ściągniętych na podstawie ust. (2) składek podlegają pokryciu w myśl postanowień art. 220 ust. (5) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396).

Art. 8. Ulg, przewidzianych w ustawie niniejszej, nie stosuje się do zaległości, powstałych wskutek jawnej zlej woli płatnika.

Art. 9. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Jędrzejewicz*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

2.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 9 kwietnia 1934 r.

o przekazaniu zakresu działania Ministra Przemysłu i Handlu oraz wyższych urzędów górniczych, wynikającego z pruskiej „ustawy o bractwach górniczych”, Ministrowi Opieki Społecznej.

(Dz. U. R. P. z dnia 18 kwietnia 1934 r. Nr. 33, poz. 300).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. b) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam, co następuje:

Art. 1. (1) Zakres działania Ministra Przemysłu i Handlu i wyższych urzędów górniczych, wynikający z przepisów tytułu VII pruskiej Powszechnej Ustawy Górniczej w brzmieniu obwieszczenia pruskiego Ministerstwa Handlu i Przemysłu z dnia 17 czerwca 1912 r. (Zb. ust. str. 137) „ustawa o bractwach górniczych”, przechodzi na Ministra Opieki Społecznej.

(2) Minister Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazać część swych uprawnień właściwemu terytorjalnie wojewodzie.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1934 r.

3.

**Zarządzenie
Ministra Opieki Społecznej**

z dnia 12 kwietnia 1934 r. Nr. 2969/O./U. K.
**w sprawie powołania tymczasowych rad przy
komisarzach instytucji ubezpieczeń społecz-
nych.**

Do

Komisarzy Instytucji Ubezpieczeń Społecz-
nych.

Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) stawia na czele instytucji ubezpieczeń społecznych organa kolegialne, w skład których wchodzi przedstawiciele ubezpieczonych i pracodawców, zapewniając w ten sposób czynnikom społecznym wpływ na funkcjonowanie tych instytucji oraz nadzór nad czynnościami ich organów wykonawczych.

Powołanie takich organów w drodze wyborów, przewidzianych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym, byłoby narazie (ze względów technicznych) niemożliwe z powodu trwającej reorganizacji instytucji ubezpieczeń społecznych, braku odpowiedniej ewidencji wyborców i t. p. Koniecznym jest jednak, aby komisarze instytucji ubezpieczeń społecznych, którym do czasu przeprowadzenia wyborów poruczone zostało pełnienie funkcji, przewidzianych w ustawie dla kolegialnych organów instytucji, sprawowali te funkcje w stałym kontakcie z miejscowym społeczeństwem a w szczególności z temi jego warstwami, które są najbardziej zainteresowane w należytem funkcjonowaniu instytucji ubezpieczeń społecznych t. j. ubezpieczonymi i pracodawcami.

Kontakt taki z jednej strony umożliwi komisarzom należyte zorientowanie się w potrzebach i postulatach miejscowej ludności i jaknajlepsze przystosowanie do nich działalności instytucji ubezpieczeniowych, z drugiej zaś zaznajomi zainteresowane czynniki społeczne z zadaniami i potrzebami tych instytucji, przygotowując w ten sposób kadry

działaczy ubezpieczeniowych dla przyszłych organów kolegialnych z wyboru.

W związku z powyższem zarządzam, co następuje:

Przy komisarzach instytucji ubezpieczeń społecznych powołane zostaną rady tymczasowe, jako ciała o charakterze doradczym.

W ubezpieczalniach, liczących nie więcej niż 75.000 ubezpieczonych rada przyboczna składać się będzie z 13 członków: 6 ubezpieczonych, 3 pracodawców oraz 4 nominatów. W ubezpieczalniach, liczących ponad 75.000 i w Zakładach ubezpieczeń społecznych — z 17 członków, w tem 8 ubezpieczonych, 4 pracodawców i 5 nominatów; w ubezpieczalniach społecznych, w Zakładzie Ubezpieczenia na Wypadek Choroby i w Zakładzie Ubezpieczenia od Wypadków w skład grupy ubezpieczonych w radzie przybocznej powinien wejść jeden przedstawiciel pracowników umysłowych, w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych grupa ubezpieczonych składać się powinna z samych przedstawicieli pracowników umysłowych, w Zakładzie Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników — z samych przedstawicieli robotników.

Do dnia 1 czerwca r. b. komisarze ubezpieczalni społecznych za pośrednictwem Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń a komisarze Zakładów bezpośrednio — przedstawiają Ministerstwu Opieki Społecznej kandydatów na członków rady tymczasowej z grupy ubezpieczonych. Kandydatury należy ustalić w trybie, ustalonym przy powoływaniu Tymczasowych Komisji Rozjemczych i Rewizyjnych.

Członków z grupy pracodawców wyznaczy Ministerstwo po porozumieniu się z Izbami Przemysłowo-Handlowymi, Rzemieślniczemi i Rolniczemi.

Natomiast dla ułatwienia Ministerstwu zebrania informacji co do kandydatów z grupy nominatów — zechcą pp. komisarze podać, o ile to możliwe w potrójnej ilości, spis osób, które wykazały się teoretyczną lub praktyczną pracą na polu ubezpieczeń społecznych.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

4.

Zarządzenie

Ministra Opieki Społecznej

z dnia 12 kwietnia 1934 r. Nr. 3185/U. K.

w sprawie stosunku organów instytucji ubezpieczeniowych do ubezpieczonych.

Do

wszystkich instytucji ubezpieczeń społecznych.

Jedyną racją istnienia instytucji ubezpieczeń społecznych jest należyte wykonywanie w stosunku do ludności, objętej ubezpieczeniem, tych doniosłych zadań, do jakich zostały powołane. Działalność tych instytucji powinna przeto opierać się na następujących zasadach:

a) Fundusze instytucji ubezpieczeń społecznych, jako fundusze publiczne, przeznaczone na określone w odnośnych ustawach cele, powinny być użytkowane w sposób, jak najbardziej odpowiadający tym celom a więc w pierwszym rzędzie na udzielanie świadczeń ubezpieczeniowych i na zabezpieczenie przyszłych zobowiązań świadczeniowych instytucji, następnie zaś i w rozmiarach, odpowiadających rzeczywistej potrzebie — na utrzymanie i doskonalenie aparatu koniecznego do należytego wykonywania działalności instytucji.

b) Utrzymywanie równowagi finansowej, jakkolwiek powinno być przedmiotem szczególnych wysiłków, nie może być uważane za cel sam w sobie, lecz jedynie za niezbędny warunek działalności instytucji ubezpieczeniowych. Dlatego też równowaga ta powinna być osiągana w pierwszym rzędzie przez skreślenie wszystkich zbędnych wydatków administracyjnych oraz nieracjonalnego szafowania świadczeniami, przez odpowiednią organizację kontroli, przez zwalczanie symulacji i nadmiernego wykorzystywania świadczeń a dopiero w ostateczności i po wyczerpaniu wszelkich innych środków przez ograniczanie świadczeń w granicach dopuszczalnych przez ustawę.

c) Udzielanie świadczeń ubezpieczeniowych, należyta obsługa osób, uprawnionych do tych świadczeń, ułatwianie im wykorzystywania należnych im praw, możliwie szybkie i sprawne załatwianie spraw świadcze-

niowych powinno być uważane za najistotniejszą część działalności instytucji.

d) Pracodawcy, na których ustawy ubezpieczeniowe nakładają poważne obowiązki w zakresie opłacania składek oraz wykonywania czynności ubezpieczeniowych, powinni korzystać ze strony instytucji ubezpieczeniowych z wszelkich ułatwień, informacji, wyjaśnień i t. p. umożliwiających im należyte wywiązanie się z tych obowiązków.

W związku z tem zarządzam co następuje:

Organizacja wewnętrzna instytucji ubezpieczeń społecznych w szczególności tych działów, które mają bezpośrednią styczność z ubezpieczonymi i pracodawcami, powinna być tego rodzaju, aby możliwie udostępniała zainteresowanym szybkie i sprawne załatwienie ich spraw. Podział czynności winien być ściśle określony i uskuteczniiony w ten sposób, aby możliwie ograniczyć wzajemne odsyłanie sobie interesantów przez pracowników.

Ogłoszenia o godzinach otwarcia biur, godzinach i miejscach przyjęć lekarzy, terminach i miejscach wypłaty świadczeń gotówkowych i t. p. powinny być wywieszone na widocznych miejscach. Wyznaczone godziny winny być jaknajściślej przestrzegane przez lekarzy i pracowników administracyjnych instytucji. Formalności, związane z załatwianiem poszczególnych spraw, powinny być ograniczone do rozmiarów niezbędnych dla wykonywania racjonalnej kontroli i koniecznej ewidencji. Pracownicy instytucji winni być obeznani z wymaganiami formalnościami i podziałem czynności w takim stopniu, aby mogli udzielać zgłaszającym się interesantom dokładnych i wyczerpujących wyjaśnień bez wprowadzenia ich w błąd i narażenia na dodatkowe zgłaszania się i zbędne utrudnienia.

We wszystkich oddziałach i zakładach instytucji ubezpieczeń społecznych powinny znajdować się pod opieką wyznaczonego do tego pracownika księgi zażaleń o numerowanych stronicach. Oddzielne księgi powinny być założone na miesiące nieparzyste i parzyste. Ogłoszenia o istnieniu księgi zażaleń powinny być wywieszone w biurach i poczekalniach na widocznym miejscu. Interesantów, zgłaszających się ze skargami w zakresie działalności instytucji, pracownicy winni

informować o istnieniu księgi zażeń i ułatwiać zapisanie do niej zażeń. Co dzień kierownik danej komórki organizacyjnej przegląda księgę zażeń, stwierdzając to swym podpisem, przeprowadza potrzebne badania i wydaje w zakresie swej kompetencji odpowiednie zarządzenia lub też przedkłada wnioski i sprawozdania władzy przełożonej. Raz na miesiąc księgi zażeń przedstawiane są właściwemu członkowi dyrekcji wraz ze sprawozdaniami co do sposobu załatwienia poszczególnych spraw.

We wszystkich instytucjach ubezpieczeń społecznych winny istnieć dwa razy w tygodniu w określonych godzinach przyjęcia, na których dyrektor instytucji oraz naczelny lekarz przyjmować będą osobiście wszystkich, zgłaszających się do niego w sprawach, związanych z działalnością instytucji. Każdy zgłaszający się powinien być przed przyjęciem wpisany do książki przyjęć z zaznaczeniem: imienia, nazwiska, stanowiska i treści sprawy. Po przyjęciu dyrektor wpisuje sposób

załatwienia poszczególnych spraw i podpisuje.

W ubezpieczalniach społecznych powinna być zwrócona szczególna uwaga na udostępnienie pomocy lekarskiej oraz możliwie szybkie jej udzielanie. Godziny przyjęć lekarskich winny być w miarę możliwości dostosowane do potrzeb ludności a formalności, związane z korzystaniem z pomocy lekarskiej, jaknajmniej uciążliwe.

Zwłaszcza przy ustalaniu sposobu pobierania dopłat za świadczenia należy unikać takiej organizacji, która by utrudniała lub opóźniała dostęp chorych do lekarza. Szczególną uwagę należy poświęcić zorganizowaniu szybkiego udzielania pomocy w wypadkach nagłych i należytego poinformowania zainteresowanych o miejscu i sposobie uzyskania tej pomocy w godzinach, gdy biura ubezpieczalni są nieczynne.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

IV. Opieka społeczna.

1.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej i Ministra Skarbu

z dnia 13 lutego 1934 r.

w sprawie zaopatrzenia pieniężnego inwalidów z oddziałów ukraińskich.

(Dz. U. R. P. z dnia 7 marca 1934 r. Nr. 18, poz. 141).

Na podstawie art. 69 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669) zarządza się, co następuje:

§ 1. Osoby, posiadające obywatelstwo polskie, które, biorąc udział w oddziałach ukraińskich, w walkach orężnych z Wojskiem Polskim, doznały w czasie od 1 listopada 1918 r. do 1 czerwca 1919 r. uszkodzenia zdrowia, mogą zgłaszać roszczenia do zaopatrzenia pieniężnego w ciągu jednego roku od dnia ogłoszenia rozporządzenia niniejszego.

Roszczenia zgłoszone po upływie tego czasu nie podlegają rozpatrzeniu.

§ 2. Władze powołane do przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń, oraz tryb postępowania w sprawach o uznanie za inwalidów osób z oddziałów ukraińskich są te same, co i w postępowaniu, określonym w art. 6 ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim oraz we właściwych przepisach wykonawczych.

§ 3. Przyjęcie zgłoszenia i wdrożenie inwalidzkiego postępowania rewizyjno-lekarskiego może nastąpić tylko w stosunku do osób, odpowiadających warunkom § 1, których lojalność państwowa została w każdym poszczególnym przypadku stwierdzona przez właściwą wojewódzką władzę administracji ogólnej.

§ 4. Władzami, powołanymi do przyznawania i wymierzania zaopatrzenia pieniężnego inwalidom z oddziałów ukraińskich, oraz do orzekania o zgłoszeniu i zawieszeniu prawa tych osób do zaopatrzenia pieniężnego, są, przy analogicznem zastosowaniu odpowiednich postanowień ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim, dotyczących inwalidów woj-

skowych (art. 2 ustawy): w I instancji — Izba Skarbowa, a w II instancji — Ministerstwo Skarbu.

§ 5. Za pozbawione środków utrzymania w rozumieniu art. 69 ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim uważa się osoby, które nie mają możliwości uzyskania dochodów, wystarczających na pokrycie koniecznych potrzeb życiowych jednej osoby w danym miejscu zamieszkania.

Stwierdzenie braku środków utrzymania należy do władz, wymienionych w § 4 rozporządzenia niniejszego.

§ 6. Zaopatrzenie pieniężne inwalidów z oddziałów ukraińskich należy się od pierwszego dnia miesiąca po zgłoszeniu roszczeń na podstawie rozporządzenia niniejszego i ulega zawieszeniu, poza przypadkami przewidzianymi w art. 33 ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim, także na czas posiadania środków utrzymania, gaśnie zaś, poza przypadkami wymienionymi w art. 30 tejże ustawy — z chwilą stwierdzenia nieolojalności państwowej przez właściwą wojewódzką władzę administracji ogólnej.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

Minister Skarbu:

(—) *Wł. Zawadzki*

2.

Pismo okólne Ministra Opieki Społecznej

z dnia 31 marca 1934 r. Nr. 1020/Op.

w sprawie dzieci i młodzieży pozostającej na utrzymaniu Państwa.

Do

Panów Wojewodów.

Ministerstwo Opieki Społecznej zawiadamia, że z uwagi na szczupłe kredyty, jakimi rozporządza na cele opieki społecznej, przede wszystkim zaś wobec potaniaenia produktów a tem samem zmniejszenia kosztów utrzymania zakładów, obniży od dn. 1 lipca r. b. obecną stawkę dzienną przyznawaną na utrzymanie dzieci i młodzieży z repatriacji o gr. 10 dziennie t. j. do zł 1.25 dziennie. Ob-

niżka nie dotyczy zakładów, w stosunku do których istnieją oddzielne umowy, i zakładów specjalnych.

Jednocześnie Ministerstwo zawiadamia, że, licząc się z trudnościami, jakie mają zakłady w zaopatrzeniu wychowanków, opuszczających zakłady, przyznawać będzie, począwszy od kwietnia r. b. po zł 75 jednorazowo na każdego wychowanka opuszczającego zakład.

Odpowiednie kwoty zechcą pp. Wojewodowie asygnować dla zakładów z sum dyspozycyjnych, zawiadamiając Ministerstwo o wydatkowanej sumie jednocześnie z sprawozdaniem o liczbie wychowanków, którzy wyszli z pod opieki państwowej. Sumy wydatkowane na ten cel będą zwracane przez Ministerstwo po otrzymaniu zawiadomienia o wydatkowaniu.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

3.

Pismo okólne Ministra Opieki Społecznej w sprawie „Święta Lasu”.

z dnia 9 kwietnia 1934 r. Nr. 1147/Op.

Do

Urzędów wojewódzkich i Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy.

Związek Leśników Rzplitej Polskiej wyłonił spośród siebie Główny Komitet Święta Lasu, który urządza na terenie całej Polski w dniu 28 kwietnia r. b. doroczny obchód Święta Lasu. Święto to ma na celu uświadomienie społeczeństwa o wartości lasu dla kultury duchowej, fizycznej i materialnej kraju, nauczanie ogółu obywateli konieczności szanowania, opieki i ochrony lasu i drzew, oraz propagandę zadrzewienia kraju.

Ministerstwo Opieki Społecznej uważa za wskazane poprzeć akcję Związku Leśników Rzplitej Polskiej i w tym celu poleca urzędowi wojewódzkim, Komisarjatom Rządu m. st. Warszawy wpłynąć na instytucje i zakłady, aby w celu spopularyzowania pożytecznej idei wśród dzieci i młodzieży zorganizowały odpowiednie odczyty, pogadanki, ewentualnie wycieczki, związane z treścią organizowanego obchodu.

roządane jest, aby wychowawcy w sposób przystępny i barwny wyjaśnili wychowankom

znaczenie zalesienia kraju, korzyść materialną i kulturalną drzew przydrożnych, ostrzegli ich przed bezmyślnem i złośliwym szkodnictwem oraz skierowali ich uwagę na piękno lasów naszych i drzew, nakłaniając do opieki nad nimi, i propagandy w tym kierunku wśród rówieśników. Wskazaniem środkiem wychowawczym dla osiągnięcia celu będą wycieczki do lasów i parków, połączone z okolicznościowymi gawędami, zasadzenie kilku drzewek w pobliżu zakładu i t. p.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

4.

Pismo okólne Ministerstwa Opieki Społecznej
z dnia 11 kwietnia 1934 r. Nr. 948/Op.
w sprawie pomocy ortopedycznej dla inwalidów cywilnych, ukraińców-azyłantów i innych.

Do

Panów wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i do Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Nawiązując do pisma okólnego z dnia 12 maja 1932 r. Nr. 1789/OD, Ministerstwo Opieki Społecznej zawiadamia, iż moc obowiązująca umowy między Ministerstwem a Zakładem Ubezpieczenia na Wypadek Choroby w sprawie pomocy ortopedycznej dla inwalidów cywilnych, ukraińców-azyłantów i innych — została przedłużona aż do odwołania.

W związku z powyższem Ministerstwo przedłuża aż do odwołania ważność okólnika swego w tej sprawie z dnia 24 kwietnia 1931 r. Nr. 693/2070/O. III.

Dyrektor Departamentu:

(—) *B. Nakonecznikoff*

5.

Pismo okólne Ministra Opieki Społecznej
z dnia 13 kwietnia 1934, Nr. Op. 51/1-4.
w sprawie ewidencji dzieci i młodzieży pozostającej na utrzymaniu Państwa.

Do

Panów wojewodów (Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Ministerstwo Opieki Społecznej zauważyło, że zakłady opiekuńcze, które przyjęły

dzieci, pozostające na utrzymaniu Ministerstwa, niedość skrupulatnie i terminowo zawiadamiają urzędy wojewódzkie o wyjściu dzieci z pod opieki, niektóre zaś traktują opłaty, jako stałą subwencję na określoną liczbę miejsc, a nie opłaty za opiekę wykonywaną do czasu przebywania umieszczonych w zakładach wychowanków. Prócz tego objawem dość częstym jest przedłużanie opieki ponad lat 18-cie wychowanków, względnie okres, w którym wychowankowie winni już być przygotowani do pracy zarobkowej i zatrudnieni.

Rezultat, to przedłużenie opieki nad tą kategorią młodzieży, co wpływa na uszczuplenie kredytów Ministerstwa, przeznaczonych na opiekę nad dziećmi i młodzieżą kosztem najbardziej potrzebujących.

Dlatego też Ministerstwo uważa za konieczne poddanie zbadaniu liczby dzieci i młodzieży, pozostającej na utrzymaniu Ministerstwa, na przyszłość ściśle przestrzeganie, aby zakłady, względnie osoby roztaczające opiekę, natychmiast zawiadamiały o wyjściu wychowanków z pod opieki oraz o ukończeniu przez nich przygotowania zawodowego.

W myśl powyższego Ministerstwo poleca zestawić na dzień 1 czerwca r. b. dokładne spisy dzieci i młodzieży, pozostającej na utrzymaniu Ministerstwa, dla każdego zakładu oddzielnie. Spisy te winny być sporządzone na załączonym schemacie (wzór Nr. 1). *)

Na podstawie spisów winny być sporządzone zestawienia według wzoru Nr. 2.

Jednocześnie w każdej miejscowości, gdzie w zakładach znajdują się wychowankowie na utrzymaniu Ministerstwa, należy przeprowadzić badania dotyczące potrzeby oraz rodzaju, formy i czasu trwania dalszej opieki ewentualnie w związku z wynikiem badania selekcję wychowanków, których należałoby skierować do pracy, wstrzymując dalszą opiekę.

Badania winny być prowadzone komisyjnie. W skład komisji winni być powołani delegat starostwa i zaproszony przez starostwo jeden z działaczy opieki nad dziećmi i młodzieżą, o ile możliwości jednocześnie pedagog, prócz tego kierownik (czka) danego zakładu.

Protokoły badań i orzeczenia komisji winny pozostać w urzędach wojewódzkich, w

*) Wzory opuszcza się.

schemacie zaś Nr. 1 rezultaty badań zostaną uwidocznione w rubryce „Potrzeba dalszej opieki”.

Nad wykonaniem zadań, przyjętych przez zakłady zgodnie z orzeczeniami komisji, winna być rozciągnięta kontrola.

Zakłady (osoby) opiekujące się omawianą grupą młodzieży, winny zawiadamiać urzędy wojewódzkie o wszelkich zmianach, jakie zaszły w ciągu miesiąca wśród wychowanków, a mianowicie o wyjściu z pod opieki, wskazując przyczyny, jak: odesłanie do rodziny, zatrudnienie, odesłanie do innego zakładu, wreszcie śmierć, prócz tego winny zawiadamiać o przyjętych nowych wychowankach na podstawie decyzji Ministerstwa, załączając karty rejestracyjne według wzoru Nr. 3. Również winni być uwidocznieni wychowankowie przeniesieni z innych zakładów.

Urzędy wojewódzkie na podstawie otrzymanych zawiadomień winny nadsyłać zestawienia liczbowe wychowanków, pozostających na utrzymaniu Ministerstwa łącznie ze spisem wychowanków, którzy wyszli z pod opieki oraz zostali przyjęci pod opiekę. Spisy te winny być przesyłane do Ministerstwa według załączonego wzoru (Nr. 4) co miesiąc na dzień 1 każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 lipca r. b.

Zważywszy, że zakłady mają nieraz poważne trudności w zatrudnieniu wychowanków i to stanowi przyczynę przetrzymywania dłuższego pod opieką, zechcą Panowie Wojewodowie — Pan Komisarz Rządu m. st. Warszawy — dopomagać kierownictwu zakładów w wyszukaniu pracy dla wychowanków po ich zawodowym wykształceniu.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

6.

Okólnik Ministra Opieki Społecznej

z dnia 13 kwietnia 1934 r. Nr. 11.

w sprawie zapomóg dla inwalidów, którym zostały zawieszone renty inwalidzkie.

Do

Panów Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W ustawie skarbowej z dnia 13.III. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 219) na okres bud-

żetowy 1934/35 przewidziana jest suma 100.000 złotych na pomoc dla inwalidów wojennych, którym w myśl art. 71 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238) w brzmieniu ustawy z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669) zawieszone zostały renty inwalidzkie. Dotyczy to więc inwalidów z utratą zdolności zarobkowania poniżej 25%, którzy doznali uszkodzenia zdrowia z powodu choroby lub kalectwa nabytych wskutek służby: 1) w armjach państw zaborczych, 2) w formacjach uznanych przez Państwo Polskie za takie, które na zasadzie przymierza lub porozumienia z siłą zbrojną polską walczyły w obronie Polski przeciw państwom nieprzyjacielskim.

Wymieniona wyżej suma 100.000 zł będzie dzielona w ratach miesięcznych pomiędzy urzędy wojewódzkie oraz Komisarjat Rządu przez cały okres budżetowy 1934/35 — stosownie do liczby inwalidów (15%—24%), zamieszkałych na terenie województw i Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy.

Z przydzielonych sum będą urzędy wojewódzkie udzielać zapomóg wymienionym wyżej inwalidom na następujących zasadach:

Za podstawę do przyznania zapomogi służyć dane, stwierdzające, że inwalida nie ma zabezpieczonego minimum egzystencji przez posiadanie warsztatu pracy na roli, w handlu i przemyśle lub przez posiadanie stałego zajęcia.

Nadto z zapomóg tych w pierwszym rzędzie mają korzystać inwalidzi posiadający rodziny.

Wysokość zapomóg nie powinna przekraczać 30 zł jednorazowo.

Zapomogi mogą być udzielane 3—4 razy do roku, w wyjątkowych wypadkach co miesiąc, jeśli ogólna suma tych zapomóg, udzielonych w ciągu roku nie przekroczy kwoty 120 zł.

Urzędy wojewódzkie (Komisarjat Rządu) będą udzielały zapomóg również wdowom, które wskutek zmiany art. 19 ustawy z dnia 17.III. 1932 r. punkt 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X. 1933 r. nie będą pobierały renty — o ile są pozabawione pracy i nie mają innych źródeł dochodu.

Wysokość zapomóg dla wdów powinna być utrzymana w granicach przewidzianych powyżej dla inwalidów.

Urzędy wojewódzkie (Komisarjat Rządu) powinny przedkładać Ministerstwu kwartalnie sprawozdania w sprawie udzielonych zapomóg oraz ewentualne uwagi i wnioski co do zasad ustalonych niniejszym okólnikiem, o ile w praktyce okaże się, że byłoby wskazane wprowadzenie pewnych zmian w tych zasadach.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

7.

**Pismo okólne
Ministerstwa Opieki Społecznej**

z dnia 31 marca 1934 r. Nr. 1384/Oin.

w sprawie dokumentów szpitalnych b. wojskowych austro-węgierskich.

Do

Panów Wojewodów
(Komisarza Rządu m. st. Warszawy)

Ministerstwo Opieki Społecznej przesyła do wiadomości pismo Konsulatu R. P. w Trieście z dnia 10.I. 1934 r. Nr. 695/b/1 z prośbą o zastosowanie się do wskazówek zawartych w tem piśmie przy zwracaniu się o wydostanie dokumentów szpitalnych b. wojskowych austro-węgierskich obywateli polskich.

Dyrektor Departamentu:

(—) *B. Nakoniecznikoff*

Zał. do p. o. M. O. S. z dnia 31.III. 1934 r.
Nr. 1384/Oin.

KONSULAT RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ W TRIEŚCIE.

Nr. 695/b/1

W sprawie zapisków szpitalnych.

Triest, dnia 10 stycznia 1934 r.
Via Luigi Cadorna 3.

Do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Departament Administracyjny
Warszawa

Wobec tego, że starostwa zwracają się często do tutejszego Konsulatu w sprawie aktów szpitalnych b. wojskowych austro-węgierskich, którzy przebywali na terytorjum przyłączonem po wojnie do Włoch,

Konsulat komunikuje, że według oświadczenia władz włoskich dokumenty szpitalne b. wojskowych austro-węgierskich narodowości polskiej mogą się znajdować tylko w „Liquidierendes Kriegs Ministerium” w Wiedniu, ponieważ swego czasu nastąpił podział aktów szpitalnych, przyczem rząd włoski zatrzymał tylko akta i dokumenty odnoszące się do obywateli pochodzących z obszarów b. Monarchji austro-węgierskiej, przyłączonych do Włoch.

Konsulat prosi o zawiadomienie o powyższem wszystkich starostw celem uniknięcia zbędnej korespondencji.

Konsul R. P.

(—) *Stanisław Dygat*

8.

**Pismo okólne
Ministerstwa Opieki Społecznej**

z dnia 31 marca 1934 r. Nr. 2188/Oin.

w sprawie ustalania właściwego procentu ogólnej utraty zdolności zarobkowej.

Do

Panów Wojewodów
(Komisarza Rządu m. st. Warszawy)

W związku z zapytaniem lwowskiego urzędu wojewódzkiego, czy można, bez przeprowadzania postępowania rewizyjnego, dodatkowo określić wysokość procentu ogólnej utraty zdolności zarobkowej według zasad wyrażonych w art. 1 pkt. 7 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669), Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia:

Jeżeli prawomocnem orzeczeniem inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej lub inwalidzkiej komisji odwoławczej przy każdym poszczególnem uszkodzeniu zdrowia określono procent utraty zdolności zarobkowej oraz związek tego uszkodzenia ze służbą wojskową (powstały w związku ze służbą wojskową lub w związku z nią uległy pogorszeniu) — można bez przeprowadzania ponownego postępowania rewizyjnego określić prawidłowo ogólny procent utraty zdolności zarobkowej w drodze sprostowania z powołaniem się na art. 1 pkt. 7 cyt. rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 28.X. 1933 roku (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669), o ile procent ten obliczony został odmiennie niż w sposób

określony w art. 1 pkt. 7 wyżej wspomnianego rozporządzenia Prezydenta R. P.

Jeżeli zaś procent utraty zdolności zarobkowej określony jest sumarycznie dla kilku cierpień, należy przeprowadzić postępowanie rewizyjne, określić procent utraty zdolności zarobkowej oraz związek uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową na każde cierpienie oddzielnie i następnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określić ogólną utratę zdolności zarobkowej oraz procent utraty zdolności zarobkowej, uprawniający do renty.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

9.

Pismo okólne

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 31 marca 1934 r. Nr. 15462/Oin/33.

w sprawie rewizji orzeczeń inwalidzkich komisji rewizyjno - lekarskich i inwalidzkich komisji odwoławczych.

Do

Urzędów wojewódzkich
(Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy)

W związku z wykonaniem ustępu końcowego art. 7 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim w brzmieniu znowelizowanem rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669) Ministerstwo Opieki Społecznej poleca wszczynać i przeprowadzać postępowanie, przewidziane w §§ 3, 4, 5 i 6 zarządzenia z dnia 3 grudnia 1932 r. (Monitor Polski Nr. 282, poz. 331), niezwłocznie po otrzymaniu wykazu spraw, w których zarządzono rewizję orzeczeń inwalidzkich komisji rewizyjno - lekarskich, względnie inwalidzkich komisji odwoławczych, i w czasie możliwie najkrótszym od upływu 2-miesięcznego terminu, wyznaczonego inwalidzie na złożenie środków dowodowych lub wniosków dotyczących tych środków.

Korespondencję w powyższych sprawach, która ma na celu wyświecić kwestje związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową przez uzyskanie dowodów

niedostępnych dla strony, należy traktować jako bardzo pilną.

Odpisy orzeczeń rewizyjnych, zmieniających poprzednie orzeczenia, które uprawniały do zaopatrzenia pieniężnego, należy niezwłocznie przysyłać właściwym Izdom Skarbowym z zaznaczeniem: „Wydana na skutek rewizji na podstawie art. 7 ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim”.

Dyrektor Departamentu:

(—) *B. Nakoniecznikoff*

10.

Pismo okólne

Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 31 marca 1934 r. Nr. 3080/Oin.

w sprawie kontroli akt inwalidzkich, w związku z rewizją orzeczeń w części dotyczącej związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową.

Do

Urzędów wojewódzkich
(Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy)

W związku ze zmianą ustępu końcowego art. 7 ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669) i uchyleniem dotychczasowych zarządzeń w sprawie nadsyłania do kontroli akt inwalidzkich okólnikiem z dnia 31 stycznia 1934 r. Nr. 4 pkt. 10, Ministerstwo Opieki Społecznej zarządza, co następuje:

1. Na każdorazowe zapotrzebowanie ilościowe akt inwalidzkich należy przysyłać Ministerstwu do dyspozycji komisji dla kontroli akt w pierwszym rzędzie akta inwalidów z utratą zdolności zarobkowej w związku przyczynowym ze służbą wojskową 25% i wyżej z wyjątkiem tych akt, w których termin ważności orzeczeń czasowych upływa w pierwszych sześciu miesiącach po wysyłce, oraz tych, w których inwalidzi zgłosili pogorszenie się uszkodzenia zdrowia przed 2 miesiącami od miesiąca wysyłki.

Jeżeli akta tej kategorii nie pokryją liczby zapotrzebowanych, należy brakującą liczbę uzupełnić aktami:

a) inwalidów o czasowej utracie zdolności zarobkowej poniżej 25% w związku przyczy-

nowym ze służbą wojskową, których orzeczenia tracą moc obowiązującą w szóstym i trzech miesiącach następnych, po miesiącu, w którym następuje wysyłka akt.

b) inwalidów o stałej utracie zdolności zarobkowej, którzy zgłosili pogorszenie się uszkodzenia zdrowia w ostatnich 2-ach miesiącach przed wysyłką,

c) innych inwalidów.

2. Przy opakowaniu należy każdą grupę akt według wyżej wyszczególnionych rodzajów zaopatrzyć opaską z zaznaczeniem rodzaju akt. Grupa akt, zawierających orzeczenia czasowe, powinna być podzielona na podgrupy stosownie do tego, w którym miesiącu upływa moc obowiązująca orzeczenia.

3. Wszystkie akta powinny być bezwzględnie zszyte i w miarę możliwości ponumerowane, aby wykluczyć możliwość wypadania załączników, przyczem należy bacznie, aby sposób zszywania nie uniemożliwiało odczytania poszczególnych załączników. Wklejanie załączników do akt jest niedopuszczalne.

4. Nie należy przysyłać akt, które nie podlegają kontroli bądź wogóle, bądź też ze względu na nieukończenie postępowania rewizyjno-lekarskiego w toku instancji. W szczególności nie należy nadsyłać:

a) akt osób, które uznane zostały za inwalidów wojennych przez Sekcję Opieki M. S. Wojsk. na podstawie przepisów tymczasowych przed wejściem w życie ustawy z dnia 18 marca 1921 r. — do czasu uznania tych osób za inwalidów w trybie ustawowym, t. j. do czasu przeprowadzenia względem nich inwalidzkiego postępowania rewizyjno - lekarskiego,

b) akt inwalidów przedwojennych,

c) akt inwalidów zmarłych (p. pismo okólne z dnia 4.XI. 1933 r. Nr. 4369/O. In.),

d) akt inwalidów, względem których wdrożone postępowanie rewizyjno - lekarskie nie zostało ukończonych w toku instancji w związku z wniesieniem odwołania — do czasu ukończenia tego postępowania w II instancji.

Dyrektor Departamentu:

(—) B. Nakoniecznikoff 3 zał.

11.

**Pismo okólne
Ministerstwa Opieki Społecznej**

z dnia 30 kwietnia 1934 r. Nr. Oin 12/1-4.
w sprawie liczby godzin urzędowania lekarzy
w referatach i urzędach wojewódzkich.
Do

Panów Wojewodów
(Komisarza Rządu m. st. Warszawy)

W związku z reorganizacją referatów spraw inwalidzkich na podstawie rozporządzenia z dnia 30 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 740) Ministerstwo Opieki Społecznej poleca nadesłać w terminie dwutygodniowym wnioski nałożycie umotywowane co do ilości godzin urzędowania lekarzy w referatach spraw inwalidzkich i w urzędach wojewódzkich.

Urzędy wojewódzkie powinny wypowiedzieć się, czy ustalona okólnikiem L. 12/32 z dnia 19 maja 1932 roku liczba godzin jest dostateczna, względnie jaką liczbę godzin urzędowania lekarzy wskazane byłoby ustalić dla komisji rewizyjno-lekarskich, odwoławczych oraz dla lekarzy referentów.

Dyrektor Departamentu:

(—) B. Nakoniecznikoff

12.

**Pismo okólne
Ministerstwa Opieki Społecznej**

z dnia 1 maja 1934 r. Nr. Oin. 41/1-4.
w sprawie ulg dla inwalidów przy przejazdach kolejowych.

Do

Panów Wojewodów
(Komisarza Rządu m. st. Warszawy)

Ministerstwo Opieki Społecznej przesyła odpis pisma Ministerstwa Komunikacji oraz 1 egzemplarz „Dodatku I, zawierającego bagażowej i ekspresowej Polskich Kolei Państwowych” — do wiadomości i zastosowania, oraz w celu wydania odpowiednich zarządzeń referatom spraw inwalidzkich w sprawie stosowania przepisów o przejazdach ulgowych inwalidów.

Naczelnik wydziału:

(—) K. Świerczewski

Załącznik 1 do p. o. M. O. S. z dnia 1.V. 1934 r.
Nr. Oin. 41/1-4.

Warszawa, dnia 23 kwietnia 1934 r.

MINISTERSTWO KOMUNIKACJI

Departament Handlowo-Taryfowy.

Nr. H. O. II. 242/2.

Określenie sprawy: ulgi kolejowe.

Do

Ministerstwa Opieki Społecznej

w/m.

Stosownie do rozporządzenia Ministra Komunikacji, ogłoszonego w Dz. T. i Z. K. z r. 1934, Nr. 20, poz. 135, od dnia 1 kwietnia r. b. przepisy o przejazdach ulgowych inwalidów wojennych (§ 40, cz. II. TOBE) otrzymały nową redakcję, przewidującą znaczne uproszczenia w stosowaniu ulgi inwalidzkiej. Równocześnie zmieniono odpowiednio wzór zaświadczenia inwalidzkiego do uzyskania zniżki kolejowej.

W załączeniu Ministerstwo Komunikacji przesyła 2 egz. Dodatku I do Cz. II taryfy osobowej, w którym na stronach 7 — 9 i na 13 pomieszczono powyższe zmiany, z prośbą o podanie ich do wiadomości zainteresowanych urzędów i Związków Inwalidzkich.

Ministerstwo Komunikacji nadmienienia przytem, że zaświadczenia do uzyskania ulgi taryfowej, przewidzianej dla inwalidów wojennych, wzoru obowiązującego do dnia 31 marca r. b. będą nadal honorowane przez organa kolejowe, nie dłużej jednak niż do 1 lipca r. b.

Naczelnik Wydziału:

(—) Rogalski

Załącznik 2 do p. o. M. O. S. z dnia 1.V. 1934 r.
Nr. Oin. 41/1—4.

„§ 40. Inwalidów wojennych przewozi się według następujących zasad ulgowych:

1. *Uprawnieni:*

Osoby, uznane przez właściwe władze państwowe za inwalidów wojennych, zaopatrzone w książki inwalidzkie, oraz dozorczy inwalidów (przewodnicy) w określonych przypadkach.

2. *Warunki stosowania:*

(1) Ulgę stosuje się przy przejazdach w wagonach I, II i III klasy pociągów osobowych i pośpiesznych.

(2) W celu uzyskania ulgi dla siebie oraz dla jadącego z nim dozorczy (przewodnika) powinien inwalida wojenny przedstawić w kasie biletowej zaświadczenie ustalonego wzoru (wzór Nr. 7), osobno dla siebie i osobno na imię swoje dla dozorczy, wraz z książką inwalidzką, zaopatrzoną w fotografię i wydaną przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej, ustalającą że inwalida wojenny poniósł uszkodzenie na wojnie.

(3) Zaświadczenie dla przejazdu ulgowego dozorczy (wzór Nr. 7) może być wydane tylko wtedy, gdy w książce inwalidzkiej stwierdzona jest konieczność opieki osób drugich.

(4) Ociemniałi inwalidzi wojenni korzystają z ulgi na podstawie stałych imiennych legitymacyj ustalonego wzoru, wydawanych przez Związek Stowarzyszeń Ociemniałych Żołnierzy R. P.

(5) Dozorca ociemniałego inwalidy wojennego powinien posiadać poświadczenie, wydane na imię inwalidy przez urząd komunalny lub związek inwalidów na czas oznaczony, najwyżej na rok kalendarzowy, stwierdzające, że ociemniały jest inwalidą wojennym.

(6) Na przewóz psa, prowadzącego ociemniałego inwalidę, oraz na przewóz wózka lub fotela, potrzebnych poszczególnym inwalidom w podróży, nie potrzeba szczególnych zaświadczeń.

3. *Opłaty:*

Opłaty za przejazd inwalidów wojennych i jadących z nimi dozorców podane są w tabeli szóstej, zawartej w załączniku do niniejszej taryfy.

Dozorcy inwalidy ociemniałego, zaopatrzonego w poświadczenie, o którym mowa w p. 2. ust. (5), oraz psa, prowadzącego inwalidę takiego, przewozi się bezpłatnie, jeżeli są mu oni niezbędni.

Wózek lub fotel, potrzebny inwalidzie w podróży, przewozi się również bezpłatnie.

Pies, wózek lub fotel mogą być pomieszczone bezpłatnie w wagonie bagażowym.

4. Postanowienia szczególne:

Przejście do klasy wyższej lub do pociągu droższego dozwolone jest za uiszczeniem w kasie biletowej różnicy cen odnośnych biletów, obliczonej według taryfy ulgowej, a w pociągu za uiszczeniem różnicy cen, obliczonej według taryfy normalnej”.

Zał. 3 do p. o. M. O. S. z dn. 1.V.1934 r.
Nr Oin 41/1—4.

Wzór Nr. 7.

.....
(Nazwa Związku Inwalidów Wojennych R. P. lub Urzędu Państwowego)

Grupa ..
Koło ..

Zaświadczenie Nr.....

(do uzyskania ulgi taryfowej, przewidzianej dla inwalidów wojennych (TOBE § 40).

Zaświadczenie jest ważne jedynie za okazaniem w kasach biletowych oraz personelowi pociągowemu książki inwalidzkiej, w której oznaczono, że inwalida jest inwalidą wojennym.

Okaziciel niniejszego p.
(Nazwisko i imię)
zamieszkały stale w
(Miejscowość i adres)
jako inwalida wojenny R. P. ma prawo do nabycia ulgowych biletów w kasach biletowych,

wych, ważnych na pociągi osobowe i pocieszne w klasach I, II i III, na dwa przejazdy:

1. od stacji do stacji
przez
i zpowrotem przez

2. od stacji do stacji
przez
i zpowrotem przez

Zaświadczenie ważne jest do nabycia biletów dla
inwalidy
dozorcy
jadącego z inwalidą
(przekreślić jedną z alternatyw
i wpisać imię i nazwisko dozorca)

Zaświadczenie jest ważne na przeciąg jednego miesiąca od dnia wystawienia.

Pieczczę urzędu dnia 193.. r.
(podpis)

(Strona odwrotna)

Stempel kasy biletowej przy przejeździe
1 raz tam.
Stempel kasy biletowej przy przejeździe
1 raz zpowrotem

Stempel kasy biletowej przy przejeździe
2 raz tam.
Stempel kasy biletowej przy przejeździe
2 raz zpowrotem

V. Zdrowie publiczne.

1.

Ustawa

z dnia 15 marca 1934 r.

o izbach lekarskich.

(Dz. U. R. P. z dnia 13 kwietnia 1934 r. Nr. 31, poz. 275).

R o z d z i a ł I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Naczelna Izba Lekarska i okręgowe izby lekarskie stanowią samorząd zawodu lekarskiego i rządzą się przepisami, zawartymi w ustawie niniejszej.

Art. 2. (1) Działalność okręgowej izby lekarskiej obejmuje obszar jednego lub więcej województw.

(2) Minister Opieki Społecznej, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Izby Lekarskiej, oznacza okręgi działalności i siedziby poszczególnych okręgowych izb lekarskich. Siedzibą Naczelnej Izby Lekarskiej jest m. st. Warszawa.

Art. 3. (1) Każda izba lekarska ma osobowość prawną.

(2) Językiem urzędowym izb lekarskich jest język polski.

Art. 4. Do zakresu działania izb lekarskich należą sprawy następujące:

1) współdziałanie z władzami rządowymi i samorządowymi w sprawach zdrowia publicznego;

2) krzewienie i strzeżenie etyki, godności i sumienności zawodowej wśród członków;

3) współdziałanie z władzami rządowymi w sprawach wykonywania nadzoru nad praktyką lekarską;

4) przedstawicielstwo zawodu lekarskiego i obrona jego interesów;

5) piecza nad stanem materialnym członków izby, a w szczególności zakładanie, za zgodą właściwej władzy, i prowadzenie przymusowych instytucji ubezpieczeniowych oraz wzajemnej pomocy dla członków izb lekarskich i ich rodzin;

6) popieranie instytucji naukowych oraz zakładanie, prowadzenie lub popieranie prac i instytucji społecznych;

7) sądownictwo dyscyplinarne;

8) sądownictwo polubowne.

Art. 5. Izby lekarskie korzystają z prawa używania pieczęci z godłem państwowem, której wzór zatwierdza Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. (1) Każda izba lekarska posiada własny regulamin. Regulaminy okręgowych izb lekarskich zatwierdza Naczelna Izba Lekarska, zaś Naczelnej Izby Lekarskiej — Minister Opieki Społecznej.

(2) Regulamin izby zawiera przepisy:

1) o organizacji i trybie urzędowania organów, instytucji oraz biur izby;

2) o sposobie prowadzenia ewidencji członków izby;

3) o sposobie uiszczania składek rocznych oraz innych opłat na rzecz izby;

4) w sprawach, zleconych przez Ministra Opieki Społecznej;

5) w innych sprawach, przewidzianych ustawą niniejszą.

(3) Regulamin izby może przekazywać wykonywanie niektórych czynności zarządu izby lekarskiej w miejscowościach, oddalonych od siedziby izby, ustanowionym w tym celu delegatom. Delegatów wyznacza zarząd izby lekarskiej spośród lekarzy, zamieszkałych w danej miejscowości.

Art. 7. (1) Izby lekarskie zwolnione są od wszelkich państwowych podatków i opłat w tym samym zakresie i w tych samych przypadkach, w jakich obowiązujące przepisy przewidują to w stosunku do związków samorządu terytorjalnego; nie dotyczy to opłat pocztowych, telegraficznych i telefonicznych.

(2) Składki członkowskie, opłaty na rzecz instytucji, prowadzonych przez izbę, koszty postępowania dyscyplinarnego oraz grzywny, prawomocnie orzeczone, są należnościami publiczno-prawnymi i, w razie niewpłacenia ich w terminie oznaczonym po uprzednim bezskutecznym upomnieniu przez właściwą izbę lekarską, będą ściągane wraz z ustawowymi procentami zwłoki w drodze, przewidzianej dla należności, ściąganych w trybie egzekucji administracyjnej.

R o z d z i a ł II.

Okręgowe izby lekarskie; obowiązki i prawa członków.

Art. 8. (1) Okręgową izbę lekarską tworzą lekarze, wpisani na listę jej członków.

(2) Na listę członków okręgowej izby lekarskiej powinni być wpisani wszyscy lekarze, mający stałe lub czasowe prawo wykonywania praktyki lekarskiej i zamieszkali w okręgu działalności tej izby; zarządowi izby przysługuje prawo zwolnienia od powyższego obowiązku lekarzy, nie wykonywających praktyki lekarskiej w rozumieniu art. 1 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. o wykonywaniu praktyki lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 712).

(3) W przypadku, gdy lekarz wykonywa praktykę lekarską poza okręgiem izby lekarskiej, w której stale zamieszkuje, powinien być wpisany na listę członków izby swego stałego miejsca zamieszkania.

Art. 9. Okręgowa izba lekarska może wykreślić lekarza z listy swych członków w razie jego wyjazdu zagranicę na czas dłuższy, niż dwa lata, i zalegania przez ten okres czasu ze składkami członkowskimi lub innymi opłatami na rzecz izby.

Art. 10. (1) Członkowie okręgowych izb lekarskich obowiązani są przestrzegać zasad etyki, godnie zachowywać się i sumiennie wykonywać swoje obowiązki zawodowe.

(2) Z chwilą utworzenia przymusowych instytucyj (art. 4 pkt. 5) członkowie izby lekarskiej są członkami tych instytucyj.

(3) Członkowie okręgowej izby lekarskiej płacą na jej potrzeby składki roczne oraz opłaty, uchwalone przez radę izby na rzecz instytucyj ubezpieczeniowych, wzajemnej pomocy i innych.

(4) Członkowie okręgowej izby lekarskiej, pobierający emeryturę z innych funduszy, lub opłacający składki emerytalne, oraz członkowie, którzy nie wykonywają praktyki lekarskiej, mogą być przez zarząd okręgowej izby lekarskiej zwolnieni od obowiązku należenia do instytucyj, wymienionych w art. 4 pkt. 5). W przypadkach sporu rozstrzyga Naczelna Izba Lekarska.

(5) Szczegółowe przepisy, ustalające charakter prawny, organizację i sposób prowadzenia instytucyj ubezpieczeniowych, wzajemnej pomocy i innych, utworzonych przy izbach lekarskich w myśl ustawy niniejszej, określają statuty tych instytucyj; statuty instytucyj ubezpieczeniowych mogą przewidzieć prawo przyznawania w wyjątkowych przypadkach pomocy materialnej rodzinom lekarzy, skreślonych z listy członków.

(6) Do przymusowych instytucyj, wymienionych w art. 4 pkt. 5), stosują się przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64); władze instytucyj, wymienionych w art. 4 pkt. 5), oraz udział władz izby w administracji tych instytucyj ustalają ich statuty.

(7) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej zatwierdza statuty przymusowych instytucyj, wymienionych w art. 4 pkt. 5).

Rozdział III.

Ustrój i działalność okręgowych izb lekarskich.

Art. 11. Organami okręgowej izby lekarskiej są:

rada,
zarząd,
komisja rewizyjna,
sąd dyscyplinarny.

Art. 12. (1) Wszystkie mandaty z wyborów pełnione są bezpłatnie; regulamin izby

może przyznawać zwrot kosztów, poniesionych w związku z pełnieniem czynności w izbie.

(2) Członkowie izby obowiązani są przyjąć mandaty, powierzone im z wyborów; regulamin izby określa warunki i sposób zrzeczenia się lub utraty mandatu oraz właściwość organów izby do orzekania w tych sprawach.

(3) Prawo zrzeczenia się mandatu bez umotywowania przysługuje lekarzom, którzy:

- 1) ukończyli 60 lat życia;
- 2) byli członkami rady izby w jej ostatniej kadencji.

(4) Czas piastowania mandatu z wyboru zasadniczo trwa pięć lat; zasady ustępowania członków, zmiany lub ponownego wyboru organów izby określa regulamin izby.

Art. 13. (1) Rada okręgowej izby lekarskiej jest organem uchwalającym i kontrolującym.

(2) Do zakresu działania rady okręgowej izby lekarskiej należy w szczególności:

1) uchwalanie budżetu izby oraz ustalanie wysokości składki wpisowej i rocznej na potrzeby izby;

2) zatwierdzanie rocznego sprawozdania zarządu i zamknięcia rachunkowego;

3) rozporządzanie majątkiem izby oraz decydowanie w sprawach nabywania lub zbywania nieruchomości, ich obciążeń i regulacyj hipotecznych;

4) uchwalanie i zmiany regulaminu izby oraz regulaminów sądów dyscyplinarnych i statutów instytucyj, utworzonych przy izbie;

5) sprawy, wymienione w art. 4 pkt. 5) i 6);

6) uchwalanie wniosków, regulujących warunki pracy i płacy lekarzy;

7) wybór członków Naczelnej Izby Lekarskiej;

8) sprawy, przekazane radzie przez regulamin izby, Naczelną Izbę Lekarską lub przez Ministra Opieki Społecznej;

(3) Uchwały rady okręgowej izby w sprawach, wymienionych w art. 4 pkt. 5), wymagają zatwierdzenia przez Naczelną Izbę Lekarską.

(4) Rada okręgowej izby ma prawo przekazywać zarządowi izby niektóre sprawy, wymienione w ust. (2) pkt. 3), 4), 5) i 6).

Art. 14. (1) W okręgowych izbach lekarskich, liczących do tysiąca członków, rada iz-

by składa się z 30 członków; w izbach, liczących ponad tysiąc członków, ilość członków rady powiększa się o jednego od każdej pełnej lub rozpoczętej setki członków izby.

(2) Członków rady okręgowej izby wybierają członkowie izby, wpisani na jej listę nie później, niż na 30 dni przed dniem ogłoszenia wyborów.

(3) Na członka rady okręgowej izby może być wybrany tylko członek tej izby.

(4) Minister Opieki Społecznej wyda przepisy, zawierające ordynację wyborczą do rad okręgowych izb lekarskich.

Art. 15. (1) Rada izby wybiera spośród siebie:

1) zarząd izby w liczbie 6 — 12 członków i 3 — 6 zastępców; oraz spośród wszystkich członków izby;

2) komisję rewizyjną izby w liczbie 3 — 5 członków i 2 — 3 zastępców;

3) sąd dyscyplinarny izby (art. 22).

(2) Zśród członków zarządu i sądu dyscyplinarnego oraz ich zastępców przynajmniej połowa powinna stale mieszkać w siedzibie izby lub jej pobliżu; nadto rada izby może tworzyć poza siedzibą izby stałe zamiejscowe wydziały sądu dyscyplinarnego.

(3) Rada lub zarząd izby mogą spośród wszystkich członków izby powoływać komisję i powierzać im wykonywanie ściśle określonych zadań.

Zarząd okręgowej izby lekarskiej.

Art. 16. (1) Zarząd okręgowej izby lekarskiej jest jej organem wykonawczym.

(2) Zarząd izby wybiera spośród siebie na 3 lata prezesa, sekretarza i skarbnika.

(3) Zarząd izby nadto decyduje we wszystkich sprawach, nie zastrzeżonych radzie izby, składa radzie i Naczelnej Izbie Lekarskiej sprawozdania roczne ze swej działalności oraz załatwia wszelkie sprawy, przekazane izbie lekarskiej przez władze państwowe, radę lub Naczelną Izbę Lekarską.

(4) Prezes izby jest jej przedstawicielem na zewnątrz.

Komisja rewizyjna okręgowej izby lekarskiej.

Art. 17. (1) Komisja rewizyjna jest organem, kontrolującym działalność finansową

i gospodarczą izby oraz prowadzonych przez nią instytucji.

(2) W szczególności komisja rewizyjna:

1) przeprowadza kontrolę finansową i gospodarczą organów i instytucji izby;

2) opracowuje sprawozdania ze swej działalności dla użytku Ministra Opieki Społecznej, Naczelnej Izby Lekarskiej i rady okręgowej izby;

3) Komisja rewizyjna powinna wykonywać swe czynności co najmniej raz na rok przed rocznem zebraniem rady izby, a nadto ilekroć uzna to za potrzebne Minister Opieki Społecznej, Naczelna Izba Lekarska lub rada izby.

Rozdział IV.

Naczelna Izba Lekarska.

Art. 18. (1) Naczelną Izbę Lekarską tworzą przedstawiciele okręgowych izb lekarskich i to w tym stosunku, że na każdą rozpoczętą liczbę 400 członków izba okręgowa wybiera po jednym przedstawicielu i zastępcę spośród swych członków na okres 5 lat.

(2) Naczelna Izba Lekarska, jako przedstawicielka całego zawodu lekarskiego w Państwie Polskim i władza nadzorczą wszystkich okręgowych izb lekarskich, powołana jest poza uprawnieniami, przewidzianymi w art. 4, do:

1) uzgadniania działalności okręgowych izb lekarskich;

2) zatwierdzania budżetów okręgowych izb lekarskich;

3) rozstrzygania odwołań od postanowień okręgowych izb lekarskich;

4) rozstrzygania sporów, powstałych między poszczególnymi okręgowymi izbami lub między temi izbami a lekarzami;

5) opracowania ramowych regulaminów izb lekarskich i sądów dyscyplinarnych oraz ramowych statutów instytucji, powoływanych przez izby;

6) ustalania ogólnych zasad etyki lekarskiej;

7) wydawania dziennika urzędowego izb lekarskich.

(3) Naczelna Izba Lekarska może zakładać przymusowe instytucje ubezpieczeniowe oraz wzajemnej pomocy wspólne dla kilku lub wszystkich okręgowych izb lekarskich.

(4) Zarządzenia i uchwały Naczelnej Izby Lekarskiej obowiązują okręgowe izby lekarskie i ich członków.

(5) Koszty utrzymania Naczelnej Izby Lekarskiej i jej organów ponoszą okręgowe izby lekarskie; wysokość tych kosztów oraz zasady i sposób ich rozdziału ustala Naczelna Izba Lekarska przy uchwalaniu budżetu.

(6) Postanowienia art. 11 — 17 stosują się odpowiednio do Naczelnej Izby Lekarskiej i jej organów z tą zmianą, że czynności rad w okręgowych izbach lekarskich spełnia w Naczelnej Izbie Lekarskiej walne zebranie przedstawicieli okręgowych izb lekarskich (ust. (1)).

Rozdział V.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 19. Członkowie izby za naruszenie swych obowiązków, wymienionych w art. 10 ust. (1), ulegają karze dyscyplinarnej.

Art. 20. (1) Lekarze rządowi, samorządowi, przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” i instytucyj ubezpieczeń społecznych nie mogą być pociągani bez zgody Ministra Opieki Społecznej, a lekarze wojskowi bez zgody Ministra Spraw Wojskowych, do odpowiedzialności dyscyplinarnej przez sądy dyscyplinarne izb lekarskich za swe czynności służbowe.

(2) Uprawnienia swe z mocy ust. (1) Minister Opieki Społecznej może przekazywać wojewodom (Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę), a Minister Spraw Wojskowych właściwym Dowódcom Okręgów Korpusowych (Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, Szefowi Kierownictwa Marynarki Wojennej).

Art. 21. (1) Kary dyscyplinarne są następujące:

- a) upomnienie,
- b) nagana,
- c) zawieszenie w prawach członka izby na ściśle określony przeciąg czasu,
- d) skreślenie z listy członków izby lekarskiej.

(2) Kary, nałożone przez sąd dyscyplinarny, można obostrzyć przez ogłoszenie ich w dzienniku urzędowym izb na koszt skazanych, bądź też przez nałożenie grzywny do 500 zł. Grzywny powinny być użyte na fun-

dusz poprawy bytu rodzin, pozostałych po zmarłych członkach izby.

3) Kara nagany pociąga za sobą utratę prawa wybieralności przy najbliższych wyborach.

(4) Kara zawieszenia w prawach członka izby pociąga za sobą utratę prawa wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskim na czas zawieszenia oraz utratę prawa wybieralności i wybierania na okres zawieszenia oraz na przeciąg dalszych pięciu lat; nie powoduje natomiast utraty uprawnień, nabytych wskutek należenia lekarza do instytucyj ubezpieczeniowych na wypadek śmierci.

(5) Skreślenie z listy członków izby lekarskiej pociąga za sobą utratę prawa wykonywania praktyki lekarskiej oraz wszelkich praw, wynikających z należenia do izby lekarskiej, z zastrzeżeniem, wymienionem w art. 10 ust. (5).

Art. 22. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych powołane są:

- 1) jako instancja pierwsza — sądy dyscyplinarne okręgowych izb lekarskich, złożone z 12 — 18 członków, wybranych przez rady tych izb;
- 2) jako instancja odwoławcza — sąd dyscyplinarny Naczelnej Izby Lekarskiej, złożony z 9 członków, wybranych przez walne zebranie tej izby, 5 członków, mianowanych spośród lekarzy przez Ministra Opieki Społecznej, i 4 członków, mianowanych przez Ministra Sprawiedliwości spośród sędziów.

Art. 23. (1) Sądy dyscyplinarne okręgowych izb lekarskich orzekają w kompletach 3 członków.

(2) Sąd dyscyplinarny Naczelnej Izby Lekarskiej orzeka w komplecie 5 członków, w skład którego wchodzi 2 członkowie spośród wybranych przez walne zebranie Naczelnej Izby Lekarskiej, 2 spośród mianowanych przez Ministra Opieki Społecznej i 1 spośród sędziów, mianowanych przez Ministra Sprawiedliwości — jako przewodniczący.

Art. 24. Sądy dyscyplinarne są w zakresie orzecznictwa niezawisłe.

Art. 25. Szczegółowe przepisy o organizacji sądów dyscyplinarnych izb lekarskich,

ich właściwości i trybie postępowania dyscyplinarnego, przepisy o rzeczownikach dyscyplinarnych i obrońcach, o kosztach postępowania dyscyplinarnego oraz przepisy przejściowe dla spraw dyscyplinarnych, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy niniejszej, ustali Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Rozdział VI.

Sąd polubowny.

Art. 26. (1) Spory między lekarzami oraz spory lekarzy z pacjentami mogą być za pisemną zgodą stron przekazane do rozstrzygnięcia sądowi dyscyplinarnemu izby, jako sądowi polubownemu.

(2) Przy rozpoznawaniu spraw przez sądy polubowne, o ile przepisy ustawy niniejszej inaczej nie stanowią, stosują się odpowiednio przepisy księgi trzeciej części pierwszego kodeksu postępowania cywilnego.

Rozdział VII.

Nadzór państwowy nad izbami lekarskimi.

Art. 27. Nadzór zwierzchni nad działalnością Naczelnej Izby Lekarskiej, poszczególnych okręgowych izb lekarskich oraz ich organów sprawuje Minister Opieki Społecznej.

Art. 28. Naczelna Izba Lekarska przesyła niezwłocznie do wiadomości Ministra Opieki Społecznej bezpośrednio, zaś okręgowe izby lekarskie za pośrednictwem Naczelnej Izby Lekarskiej — sprawozdania roczne zarządu i komisji rewizyjnej oraz zamknięcia rachunkowe.

Art. 29. (1) Minister Opieki Społecznej może uchwały organów izb lekarskich w przypadkach, gdy naruszają one postanowienia obowiązujących przepisów prawnych lub narażają porządek lub interes publiczny, zawiesić lub uchylić, niezależnie zaś od tego władny jest rozwiązać radę lub zarząd izby lekarskiej, które uchwałę powzięły.

(2) W przypadku rozwiązania rady lub zarządu izby lekarskiej Minister Opieki Społecznej mianuje spośród lekarzy komisarza, który pełni obowiązki rozwiązanego organu i najpóźniej w ciągu 6 miesięcy od dnia rozwiązania przeprowadzi nowe wybory.

Art. 30. Minister Opieki Społecznej może w granicach ustawy niniejszej wydawać zarządzenia, regulujące działalność izb lekarskich, ich organów oraz instytucji przy nich utworzonych.

Rozdział VIII.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 31. Do czasu wejścia w życie nowych regulaminów lub statutów, nie dłużej jednak, niż w przeciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej, mają zastosowanie obecnie obowiązujące regulaminy i statuty ze zmianami, wynikającymi z ustawy niniejszej.

Art. 32. (1) Izby lekarskie, istniejące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, działają nadal, stosując się do postanowień ustawy niniejszej, w dotychczasowym składzie do czasu ukonstytuowania się nowych izb lekarskich na podstawie przepisów ustawy niniejszej.

(2) Nowe izby lekarskie przejmą wszelkie sprawy oraz majątek i zobowiązania izb dotychczasowych.

Art. 33. Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają specjalnych postanowień lub uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i w granicach, w umowach tych przewidzianych.

Art. 34. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 35. (1) Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i wchodzi w życie w 3 miesiące, na obszarze zaś województwa śląskiego ósmego dnia po ogłoszeniu.

(2) Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w sprawach, unormowanych ustawą niniejszą, a w szczególności ustawa z dnia 2 grudnia 1921 r. o ustroju i zakresie działania Izb Lekarskich (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 763).

Prezydent Rzeczypospolitej:

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *J. Jędrzejewicz*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

2.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej

z dnia 30 listopada 1933 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu
o opłatach za zezwolenia na przewóz i ekshumację zwłok ludzkich.

(Dz. U. R. P. z dnia 28 lutego 1934 r. Nr. 95, poz. 119).

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 359) i art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zezwolenie na przewóz zwłok, jako też ich szczątków, przewidziane w art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 359), podlega opłacie stemplowej w wysokości złotych czterdziestu.

§ 2. Zezwolenie na ekshumację zwłok lub ich szczątków z grobu lub katakumb i umieszczenie ich w innym miejscu na tym samym cmentarzu lub na innym w tej samej miejscowości podlega opłacie stemplowej w wysokości złotych sześćdziesięciu.

§ 3. Zezwolenie na ekshumację zwłok lub ich szczątków z grobu lub katakumb i przewiezienie ich do innej miejscowości tak w obrębie, jak poza granicami Rzeczypospolitej podlega opłacie stemplowej w wysokości złotych osiemdziesięciu.

§ 4. W przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, Minister Opieki Społecznej mocen jest zwolnić częściowo lub całkowicie od opłat, wymienionych w §§ 1-3 niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

3.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej

z dnia 20 lutego 1934 r.

o opuszczeniu cen, oznaczonych w taksie aptekarskiej za lekarstwa, wydawane na koszt ubezpieczalni społecznych.

(Dz. U. R. P. z dnia 2 marca 1934 r. Nr. 17, poz. 137).

Na podstawie art. 128 ust. (5) i (6) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) oraz art. 2 pkt. 13 i art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 371) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za lekarstwa i środki opatrunkowe, wydawane na koszt ubezpieczalni społecznych, działających na mocy ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396), apteki obowiązane są obliczyć cenę według obowiązujących rozporządzeń o określeniu cen aptecznych i odliczyć 25% od ceny lekarstw, przepisanych w formie recept, a 10% od ceny środków leczniczych, przepisanych nie w formie recept (sprzedaż odrębna) oraz od ceny specyfików farmaceutycznych i środków opatrunkowych.

§ 2. Apteki publiczne obowiązane są wydawać ubezpieczonym leki na zlecenie i rachunek ubezpieczalni bez pobierania opłaty od ubezpieczonego, przyczem za zlecenie ubezpieczalni uważa się pisemne zarządzenie lekarskie (recepta i t. p.).

§ 3. Ubezpieczalnie społeczne powinny regulować miesięczne rachunki w ciągu 30 dni od dnia podania ich przez apteki. W razie regulowania rachunków po tym terminie apteka publiczna może żądać zapłaty ustawowych odsetek zwłoki, poczynwszy od 31 dnia po przedstawieniu rachunku.

§ 4. Zestawienie rachunkowe (rachunki) powinny apteki publiczne sporządzać według wzoru, ustalonego przez ubezpieczalnie społeczne.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 maja 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 368).

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

4.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej
z dnia 15 marca 1934 r.
o utworzeniu Państwowej Rady do spraw
uzdrowisk.

(Dz. U. R. P. z dnia 18 kwietnia 1934 r. Nr. 33,
poz. 304).

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254), art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 stycznia 1924 r. w przedmiocie rozdziału kompetencji Ministra Zdrowia Publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 86), art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) oraz art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej” i Ministerstwo Opieki Społecznej” (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 597) zarządzam, co następuje:

§ 1. Przy Ministrze Opieki Społecznej ustanawia się Państwową Radę do spraw uzdrowisk.

§ 2. Państwowa Rada jest organem doradczym i opiniodawczym Ministra Opieki Społecznej do spraw uzdrowisk.

W szczególności do zakresu działania Rady należą:

- 1) opinjowanie w sprawach:
 - a) uznawania uzdrowisk za posiadające charakter użyteczności publicznej,
 - b) nadawania uzdrowiskom statutów,
 - c) ustalania okręgu ochrony sanitarnej w uzdrowiskach,
 - d) wydawania przez Ministra Opieki Społecznej szczegółowych przepisów sanitarnych,
 - e) we wszelkich innych sprawach, dotyczących zdrojowisk, stacyj klimatycznych i kąpielisk morskich — na żądanie Ministra Opieki Społecznej;

2) składanie Ministrowi Opieki Społecznej wniosków w wyżej określonych sprawach.

§ 3. Rada składa się z przewodniczącego, jego zastępcy oraz następujących członków:

1) 2-ch urzędników Ministerstwa Opieki Społecznej, wyznaczonych przez Ministra Opieki Społecznej;

2) 1 przedstawiciela Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i 2-ch przedstawicieli Ministerstwa Przemysłu i Handlu, w tej liczbie jednego przedstawiciela Państwowego Instytutu Geologicznego — wyznaczonych przez właściwych ministrów;

3) przedstawiciela Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, wyznaczonego przez Rektora;

4) przedstawiciela Naczelnej Izby Lekarskiej, wyznaczonego przez zarząd wymienionej Izby;

5) przedstawiciela Izby Ubezpieczeń Społecznych, wyznaczonego przez Prezesa Izby;

6) przedstawiciela Związku Uzdrowisk Polskich, wyznaczonego przez zarząd tego Związku;

7) 4-ch przedstawicieli uzdrowisk państwowych, w tem 2-ch dyrektorów i 2-ch lekarzy, wyznaczonych przez Ministra Opieki Społecznej, oraz

8) 5-ciu osób, powołanych przez Ministra Opieki Społecznej spośród znawców zdojownictwa polskiego.

§ 4. Przewodniczącym Rady jest Minister Opieki Społecznej. Zastępcą przewodniczącego jest Dyrektor Departamentu Służby Zdrowia.

W razie nieobecności przewodniczącego i jego zastępcy przewodniczy na zebraniach Rady jeden z jej członków, wyznaczony przez przewodniczącego lub jego zastępcę.

Sekretarzem Rady jest urzędnik Ministerstwa Opieki Społecznej, wyznaczony przez przewodniczącego lub jego zastępcę.

§ 5. Członkowie Rady są powoływani na okres lat 3-ch.

W razie ustąpienia członka przed upływem tego okresu zostaje powołany nowy członek na czas do końca 3-letniego okresu.

§ 6. Oprócz przedstawicieli Ministerstw, wymienionych w § 3 pkt. 2, w obradach Rady mogą brać udział z prawem głosowania przedstawiciele innych Ministerstw, zaproszeni przez Ministra Opieki Społecznej, o ile przedmiotem obrad mają być sprawy, dotyczące tych Ministrów.

W razie potrzeby przewodniczący Rady względnie jego zastępca może zaprosić na posiedzenie Rady rzeczoznawców z głosem doradczym.

§ 7. Posiedzenia Rady zwołuje przewodniczący Rady względnie jego zastępca w razie potrzeby; ponadto zebranie Rady będzie zwołane, jeżeli tego zażąda 1/3 jej członków.

§ 8. Rada może wyłonić spośród swoich członków sekcje dla spraw szczególnych.

Minister Opieki Społecznej wyznacza przewodniczących sekcji spośród członków Rady.

Przewodniczący sekcji ustala terminy jej zebrania.

§ 9. Opinie Rady i sekcji zapadają większością głosów przy obecności przynajmniej połowy członków; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 10. Sprawozdania z obrad mogą być przez Ministra Opieki Społecznej ogłaszane drukiem.

§ 11. Członkowie Rady pełnią swoje obowiązki honorowo.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 27 lipca 1922 r. w przedmiocie utworzenia Państwowej Rady do spraw uzdrowisk (Monitor Polski Nr. 193, poz. 118) zmienione rozporządzeniem Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 20 listopada 1923 r. (Monitor Polski Nr. 269, poz. 373).

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

5.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 29 marca 1934 r.

w sprawie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na ostre zapalenie przednich rogów rdzenia (Polyomyelitis acuta anterior — choroba Heine-Medina).

(Dz. U. R. P. z dnia 13 kwietnia 1934 r. Nr. 31, poz. 282).

Na podstawie art. 4 ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób

zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402), art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) i art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej” i „Ministerstwo Opieki Społecznej” (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 597) zarządzam, co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 26 września 1932 r. w sprawie obowiązkowego zgłaszania zachorowań na ostre zapalenie przednich rogów rdzenia (Polyomyelitis acuta anterior — choroba Heine-Medina) (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 744), przedłużoną rozporządzeniem z dnia 28 września 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 584) do dnia 20 kwietnia 1934 r., przedłuża się na dalsze 6 miesięcy.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 21 kwietnia 1934 r.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Hubicki*

6.

Zarządzenie **Ministra Opieki Społecznej**

z dnia 15 lutego 1934 r.

w sprawie wykazu dozwolonych do obrotu specyfików farmaceutycznych.

(Monitor Polski z dnia 2 marca 1934 r. Nr. 50, poz. 70).

Na podstawie §§ 6 i 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 czerwca 1926 r. o wyrobie i obrocie specyfików farmaceutycznych (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 406) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wykaz specyfików farmaceutycznych, dozwolonych do obrotu, ogłoszony w wykazie, załączonym do zarządzenia Ministra Spraw

Wewnętrznych z dnia 10 grudnia 1930 r. („Monitor Polski” r. 1931 Nr. 21, poz. 36), uzupełniony dwoma wykazami, załączonemi do zarządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 marca i 6 maja 1932 r. („Monitor Polski” Nr. 55, poz. 63 i Nr. 105, poz. 136), uzupełnia się dalszym wykazem specyfików, wymienionych w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Specyfiki farmaceutyczne, wydrukowane w załączniku kursywą, mogą być wydawane z drogerji (detalicznych składów materiałów aptecznych).

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Dr. S. Hubicki*

Wykaz specyfików farmaceutycznych.

† Actitran (płyn) — Polska Specia w Warszawie	— 1613	† Chlorinal (maść) — Fabr. Chem. „Geo” w Warszawie	— 1639
Aeromarin (tabletki) — Mag. Klawe w Warszawie	— 1642	† Chole-Combrol (pigułki i płyn) — T-wo Akc. Fr. Karpiński w Warszawie	— 1616
Antineoplasmin (tabl.) — Mag. Klawe w Warszawie	— 1681	† Cinchophan (ampułki) — Inż. Robert Heisler w Chrast	— 1663
Aquaster (tabletki) — Mag. Klawe w Warszawie	— 1694	† Crategin (tabletki ziołowe) — T-wo Akc. „Motor” w Warszawie	— 1673
† Avoleum (kapsułki) — British Drug Houses w Londynie	— 1595	† Demalgon (tabletki) — Fabr. Chem. „Chinoïn” w Ujpest	— 1601
† Calcio-Coramin (tabletki) — T-wo Przem. Chem. Ciba w Bazylei	— 1674	† Diagnorenol (proszek) — Sp. Akc. L. Spiess i Syn w Warszawie	— 1608
† Calcium-Sandoz (amp.) — Fabr. Chem. Sandoz w Bazylei	— 1624	†† Efisan (płyn) — Polska Specia w Warszawie	— 1646
Calcium Sandoz (tabl. musujące) — Fabr. Chem. Sandoz w Bazylei	— 1671	† Emulsan (płyn) — Dr. K. Szokalski w Warszawie	— 1693
† Calcivit (proszek) — Sp. Akc. L. Spiess i Syn w Warszawie	— 1611	† Enteractin (proszki) — Przem. Chem. „Boruta” w Zgierzu	— 1627
Carbalin (drażetki) — J. Gessner w Warszawie	— 1658	† Ephedrosan (ampułki) — Polska Specia w Warszawie	— 1679
Carborazin (tabletki) — Al. Grabowski w Warszawie	— 1657	† Ephedrosan (tabletki) — Polska Specia w Warszawie	— 1612
<i>Chloractin</i> (proszek i tabletki) — Przem. Chem. „Boruta” w Zgierzu	— 1614 1615	† Erytrogen (proszek) — Belgijska S-ka Boryszew w Warszawie	— 1684
† Chlorin (płyn) — Fabr. Chem. „Geo” w Warszawie	— 1640	Eupurgol (emulsja) — Belgijska S-ka Boryszew w Warszawie	— 1665
		† Fellogen (drażetki) — Mag. Klawe w Warszawie	— 1676
		Generyna (tabletki ziołowe) — T-wo Akc. „Motor” w Warszawie	— 1685
		Germatol (płyn) — Dr. J. Dobrzański w Warszawie	— 1630
		† Gynergen (płyn) — Fabr. Chem. Sandoz w Bazylei	— 1686
		† Gynöestryl (płyn i ampułki) — Labor. Franc. de Chimiotherapie w Paryżu	— 1631 — 1632
		† Inj. perparini hydrochlor. (ampułki) Fabr. Chem. „Chinoïn” w Ujpest	— 1643
		† Isacène (ziarenka) — Polska S-ka Wytworów Chem. Roche w Warszawie	— 1654
		Kompresy radioaktywne Polrad (Nr. 20, Nr. 1, Nr. 60, D. I, D. IV, D. VI) — „Hygieja” w Katowicach	— 1659 1660 1661 1668 1669 1670
		† Lumbagol (tabletki) — A. Gąsecki w Warszawie	— 1655
		Magnallin (drażetki) — Mag. Klawe w Warszawie	— 1677
		Migreno-Nervosin (proszki i tabletki) — A. Gąsecki w Warszawie	— 1599 — 1644

Muscol (syrop) — L. Nasierowski w Warszawie	— 1626	† Salcotropin (amp.) — T-wo Akc. Fr. Karpiński w Warszawie	— 1691 1692
† Myo-Striatol (ampułki i płyn) — W. Ro-spędzikowski w Warszawie	— 1607 — 1672	† Sommalin (tabl.) — T-wo Akc. Fr. Karpiński w Warszawie	— 1675
†† Narcotyl liquid. — Sp. Akc. L. Spiess i Syn w Warszawie	— 1605	Sterogen (tabl.) — Belgijska Sp. Akc. Boryszew w Warszawie	— 1664
† Neo-Cardyl (ampułki) — Polska Specia w Warszawie	— 1695	† Tetra-Contrast (amp.) — Sp. Akc. L. Spiess i Syn w Warszawie	1633
† Neutracid (pastylki) — Labor. Chem. „Lek” w Warszawie	— 1667	† Tetra-Contrast comp. pro usu int. (proszek) — Sp. Akc. L. Spiess i Syn w Warszawie	— 1609
† Novatropin (amp. i tabletki) — Fabr. Chem. „Chinoïn” w Ujpest	— 1597 1598	† Urocontras (proszek) — Sp. Akc. L. Spiess i Syn w Warszawie	— 1610
† Novurit (amp.) — Fabr. Chem. „Chinoïn” w Ujpest	— 1602	† Uroseptin (tabl. i amp.) — T-wo Akc. Fr. Karpiński w Warszawie	— 1591 1690
Opogen (proszek) — Mag. Klawe w Warszawie	— 1620	† Valigen (tabl.) — Fabr. Chem. „Geo” w Warszawie	— 1638
† Opo-Hemogen (płyn) — Mag. Klawe w Warszawie	— 1623	† Vigantol (płyn) — Dr. K. Wenda w Warszawie	— 1629
†† Pantopon (amp. i tabl.) — Polska S-ka Wytworów Chem. „Roche” w Warszawie	— 1650 1651	Vistaplast (plaster) — Pebeco w Poznaniu	— 1565
Pepticol (syrop) — L. Nasierowski w Warszawie	— 1625	† Zoïna (płyn i tabl.) — T-wo Przem. Chem. Ciba w Bazylei	— 1621 1622
† Perparin (tabletki) — Fabr. Chem. „Chinoïn” w Ujpest	— 1653		
† Phosotonin (ampułki) — T-wo Akc. Fr. Karpiński w Warszawie	— 1680		
† Polocain (amp.) — Sp. Akc. L. Spiess w Warszawie	— 1696		
† Polocain c. adrenalin. — Sp. Akc. L. Spiess w Warszawie	— 1697		
† Pneumonin (kapsułki) — J. Gressner w Warszawie	— 1678		
† Procolon (tabletki) — Fabr. Chem. „Geo” w Warszawie	— 1617		
Pulvobarin (proszek) — Polska Specia w Warszawie	— 1662		
† Pyricid (kapsułki) — T-wo Akc. Fr. Karpiński w Warszawie	— 1641		
† Radium chloratum Radiumchema (ampułki) — Akc. Tovarna na Vyrabeni Lubecnin w Kolinie	— 1637		
† Rezyl (tabl. i syrop) — Pabjanickie T-wo Przem. Chem. w Pabjanicach	— 1628 1652		
† Roztwór radium elementu (amp.) — Instytut przetworów radowych „Radium” w Krakowie	— 1683		
† Scillaren (płyn) — Fabr. Chem. Sandoz w Bazylei	— 1687		
Sedobrol (tabletki) — Polska S-ka Wytworów Chem. „Roche” w Warszawie	— 1688		
† Sedormid (tabl.) — Polska S-ka Wytw. Chem. „Roche” w Warszawie	— 1645		

7.

Okólnik Ministra Opieki Społecznej

z dnia 1 marca 1934 r. Nr. 6

Nr. Z. H. 16/XI/b/1/7

w sprawie instrukcji do rozporządzenia Ministrów Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych o wodzie do picia i potrzeb gospodarczych.

Do

Panów Wojewodów (wszystkich oprócz śląskiego), Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny oraz Dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku.

W związku z postanowieniami rozporządzenia Ministrów Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych z dnia 27 sierpnia 1933 r. o wodzie do picia i potrzeb gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 562) zarządza się w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, co następuje:

I. Badania sanitarne źródeł wody i urządzeń wodnych.

Badanie sanitarne źródeł wody i urządzeń wodnych ma na celu stwierdzenie przydatności wody do picia i potrzeb gospodarczych. Badanie sanitarne powinno być poprzedzone oględzinami miejscowemu terenu, z którego woda pochodzi, otoczenia urządzenia wodnego oraz jego konstrukcji i sposobów zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem. Powyższe oględziny powinny być dokonywane przez odpowiednie siły fachowe (lekarz, inżynier); w szczególności gdy chodzi o badanie działania i konstrukcji urządzeń wodociągowych, wpływ otoczenia na działanie tych urządzeń oraz, w razie potrzeby, przekroju geologicznego — w inspekcji powinien brać udział organ techniczno-budowlany władz administracji ogólnej.

O ile miejscowe oględziny wskazują, że woda w danych warunkach w żadnym razie nie mogłaby odpowiadać wymaganiom wody do picia i potrzeb gospodarczych — wyniki tych oględzin mogą być wystarczającą podstawą do wydania ujemnej oceny o źródle wody. We wszystkich innych przypadkach ocena może być wydana jedynie na podstawie wyników oględzin miejscowych i badania fizycznego, chemicznego i bakteriologicznego wody.

W tym celu po dokonaniu miejscowych oględzin terenu oraz urządzeń wodnych, z których woda pochodzi, należy pobrać próbę wody do badania fizycznego, chemicznego i bakteriologicznego.

Przy pobieraniu prób wody powinien być wypełniony kwestionariusz, zawierający przede wszystkim następujące dane, jako zasadnicze:

- a) miejscowość (adres), w której próbę pobrano,
- b) rodzaj zbiornika lub urządzenia wodnego (jezioro, staw, rzeka, wodociąg, studnia publiczna, prywatna, kopana, wiercona, abisyńska i t. p.),
- c) opis otoczenia zbiornika lub urządzenia wodnego,
- d) zasadnicze dane o źródle lub urządzeniu wodnym (głębokość studni, rodzaj cembrowania i stan jego, sposób na-

krycia studni, sposób czerpania wody, dopływy z sąsiadującego terenu i t. p.),

- e) przyczyna, dla której woda powinna być zbadana,
- f) czas pobrania próby (dzień i godzina),
- g) temperatura powietrza i wody w chwili pobrania próby.

Załączony wzór kwestionariusza dla studzien (załącznik 1) stanowi schemat, który, w zależności od warunków lokalnych lub od rodzaju zbiornika (urządzenia wodnego), może być w miarę potrzeby uzupełniany.

Pobieranie prób powinno być dokonywane przez funkcjonariusza fachowego (lekarz, inżynier sanitarny, kontroler sanitarny, kontroler żywności) według następujących wskazań:

1. Pobieranie prób wody ze studzien i z kranów wodociągowych.

Woda ze studzien z pompami i z kranów wodociągowych powinna być brana do badania po uprzednim odpompowaniu ewentualnie zlewaniu wody w ciągu 5 — 10 minut. Ze studzien bez pomp woda powinna być pobierana przyrządem specjalnym (np. butelka z pętlą drucianą na szyjce lub przyrząd Esmarck'a z automatycznym mechanizmem sprężynowym do pobierania wody na danej głębokości); w braku jego wiadrem czysto wymytem i splókanem kilkakrotnie wodą pobieraną.

2. Pobieranie prób wody z otwartych zbiorników (rzeki, jeziora, stawy i t. d.).

W przypadkach, kiedy zachodzi potrzeba zbadania wód powierzchniowych, np. wody służącej do zasilania wodociągów lub wody z otwartych naturalnych zbiorników, czerpanej przez ludność dla swych potrzeb, lub t. p. — należy próby wody pobierać w miejscu ujęcia wody lub w miejscach, gdzie woda jest zwykle czerpana przez ludność.

Ze względu na możliwość zmian w składzie wód rzecznych jednorazowe pobranie próby wody nie odzwierciedla faktycznego stanu wody w rzece. Dla właściwego scha-

rakteryzowania wody rzecznej należy, w zależności od charakteru rzeki i jej dopływów, badać wodę periodycznie przez dłuższy okres czasu, pobierając próby kilkakrotnie w jednych i tych samych miejscach. W tych przypadkach należy również przeprowadzić miejscowe oględziny dorzecza w celu wykrycia źródeł zanieczyszczenia. Próby wody z rzek, stawów, jezior i t. p. należy pobierać na głębokości 20 — 30 cm. od powierzchni wody.

3. Naczynia do pobierania prób wody.

Dla dokonania całkowitego chemicznego badania wody należy pobrać próbę w ilości 2 litrów, dla badania skróconego — 1 litr; woda powinna być nalewana w butelki czyste i wypłukane kilkakrotnie wodą pobieraną, opatrzone korkami szlifowanymi, w braku ich — korkami nowymi, wygotowanymi w czystej wodzie.

Dla badań bakteriologicznych należy pobrać próby w naczynia bezwzględnie wyjałowione, w ilości 150 — 250 ml, *) z zachowaniem odpowiednich ostrożności w celu jałowego pobrania próby.

4. Opakowanie i przesyłanie prób do badania.

Po niecałkowitem napełnieniu wodą należy butelki zakorkować, szyjki ich owiązać papierem woskowym lub płótnem. Do butelki z odpowiednim na niej oznaczeniem powinien być dołączony kwestionariusz z pobrania danej próby (rozdz. I). Próby wody do badania bakteriologicznego powinny być przesłane do Zakładu badawczego zaraz po pobraniu, do badania chemicznego w terminie najwyżej 48-godzinny od chwili pobrania próby wody.

Próby wody, pobierane w związku z prowadzeniem akcji ogólnosanitarniej na użytek władz lub strony, należy przesyłać w dwóch butelkach (w jednej — do badania chemicznego, w drugiej — do badania bakteriologicznego) do Państwowych Zakładów badania

żywności i przedmiotów użytku lub ich filij albo do uprawnionych pracowni badania żywności i przedmiotów użytku (pkt. c) ust. 1 § 3 rozporządzenia) dla badania chemicznego i bakteriologicznego.

Natomiast próby wody, pobierane w związku z wybuchem duru brzuszego, durów rzekomych, czerwonki lub cholery, należy przesyłać do Państwowego Zakładu Higieny lub jego filij.

II. Kontrola i odkażanie urządzeń wodnych.

Woda z wodociągów i studzien publicznych powinna być obowiązkowo poddawana kontroli okresowej, zaś woda ze studzien prywatnych — kontroli w miarę potrzeby według uznania powiatowej władzy administracji ogólnej.

1) Woda ze studzien publicznych, to jest takich, które należą do gminy (umieszczone na ulicach lub placach) oraz takich, które, będąc własnością prywatną, służą jednocześnie do celów publicznych i z tego względu nie mogą być zamknięte przez stronę prywatną, jak również woda ze studzien przy zakładach użyteczności publicznej oraz woda, używana do celów przemysłowo-żywnościowych — powinna być badana pod względem fizycznym, chemicznym i bakteriologicznym co najmniej raz do roku.

2) Z uwagi na dużą liczbę studzien należy kierować się zasadą, by w pierwszym rzędzie badana była woda ze studzien publicznych.

3) Woda z urządzeń wodociagowych, zasilanych wodą z głębszych warstw geologicznych, a więc naogół dobrą pod względem higienicznym, może być badana okresowo (raz na miesiąc) dla sprawdzenia, czy w wodzie zasilającej lub w urządzeniach wodociagowych nie zachodzą jakieś szkodliwe zmiany.

Woda z urządzeń wodociagowych, zasilanych wodą powierzchniową (rzeczną, jeziorową, stawową), oczyszczaną z pomocą filtrów powolnych, szybkobieżnych lub innym sposobem z ewentualnem zastosowaniem dalszego odkażania, powinna być badana w laboratorjach zakładów wodociagowych zasadniczo codziennie, w każdym zaś razie nie rzadziej, niż raz na tydzień, o ile ze względu na warunki finansowe gminy

*) ml = 1 cent. sześć.

częstsze badanie będzie niemożliwe. Próby powinny być pobierane w miejscach, wskazanych w art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310), t. j. w miejscach: a) ujęcia, b) wypływu z urządzeń do oczyszczania, c) czerpania wody z sieci wodociągowej, studni lub ujęcia źródłanego.

Próby powinny być pobierane we wszystkich wyżej wymienionych miejscach w ciągu najwyżej jednego dnia.

Kontrola wody zakładów wodociągowych (z sieci miejskiej) powinna być prowadzona systematycznie według następujących zasad:

- a) próby powinny być pobierane w krańcowych punktach zasięgu magistrali i jej odgałęzień, które są najwięcej miarodajne dla sprawdzenia, czy w sieci miejskiej danego rejonu nie powstają szkodliwe zmiany. W takich przypadkach próby należy pobierać z kranów domowych lub ze źródeł publicznych (studzienek) i t. p. Należy unikać pobierania prób z hydrantów pożarowych wszelkiego rodzaju, gdyż ich konstrukcja pozwala na przypadkowe zanieczyszczenia wypływającej wody;
- b) pobieranie prób wody z wodociągów prywatnych (zakłady przemysłowe, nieruchomości mieszkalne), mających zapasowe połączenie z wodociągiem miejskim, ma na celu sprawdzanie, czy przez to zapasowe połączenie nie może nastąpić zanieczyszczenie sieci miejskiej;
- c) próby powinny być pobierane z kranów najbardziej czynnych, jak podwórzowe, korytarzowe i t. p.
- 4) W razie stwierdzenia przypadkowego zanieczyszczenia studni lub sieci wodociągowej wskutek uszkodzenia urządzeń wodociągowych lub niedostatecznej ochrony studni należy, po dokonaniu naprawy tych urządzeń, urządzenia te odkazić najlepiej z pomocą świeżego podchlorynu wapnia (CAOC1²) w następujący sposób:

- a) z zanieczyszczonej zwykłej studni wyczerpać wodę w całej ilości, cembrowinę mechanicznie oczyścić z porostów i grzybków, z dna usunąć muł,

a na jego miejsce nasypać przepłukany piasek lub żwir; następnie cembrowinę wyszorować roztworem podchlorynu wapnia w stężeniu 120 mg. na 1 litr wody (120 g. na 1 m.³). Po wypełnieniu się studni wodą do stałego poziomu i obliczeniu jej pojemności należy przygotować roztwór potrzebnej ilości podchlorynu wapnia w kilku litrach wody, obliczając ilość podchlorynu w stosunku 60 — 120 g. na 1 m.³ wody w studni (zależnie od stopnia zanieczyszczenia); roztwór ten należy wlać do studni i zmieszać go dokładnie z wodą studzienną. Po 24-ch godzinach wodę należy wyczerpać. Jeśli po ponownym wypełnieniu się studni woda wykazuje zapach chloru, należy ją ponownie wyczerpać aż do zniknięcia śladu chloru;

- b) przy zanieczyszczeniu odcinka sieci rur wodociągowych wskazane jest przeprowadzanie odkażania zanieczyszczonych przewodów, w zasadzie, w następujący sposób. Przy odkażaniu np. zanieczyszczonego odcinka sieci wodociągowej zamyka się zasuwę w dolnym końcu odcinka, otwiera najbliższy na zamkniętym odcinku hydrant, spuszcza wodę przez dłuższy czas dla przepłukania odcinka, następnie zmniejsza się odpływ i jednocześnie przez hydrant, położony na początku odcinka, wtłacza się do rurociągu 1% roztworu podchlorynu wapnia aż do momentu, kiedy zawartość wolnego chloru w wodzie, wypływającej z końcowego hydrantu, będzie wynosiła co najmniej 10 mg na litr. Potem zamyka się hydrant końcowy oraz zasuwę na początku odcinka i pozostawia się odcinek pod działaniem chloru co najmniej przez jedną godzinę. Po skończonym odkażaniu przepłukuje się rurociąg przez spuszczenie wody w celu usunięcia nadmiaru chloru.

Wszelkie nowowykonane odcinki sieci powinny być również odkażane w sposób powyższy przed oddaniem ich do użytku.

Obecność chloru łatwo jest sprawdzić drogą chemiczną, dodając do szklanki wody kilka kropel rozcieńczonego kwasu siarko-

wego, kilka kropel 10% roztworu jodku potasu i 1 — 2 cm.³ 0,5% roztworu krochmalu. W razie obecności wolnego chloru woda zabarwi się na niebiesko.

Do użytku nadaje się tylko świeży podchloryn wapnia, który należy przechowywać w miejscu suchym i ciemnym.

5) W kilka dni po odkażeniu należy pobrać próby wody i przesłać do kontrolnego badania chemicznego i bakteriologicznego. Jeśli w próbie wody należycie pobranej, pochodzącej ze studni odpowiednio zbudowanej i dokładnie odkażonej, zostanie stwierdzona w dalszym ciągu obecność bakterij okrzężnicy, przyczyny zanieczyszczenia wody należy szukać w samych już złożach grunтовых, przepuszczających wodę zanieczyszczoną.

6) W gminach, nie mających własnych laboratoriów przy zakładach wodociągowych, kontrolne badania prób wody (art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310) powinny być dokonywane przez:

a) Państwowy Zakład Higieny i jego filje, lub b) Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku i ich filje, lub c) przez uprawnione komunalne pracownice badania żywności i przedmiotów użytku (pkt. c ust. 1 § 3 rozporządzenia). W tym celu gmina powinna zwrócić się do odpowiedniego, terytorjalnie najbliższego położonego Zakładu badawczego o przeprowadzanie badań kontrolnych przy zasilaniu wodociągu:

- a) wodą powierzchniową — nie rzadziej niż raz na miesiąc,
- b) wodą głębną — nie rzadziej niż raz na 2 miesiące.

W tych przypadkach kontrola wody wodociągu gminnego może obejmować za każdym razem inny rejon (pkt. 3), o ile sieć wodociągowa jest naogół w dobrym stanie.

W gminach, mających własne laboratoria przy zakładach wodociągowych, władze administracji ogólnej, w wykonaniu art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o nadzorze policyjno-sanitarnym, sprawują przez wyżej wyszczególnione Zakłady nadzór fachowy nad sposobem badania wody przez te laboratoria.

7) W związku z treścią § 4 rozporządzenia z dnia 27 sierpnia 1933 r. wyjaśnia się, że warunkami, które powiatowa władza administracji ogólnej może określać w decyzjach o dopuszczaniu, w poszczególnych przypadkach, do picia i potrzeb gospodarczych wody nieodpowiadającej przepisom rozporządzenia, mogą być:

- a) przygotowanie wody,
- b) oczyszczanie wody (odkażanie, filtrowanie, zmiękczenie i t. p.), w zależności od tego, z jakiego powodu i w jakim stopniu woda jest nieodpowiednia oraz zależnie od celu, do którego ma służyć.

Decyzja o niedopuszczeniu wogóle wody, niezdatnej do picia i potrzeb gospodarczych, powinna być wydawana z uwzględnieniem warunków lokalnych, to znaczy o ile zaopatrzenie w wodę danego terenu będzie, po unieruchomieniu nieodpowiedniego zbiornika, w dostatecznej mierze pokrywało zapotrzebowanie ludności.

Kontrola wody w zakładach kąpielowych publicznych (baseny, pływalnie) będzie uregulowana odrębnym zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

III. Opłaty za badanie prób wody.

Opłaty za badanie prób wody należy pobierać według następujących wytycznych:

Za badania prób wody, pobranych w związku z wybuchem duru brzuszego, durów rzekomych, czerwunki oraz cholery, dokonywane w Państwowym Zakładzie Higieny i jego filjach, nie pobiera się opłat.

Za badania chemiczne i bakteriologiczne, dokonywane w Państwowych Zakładach badania żywności i przedmiotów użytku oraz w komunalnych pracowniach badania żywności i przedmiotów użytku (pkt. c ust. 1 § 3 rozporządzenia) dla celów ogólnosanitarnych na użytek władz dozoru — nie pobiera się opłat.

Natomiast koszty badania prób wody dla celów prywatnych, np. przemysłowych (wytwórnice lodu, wyrab lodu, wytwórnice napojów chłodzących, wód gazowanych, lemoniad,

piekarnie, masarnie, mleczarnie, wytwórnie przetworów mlecznych i t. p.) lub w związku z kontrolą wodociągów, studzien i t. p., ponosi właściciel danego przedsiębiorstwa używającego wody do wyrobu produktów, lub właściciel wodociągu, studni i t. p. (gmina, właściciel prywatny).

W związku z tem należy, by we wszystkich przypadkach przesyłania prób do badania zaznaczony był jasno cel, dla którego próby zostały pobrane, a to dla orientacji zał. badawczego co do pobierania lub niepobierania opłat.

Wysokość opłat za badanie prób wody określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 listopada 1929 o opłatach za badanie artykułów żywności i przedmiotów użytku (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 584).

IV. Sprawozdania z kontroli wody.

W związku z wytycznymi powyższej instrukcji, dotyczącymi sprawy kontroli wody, powinny być sporządzane sprawozdania o stanie wody na danym terenie według załączonych schematów i w następującym trybie:

- a) gminy wiejskie i miejskie przedkładają powiatowej władzy administracji ogólnej sprawozdania kwartalne w terminach: 1 maj, 1 sierpień, 1 listopad, 1 luty, według załączonego schematu (załącznik 2); miasta wydzielone składają w tych samych terminach sprawozdania właściwemu wojewodzie;
- b) powiatowa władza administracji ogólnej przedkłada urzędowi wojewódzkiemu sprawozdanie roczne w terminie do 1 kwietnia roku posprawozdawczego, zestawione z kwartalnych sprawozdań gminy według załączonego schematu (załącznik 3); sprawozdania roczne należy sporządzać i przysyłać urzędowi wojewódzkiemu w 3-ch egzemplarzach;
- c) urząd wojewódzki przedkłada Ministerstwu (Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych) po jednym egzemplarzu rocznego sprawozdania powiatowej władzy administracji ogólnej w

terminie do 1 maja roku posprawozdawczego.

V. Uchylenie dotychczasowych zarządzeń, dotyczących wody.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia o wodzie do picia i potrzeb gospodarczych oraz powyższej instrukcji, uchyla się następujące okólniki i pisma okólne:

1. Okólnik Ministerstwa Zdrowia Publicznego z dnia 30.XI. 1921 r. Nr. Z. H. 34672/3122/31 (instrukcja o pobieraniu prób wody do badania) z wyjątkiem punktów 2 i 3, dotyczących pobierania prób wody z odkrytych zbiorników i wód odpływowych;
2. Okólnik Ministerstwa Zdrowia Publicznego z dn. 17.III. 1922 r. Nr. Z. H. 6960/848 w sprawie pobierania wody, używanej do wyrobu wód gazowanych, celem przesyłania jej do zbadania;
3. Okólnik Ministerstwa Zdrowia Publicznego z dn. 16.X. 1922 r. Nr. Org. 31487/2668/22 w sprawie kosztów badania prób wody;
4. Okólnik Nr. 160 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27.VII. 1929 r. Nr. Z. Z. 3960/29 w sprawie badania wody;
5. Pismo okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21.XI. 1929 r. Nr. Z. I. 379/29 w sprawie tymczasowych norm dla wody do picia;
6. Okólnik Nr. 102 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 25.VI. 1930 r. Nr. Z. I. 393/29 w sprawie dezynfekcji i kontroli wody;
7. Okólnik Nr. 4 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13.I. 1931 r. Nr. Z. I. 5/31, uzupełnienie do okólnika w sprawie dezynfekcji i kontroli wody.

Minister Opieki Społecznej:

(—) Dr. St. Hubicki

Schemat sprawozdań kwartalnych.

Sprawozdanie gminy dotyczące kontroli wody.

Województwo

Powiat

a) Studnie i ujęte źródła naturalne.

MIEJSCOWOŚĆ	Rodzaj studni lub źródła	L i c z b a			Powód po- brania prób		Liczba prób zbadanych w		Liczba prób zbadanych		Liczba urządzeń wodnych z wodą			Zarządz. władzy administr. ogólnej		
		zbada- n. urzadz. wodn.	pobrano prób wody		epidem. ogól. san.		Państw. Zakład.	komun. pracow.	chemicz.	bakter.	zdatną	warun. zdat.	niezdat.	zamknięcie		dopusz- czenie warunk.
														stałe	czaso- we	
	Studnie publiczne															
	Studnie prywatne															
	Źródło ujęte															
Przy- kład NN	Studnie prywatne	15	14	1	13		10	4	14	1	10	4	1	1	3	1

b) W o d o c i ą g i.

MIEJSCOWOŚĆ	Źródło wo- dy (rzeka, jezioro, studnia i t. p.)	Liczba prób pobranych z			Powód pobrania prób	Liczba prób zbadanych w			Liczba prób zba- danych		Liczba zbadanych prób wody z									Przyczyny zanieczysz- czenia urzą- dzeń do oczyszczania wody lub sieci
		ujęcia	urz. do oczysz.	sieci		Państw. zakład.	prac. kom.	labor. wodoc.	chemicz.	bakterij.	ujęcia			z urz. do oczyszcz.			sieci			
											zdat.	warun. zdat.	niezdat.	zdat.	war. zdat.	niezdat.	zdat.	warun. zdat.	niezdat.	
Przykład NN	rzeka	10	20	30	badanie okresowe	—	—	60	—	60	1	3	6	18	2	—	25	2	3	zepsucie (osadnika, sieci, hyd- rantu), pęk- nięcie rury wodociąg.

Schemat sprawozdań rocznych

Sprawozdanie starostwa..... dotyczące kontroli wody.

Województwo.....

a) Studnie i ujęte źródła naturalne.

Źródło wody	Liczba zbadanych urządzeń wodnych	Liczba urządzeń z wodą			Zarządzenie wł. adm. ogół. Liczba urządzeń wodnych			U w a g i
		zdatną	warunk. zdatn.	niezdatną	zamkniętych na stałe	czasowo	Dopuszcz. war.	
Studnie publiczne . . .								
Studnie prywatne. . . .								
Źródło ujęte.								
Przy- kład Studnie prywatne.	60	40	16	4	4	12	4	

b) W o d o c i ą g i.

Miejscowość	Liczba prób wody pobr. z:			Liczba zbadanych prób wody z:									Przyczyny zanieczyszczenia urządzeń do oczyszczania wody lub sieci	U w a g i
	ujęcia	urząd. do oczyszcz.	sieci	ujęcia			urząd. do oczyszcz.			sieci				
				zdatnej	warunkowo zdatnej	niezdatn.	zdatnej	zdatnej warunkowo	niezdatn.	zdatnej	warunkowo zdatnej	niezdatn.		
Przykład NN	10	30	10	1	8	1	28	2	—	9	1	—	Zepsucie (osadnika, sieci, hydrantu), pęknienie rury wodociągowej.	

8.

Okólnik Ministra Opieki Społecznej

z dnia 9 marca 1934 r. Nr. 7

Nr. Zn. 50/F/2/1

w sprawie sprzedaży przez apteki surowicy przeciwrózycowej.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.

W myśl punktu 4 okólnika Nr. 124 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10 czerwca 1929 r. (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 1496) surowice i szczepionki dla celów weterynaryjnych mogą być sprzedawane przez apteki wyłącznie na zapotrzebowanie lekarzy weterynarii.

Ze względu jednak na konieczność dania możliwości jak najszeršym warstwom sfer rolniczych korzystania z surowicy przeciwrózycowej Ministerstwo Opieki Społecznej po porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych zezwala na sprzedaż tej surowicy przez apteki bez przepisu lekarza weterynarii.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

9.

Okólnik Ministra Opieki Społecznej

z dnia 15 marca 1934 r. Nr. 8

Nr. Zn. 16/IX/b/8/39

w sprawie instrukcji do rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 stycznia 1934 r. o dozorze nad mąką i wyrobami mącznymi.

Do

Panów Wojewodów (wszystkich prócz śląskiego), Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Panów Dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku.

W związku z nowelizacją rozporządzenia z dnia 29 października 1929 r. o dozorze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 582), opublikowaną w Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 120, do-

tycząca §§ 4, 15, 22, 26, 33, 34 i 35 tego rozporządzenia zarządza się, co następuje:

do § 4:

W ust. 3 dopuszcza się wypiek chleba w bochenkach dowolnej wagi i pełnych kilogramach oraz zwiększa dopuszczalny ubytek na wadze z 3 do 4% i z 5 do 6%;

do § 15:

W ust. 3 wprowadza się przepis o obowiązku badania wody w piekarniach nie tylko nieskanalizowanych, ale również niezaopatrzonych w urządzenia wodociągowe, gdyż jedynie urządzenia kanalizacyjne łącznie z wodociągami dają pewną gwarancję, że woda nadaje się do użytku w wytwórniach pieczywa;

do § 22:

Dopuszcza się pomieszczenie ubieralni w lokalu, połączonym z wytwórnią; jednak urządzenie jej podlega tym samym rygorom, co ubieralnia przy wytwórni;

do § 26:

W wytwórniach wyrobów cukierniczych dopuszcza się ograniczenie liczby pomieszczeń do trzech, a w przypadku, gdy przy wytwórni jest oddzielne miejsce sprzedaży wyrobów cukierniczych — nawet do dwóch pomieszczeń ze względu na drobnicowy charakter produkcji. Przy tej liczbie pomieszczeń winno być w wytwórni oddzielne miejsce na umywalnię z bieżącą wodą, mydłem i ręcznikami.

Poprawka, dotycząca zmiany instytucji, wydającej decyzję, z II-ej na I-szą, a wprowadzona również w §§ 34 i 35, ma na celu uproszczenie systemu orzecznictwa przez skoncentrowanie całego orzecznictwa w rękach wojewódzkiej władzy; zmiana ta da w wynikach dekoncentrację i odciążenie instancji III-ej, będącej do tej pory instancją odwoławczą.

do §§ 33:

W paragrafie tym wprowadza się jako dopuszczalne sutereny o zagłębieniu do 0,5 m. poniżej poziomu terenu, czyniąc tem samem przepis o suterenach bardziej elastycznym, co jest wskazane ze względu na stosunki, ist-

niejące w pewnych dzielnicach kraju, gdzie jest rodzaj lokali suterenowych o małym zagłębieniu, w których wielokrotnie wytwórnie pieczywa się mieszczą. Dla wytwórni w suterenach o większym zagłębieniu pozostawione są przepisy rozporządzenia z dnia 29 października 1929 r. z tą różnicą, że zezwala się na pozostawienie tych wytwórni w suterenach jeszcze na lat 3, t. j. do 24 listopada 1936 r. Zwraca się jednocześnie uwagę, że termin ten nie obowiązuje wytwórni wyrobów cukierniczych, które, o ile odpowiadają wszystkim innym warunkom rozporządzenia, mogą pozostawać w suterenach bezterminowo.

Pozatem decyzji powiatowej władzy administracji ogólnej pozostawia się sprawę odległości wytwórni od ustępów ogólnych w lokalach skanalizowanych oraz ograniczenia obowiązkowej liczby pomieszczeń wytwórni do 2-ch w małych osiedlach, o ile te wytwórnie produkują pieczywo jedynie na użytek danego osiedla, nie wywożąc go poza granice osiedla.

do § 34:

Termin wprowadzenia mechanicznych urządzeń w piekarniach przesuwają się o lat trzy, t. j. do dnia 31 grudnia 1936 r.

do § 35:

Biorąc pod uwagę terminy 31 grudnia 1930 r. i 30 czerwca 1931 r., do których wytwórnie i miejsca sprzedaży mąki i wyrobów mącznych powinny być doprowadzone do stanu, wymaganego przepisami rozporządzenia z dnia 29.X.1929 r. i po zastosowaniu do nich dodatkowo ustępstw §§ 22, 33 i 34 znolizowanego rozporządzenia — należy kwalifikować wytwórnie i miejsca sprzedaży, niezgodne z przepisami rozporządzenia z dnia 23.I. 1934 r., do zamknięcia.

Zauważa się przytem, że zamknięcie wytwórni nie jest równoznaczne z przewidzianem w art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) pozbawieniem przez sąd prawa prowadzenia danego przedsiębiorstwa handlu lub przemysłu na czas oznaczony.

Gdy okoliczności sprawy wymagają zamknięcia danej wytwórni, powiatowa władza

administracji ogólnej powinna wydać orzeczenie o jej zamknięciu, które następnie w razie oporu lub nieposłuszeństwa zostanie przymusowo wprowadzone w życie w trybie postępowania przymusowego w administracji (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342).

Na drogę sądową należy kierować przede wszystkim sprawy, podlegające karom, przewidzianym w art. 34 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku względnie w art. 36 tegoż rozporządzenia.

Zwraca się jednak uwagę, że w wielu przypadkach zapadły już podlegające wykonaniu, a więc ostateczne, prawomocne lub zaopatrzone rygorem natychmiastowej wykonalności, decyzje o zamknięciu wytwórni pieczywa lub wytwórni wyrobów z ciasta i wyrobów cukierniczych na podstawie bardzo rygorystycznych postanowień rozporządzenia z dnia 29.X.1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 582); przeto, wobec opublikowania rozporządzenia o postanowieniach łagodniejszych, w tych przypadkach, gdy decyzja nie została jeszcze wykonana, a wytwórnia odpowiadałaby postanowieniom nowego rozporządzenia, zechce Pan Wojewoda (Pan Komisarz Rządu) korzystać z postanowień art. 99 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym i uchylać takie decyzje z urzędu, względnie — jeżeli chodzi o decyzje nieostateczne — w trybie odwołania, lub wreszcie występować z odpowiednimi wnioskami do Ministerstwa, jeżeli idzie o uchylenie decyzji, wydanej przez Ministerstwo.

Zwłaszcza przed zarządzeniem przymusowego wykonania decyzji o zamknięciu wytwórni, wydanych przed wejściem w życie nowego rozporządzenia, oraz w przypadkach, gdy prosi o to strona, należy zwracać uwagę, czy decyzje te nie nadawałyby się do uchylenia.

Zauważa się przytem, że Najwyższy Trybunał Administracyjny w wyrokach swoich w sprawach: L. rej. 4825/32, L. rej. 6175/30, oraz L. rej. 2172/31 stanął na stanowisku, że do wydawania zarządzeń, opartych na przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r.

o dozorcze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 582) kompetentne są, w myśl ust. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej, oraz uchylił decyzję, wydaną w sprawie zamknięcia piekarni na podstawie powyższego rozporządzenia, między innymi z tego powodu, że została ona wydana przez Magistrat jako władzę przemysłową.

Wyjaśnia się jednocześnie, że przepisy instrukcji z dnia 1 kwietnia 1930 r. (okólnik Nr. 47), dotyczące pozostałych nieznowelizowanych paragrafów (t. j. oprócz uwag do §§ 4, 15, 22, 26, 33, 34 i 35, które uchyla się), pozostają w mocy z następującymi wyjątkami, wpływającymi z postanowień rozporządzenia z dnia 23 stycznia 1934 r.:

1) w uwagach do §§ 16, 18 i 19 wyrazy „wojewódzka władza administracji ogólnej” zmienia się na: „powiatowa władza administracji ogólnej”;

2) uwagi do § 17 uchyla się;

3) przytoczone w uwagach do §§ 16, 19 ust. 2 terminy 24 listopada 1933 r. oraz 31 grudnia 1933 r. zmienia się na terminy 24 listopada 1936 r. oraz 31 grudnia 1936 r.

Równocześnie uchyla się pismo okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 21 stycznia 1931 r. L. Z. H. 4456/30 w sprawie rozporządzenia o dozorcze nad wyrobem i obiegiem mąki i wyrobów mącznych.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

10.

Okólnik Ministra Opieki Społecznej

z dnia 27 marca 1934 r. Nr. 9

Nr. Zn. 16/VIII/b/3/1

w sprawie zarządzeń dotyczących wykonywania rozporządzenia o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami.

Do

Panów Wojewodów (wszystkich prócz śląskiego), Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

I. W myśl przepisu § 25 rozporządzenia z dnia 9.XII. 1932 r. o dozorcze nad mlekiem

i jego przetworami (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 19, poz. 128) wytwórnice przetworów mlecznych, sklepy oraz pomieszczenia do hurtowego handlu mlekiem, istniejące w chwili wejścia w życie rozporządzenia, powinny być dostosowane do postanowień powołanego rozporządzenia do dnia 24 marca r. b. Okres czasu od dnia 24 czerwca 1933 r. do dnia 24 marca r. b. był, w myśl wyjaśnień instrukcji (okólnik Nr. 26/33 z dnia 20.VI.33) do § 25, okresem przejściowym, w ciągu którego organa, wykonywające dozór nad żywnością, powinny były zapoznać się ze stanem rzeczy w dziedzinie wyrobu i sprzedaży mleka i jego przetworów i przygotować teren do rozpoczęcia akcji, zmierzającej do postawienia sprawy zaopatrzenia ludności na terenie Państwa w zdrowe i pełnowartościowe mleko i przetwory mleczne.

W związku z powyższem proszę Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o zarządzenie przedłożenia Ministerstwu do dnia 1 maja r. b. sprawozdania z pracy przygotowawczej, wykonanej w dziedzinie dozoru nad mlekiem i jego przetworami w okresie przejściowym, oraz projektu planu akcji na najbliższą przyszłość, któraby zmierzała stopniowo i systematycznie do uporządkowania tej dziedziny przez wprowadzenie w życie obowiązujących przepisów.

II. Jednocześnie proszę Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o zwrócenie uwagi podwładnych organów na konieczność wzmocnienia kontroli nad mlekiem i jego przetworami, wprowadzanymi do obiegu, w szczególności nad:

a) mlekiem w handlu domokrażnym, ulicznym, targowym, sprzedawanem z baniek, co do warunków jego przewozu i sprzedaży (§§ 14, 15, 16, 19, 20, 22), jak również co do jakości, oznaczenia i t. p. (§§ 2, 21). Specjalna uwaga kontroli winna być zwrócona na przestrzeganie przez sprzedawców należytej czystości przy przewozie i sprzedaży (wozy należycie utrzymane, czyste naczynia, odzież, ręce sprzedawców); zauważa się przytem, że wozy, używane do przewozu (§ 14), nie mogą być miejscem sprzedaży mleka i przetworów mlecznych;

b) mlekiem sprzedawanem w sklepach nieodróżniczowanych co do obowiązku sprzedaży (§ 15 ust. 4), w naczyniach zamkniętych (butelki) oraz nad mlekiem deklarowa-

nem jako „pełne wyborowe“ co do jego jakości, właściwości i oznaczenia (§ 12 ust. 6), zwłaszcza w kierunku stwierdzenia: 1) czy pochodzi z obór, pozostających pod nadzorem weterynaryjnym (nazwisko i adres właściciela mleka, § 14 ust. 1), 2) czy zawiera przepisaną normę tłuszczu, 3) czy nie zawiera zanieczyszczeń ponad dopuszczalną normę;

c) przetworami mlecznymi (śmietana, masło, ser) w handlu domokrażnym, ulicznym, targowym, co do warunków sprzedaży oraz jakości i oznaczenia tych produktów. Analogicznie jak przy mleku uwaga kontroli winna być zwrócona na przestrzeganie przez sprzedawców czystości i należytego obchodzenia się z temi produktami przy przewozie i sprzedaży (śmietana w naczyniach nakrytych, masło, ser odpowiednio zawijane (nie w szmaty § 15 ust. 6), czystość przyrządów, koszyków, odzieży i rąk sprzedawców i t. p.), z uwagi zwłaszcza na ich przeznaczenie do bezpośredniego spożycia;

d) masłem wprowadzanem do obiegu w sklepach, co do jego jakości jakoteż oznaczenia, deklaracji (§ 6); masło w opakowaniu bywa bowiem często deklarowane pod nazwą fantazyjną, bez podania firmy przedsiębiorstwa produkującego (opakowującego) i jego siedziby (§ 18).

III. Wobec tego, że dostosowanie handlu mlekiem domokrażnego, ulicznego, targowego do obowiązujących przepisów będzie dla szeregu zainteresowanych związane z trudnościami, głównie ze względu na niski naogół poziom pośredników, sprzedawców, a intencją rozporządzenia z dnia 9.XII. 1932 r. jest, by handel ten skierować na tory właściwe — należy iść w kierunku organizowania punktów zbiórczych mleka, do których drobni producenci, pośrednicy, sprzedawcy mogliby mleko dostarczać. Mleko w tych punktach poddawane byłoby kontroli i potrzebnym zabiegom tak, by do rąk konsumenta dostawał się produkt pewny i zdrowy. Punkty zbiorcze byłyby zapoczątkowaniem właściwych zlewni mleka, które powinny być jedynym pośrednikiem pomiędzy wytwórcą a konsumentem. Idąc tą drogą, osiągnie się najłatwiej likwidację obecnego „dzikiego“ handlu mlekiem, niezmiernie trudnego do ujęcia we właściwe karby.

Wyjaśnia się jednocześnie, że sklepy, wymienione w § 15 ust. 2 i 3, t. j. te, w których dopuszczalna jest sprzedaż mleka na miarę,

mogą obok mleka i przetworów mlecznych sprzedawać: jaja, pieczywo (w gabłotkach) oraz produkty w szczelnem opakowaniu drobnicowem (puszki, słoiki, pudełka i t. p.). Sprzedaż innych produktów kwalifikuje sklep jako miejsce sprzedaży niezróżniczkowanej, a więc z dopuszczalną sprzedażą mleka jedynie butelkowego.

IV. Przy dokonywaniu kontroli miejsc produkcji i sprzedaży mleka i jego przetworów uwaga organów kontrolujących winna być również zwrócona na to, czy miejsca te są, w myśl przepisu § 24, zaopatrzone w odbitkę odpowiednich postanowień rozporządzenia. Zauważa się przytem, że Polska Liga Nabiałowa, celem ułatwienia zainteresowanym wypełnienia przepisu § 24, podjęła zadanie zaopatrzenia swoim nakładem wszystkich na terenie Państwa miejsc produkcji i sprzedaży mleka i przetworów mlecznych w odbitki odpowiednich postanowień rozporządzenia. By umożliwić Polskiej Lidze Nabiałowej wykonanie tego zadania, należy, aby urząd wojewódzki ustalił liczbę plakatów, potrzebnych na terenie poszczególnych plakatów, biorąc pod uwagę liczbę:

1) obór miejskich, t. j. znajdujących się na terenie miasta,

2) obór wiejskich (po wsiach), przy których są oddzielne pomieszczenia dla przygotowywania mleka do wprowadzania w obieg,

3) wytwórni, przerabiających mleko na pasteryzowane, homogenizowane, kondensowane, kefir, yoghurt i t. p. oraz serowni, śmietankarni, maślarni i t. p.,

4) zlewni pomocniczych dla wytwórni pod 3,

5) wszystkich punktów sprzedaży mleka, jako to: sklepy spożywcze (nabiałowe i niezróżniczkowane), kawiarnie, mleczarnie, cukiernie, pijalnie mleka, kioski do sprzedaży mleka, miejsca sprzedaży w halach targowych, na targach i placach,

6) wytwórni, zużywających duże ilości mleka, jako surowca, np. fabryki czekolady, i podał potrzebną dla terenu województwa liczbę plakatów według rozdzielnika dla gmin miejskich i wiejskich bezpośrednio do wiadomości Polskiej Ligi Nabiałowej — Warszawa, ul. Senatorska 19 (tel. Nr. 673-34 i 673-74). Polska Liga Nabiałowa prześle na swój koszt odpowiednie liczby plakatów bezpośrednio do Zarządów miejskich i Zarządów

gminnych według tego rozdzielnika. Ewentualne koszty, związane z dalszą wysyłką plakatów, pokryje Polska Liga Nabiałowa.

Cena plakatu wynosi zł 1. Należność winna być uiszczona przez zainteresowanych przy zamawianiu lub przy odbiorze plakatów w Zarządzie miejskim lub w Zarządzie gminnym, a uzyskane kwoty, po potrąceniu ewentualnych kosztów wysyłki plakatów do zainteresowanych, przekazane niezwłocznie do P. K. O. na konto Nr. 21588 Polskiej Ligi Nabiałowej, Wydział Wydawniczy.

Niesprzedane przez Zarządy miejskie lub gminne egzemplarze wyciągów rozporządzenia winny być zwrócone Polskiej Lidze Nabiałowej w terminie 3-miesięcznym od daty ich otrzymania.

Podsekretarz Stanu:

(—) *Dr. E. Piestrzyński*

11.

Okólnik Ministra Opieki Społecznej

z dnia 13 kwietnia 1934 r. Nr. 10,
Nr. Zn. 50/Z/11/1.

w sprawie współudziału Państwowego Zakładu Higieny w akcji walki z epidemjami.

Do

Panów Wojewodów.

W piśmie okólnem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 stycznia 1928 r. Nr. Z. Z. 6740/27 (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 288) zostały ustalone zasady współudziału Państwowego Zakładu Higieny w akcji walki z epidemjami.

W celu należytego wykorzystania Państwowego Zakładu Higieny i jego filij w wykonaniu tych zasad zarządzam, co następuje:

1) Cały obszar Państwa zostaje podzielony na okręgi, obsługiwane przez Państwowy Zakład Higieny i jego filje, mianowicie:

a) P. Z. H. w Warszawie obsługuje woj. warszawskie, woj. białostockie, powiaty: węgrowski, sokołowski i garwoliński woj. lubelskiego i powiaty: radomski, kozienicki, iłżecki, jędrzejowski, stopnicki i kielecki woj. kieleckiego,

- b) Filja Wilno — województwa wileńskie i nowogrodzkie.
- c) Filja Lublin — woj. lubelskie z wyjątkiem powiatów, wymienionych w p. a), i powiaty: lubomelski, łucki, kowelski i sarnieński woj. wołyńskiego.
- d) Filja Lwów — woj. lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie i pozostałe powiaty woj. wołyńskiego.
- e) Filja Toruń — woj. pomorskie.
- f) Filja Poznań — woj. poznańskie.
- g) Filja Katowice — woj. śląskie i woj. krakowskie oraz powiaty: częstochowski, zawierciański, będziński, olkuski, włoszczowski, miechowski i pińczowski woj. kieleckiego.
- h) Filja Łódź — woj. łódzkie i powiaty: opoczyński, konecki, opatowski i sandomierski woj. kieleckiego.
- i) Oddział Bakteriologiczny Miejskiej Pracowni w Brześciu n/B — woj. polskie.

Proszę Pana Wojewodę o zawiadomienie powiatowych władz administracji ogólnej (lekarzy powiatowych), lekarzy rejonowych, okręgowych, miejskich i dyrektorów szpitali, że wszelki materiał w przypadkach chorób zakaźnych powinien być przesyłany do Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie lub filji, obsługującej dany teren, do których należy zwracać się ze wszystkimi zapotrzebowaniami: na naczynka, druki, koperty i t. d.

Wyjątek stanowią przypadki zachorowań na dur osutkowy u szczepionych z apobiegawczo szczepionką Prof. Weigla. W tych przypadkach należy pobraną krew przysyłać wyłącznie do Zakładu Biologii Ogólnej Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie (ul. Mikołaja 4).

2) Do nadsyłanych materiałów zakaźnych należy dołączyć:

- a) załącznik różowy — dla badań na cholera, dur brzuszny, dury rzekome, dur osutkowy, czerwone, błonicę, nagminne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, na pałeczki Banga;
- b) załącznik żółty — dla badań na kiłę i rzerzączkę;
- c) załącznik niebieski — dla wszystkich innych materiałów.

Powiatowe władze administracji ogólnej (lekarze powiatowi) powinny przysłać do Państwowego Zakładu Higieny lub właściwej jego filji imienne tygodniowe wykazy wszystkich chorych na dur brzuszny, dury rzekome i dur osutkowy, podany w tygodniowych wykazach liczbowych zachorowań i zgonów na choroby zakaźne. Druki do tych wykazów (zielone) dostarczy P. Z. H. lub filja, obsługująca dany teren.

3) Państwowy Zakład Higieny i jego filje będą zawiadamiały powiatowe władze administracji ogólnej o każdym stwierdzonym bakterjologicznie przypadku duru brzuszno-go, durów rzekomych i duru osutkowego także i wtedy, gdy materiał został nadesłany bezpośrednio do Państwowego Zakładu Higieny lub jego filji przez szpital, lekarza miejskiego, rejonowego, okręgowego lub wolnopraktykującego. Kartki z zawiadomieniami Państwowego Zakładu Higieny lub jego filji powiatowe władze administracji ogólnej (lekarze powiatowi) powinny uzgadniać z dziennikiem zachorowań i zgonów na choroby zakaźne, odnotowując w tym dzienniku wynik badań bakterjologicznych.

4) Państwowy Zakład Higieny i jego filje udzielać będą wszelkich wyjaśnień, dotyczących badań; zapytania należy kierować do Zakładu (filji), który badania wykonał.

5) Powiatowe władze administracji ogólnej powinny wydać zarządzenie, aby pracowni bakterjologiczne ubezpieczalni społecznych, szpitalne, samorządowe i społeczne, znajdujące się na ich terenie, przysyłały lekarzom powiatowym w 2-ch egzemplarzach zawiadomienia o każdym stwierdzonym bakterjologicznie przypadku duru brzuszno-go, durów rzekomych i duru osutkowego według wzorów, opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny. Lekarz powiatowy 1 egzemplarz tych zawiadomień powinien przesłać do Zakładu, obsługującego dany powiat, w załączeniu do wymienionego pod p. 2 sprawozdania tygodniowego.

Wszystkie pracowni bakterjologiczne zaopatrzone zostaną przez państwowe władze administracji ogólnej (lekarzy powiatowych) w specjalne druki dla wyżej wymienionych zawiadomień. Druki te dostarczy Państwowy Zakład Higieny lub filja, obsługująca powiat.

6) Państwowy Zakład Higieny i jego filje biorą czynny udział w walce z chorobami zakaźnymi przez wyjazd na teren kierownika Zakładu lub delegowanego przez niego lekarza epidemicznego możliwie we wszystkich przypadkach.

7) Urzędy wojewódzkie przed wydaniem jakichkolwiek ogólnych zarządzeń do walki z chorobami zakaźnymi powinny zasięgnąć opinii Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie lub właściwej filji.

Do opinjowania dla poszczególnych urzędów wojewódzkich powołani są: Kierownik Oddziału Diagnostyki Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie dla województwa warszawskiego i białostockiego.

Kierownik Filji Toruń — dla województwa pomorskiego.

Kierownik Filji Poznań — dla woj. poznańskiego.

Kierownik Filji Łódź — dla woj. łódzkiego i kieleckiego.

Kierownik Filji Katowice — dla woj. śląskiego i krakowskiego.

Kierownik Filji Lwów — dla woj. lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Kierownik Filji Lublin — dla woj. lubelskiego i wołyńskiego.

Kierownik Filji Wilno — dla woj. wileńskiego i nowogrodzkiego.

Kierownik Oddziału Bakterjologicznego Miejskiej Pracowni w Brześciu — dla woj. poleskiego.

W związku z wyżej podanymi zarządzeniami uchylam pismo okólne Nr. Z. Z. 12/19/53 z dn. 8 listopada 1933 r., dotyczące badań serobakterjologicznych przy durze brzuszno-gim i płamistym.

Jako ostateczny termin wprowadzenia nowych załączników (ust. 2) ustanawiam dzień 1 lipca 1934 r.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

Załącznik Nr. 1 (różowy).

Załącznik przeznaczony do badania na: dur brzuszny, rzekomy, czerwone, cholera, pał. Banga, błonice, dur osutkowy, nagminne zapalenie opon mózgowych.

Nazwisko badanego..... Wiek.....

Miejsce zamieszkania: wieś..... gmina.....

powiat..... miasto..... ulica..... Nr.....

Kliniczne rozpoznanie, podejrzenie

chorego

Próbka pobrana u ozdrowieńca

nosiciela

Odpowiednie
podkreślić

Dzień choroby

Które badanie

Data pobrania

Rodzaj próbki

Zczepiony. Kiedy. Czem?

Dokładny adres, dokąd wysłać wynik badania:

Uprasza się wypełnić wszystkie rubryki dokładnie i czytelnie.

D O N I E S I E N I E O C H O R O B I E Z A K A Ź N E J

N a d a w c a :

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGJENY

DZIAŁ BAKTERJOLOGJI

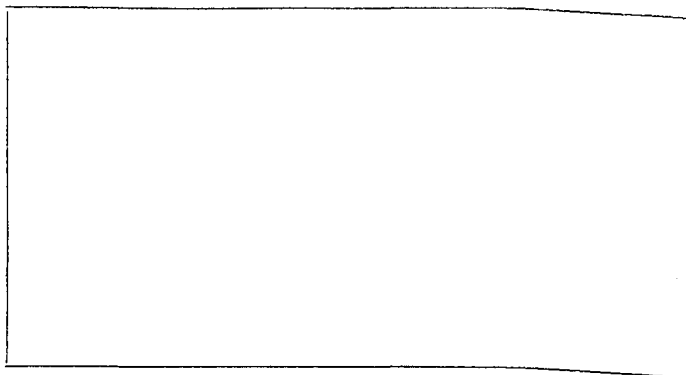
Oddział Diagnostyki Bakteriologicznej

Warszawa, ul. Chocimska 24

Tel. 8.33-54.

Adres telegr. „CENTREPID”.

Wolne od opłaty pocztowej
na podstawie art. 24 Ust. z 3.IV 1924 r
Dz. U. R. P. Nr. 63 poz. 481 z dn.
4.VIII 1933 r.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY WARSZAWA, CHOCIMSKA 24.

W Y N I K B A D A N I A

Próbkę otrzymano	Odczyn zlepek z surowicą badanego.
Wynik przesłano	Widal dur brzuszny.....
Nr. próbki	„ dury rzekome.....
..... kał	Weil-Felix
..... mocz	Pał. Banga.....
..... krew	Pał. czerwoni Shig.-Kr.
	„ „ rzek.....

Nr. próbki

.....

.....

.....

Badający

Nazwisko badanego Wiek

W Y N I K B A D A N I A

Próbkę otrzymano	Odczyn zlepek z surowicą badanego.
Wynik przesłano	Widal dur brzuszny.....
Nr. próbki	„ dury rzekome
..... kał	Weil-Felix
..... mocz	Pał. Banga.....
..... krew	Pał. czerwoni Shig.-Kr.
	„ „ rzek.....

Nr. próbki

.....

.....

.....

Asystent

Kierownik Oddziału Diagnostyki Bakteryjologicznej

Załącznik Nr 2 (żółty).

ZAŁĄCZNIK DO BADANIA NA KIŁĘ, RZEŻĄCZKĘ.

Nazwisko, imię, Nr. lub znak badanego.....

wiek..... zajęcie..... wolny(a) $\frac{\text{żona'y}}{\text{zamężna}}$ z czyjego polecenia.....

Miejsce zamieszkania.....

Rzeżączka—Wrzód miękkie

Kiła I, II, III.

„ utajona

„ wrodzona

„ mózg.-rdz.

Odpowiednie
podkreślić

Leczony(a) Tak Nie

Które badanie

Rodzaj próbki płyn mózg.-rdz. krew
wysięk zapalny

Zmiany przykłowe (metalues)

Data pobrania

Szczególne objawy

Dokładny adres, dokąd wysłać wynik badania

Uprasza się czytelnie wypełnić wszystkie rubryki.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY

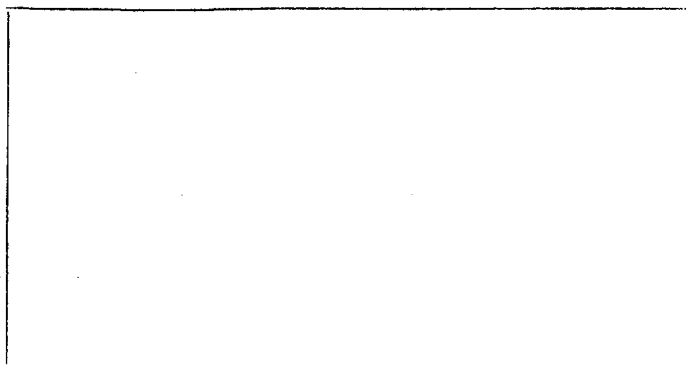
DZIAŁ BAKTERJOLOGJI

Oddział Diagnostyki Bakterjologicznej

Warszawa, ul. Chocimska 24.

Tel. 8.33-54.

Adres telegr. „CENTREPID”.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY WARSZAWA, CHOCIMSKA 24.

W Y N I K B A D A N I A

Nr. próbki.....

Próbkę otrzymano

Wynik przesłano

ODCZYNY SEROLOGICZNE

Bordet-Wassermann

Metoda kłaczkująca

Bordet-Gengou z gonokokami

Badający

Nazwisko, imię, Nr lub znak badanego.....

W Y N I K B A D A N I A

Nr. próbki.....

krw. pł. mózg -rdz. wys. zapalny,

Próbkę otrzymano

Wynik przesłano

ODCZYNY SEROLOGICZNE

Bordet-Wassermann

Metoda kłaczkująca

Bordet-Gengou z gonokokami

Kierownik Oddziału Diagnostyki Bakterjologicznej

Asystent

Załącznik Nr 3 (niebieski).

Z A Ł A C Z N I K

przeznaczony do badań na inne schorzenia

(wyjawszy ostre choroby zakaźne, występujące epidemicznie i choroby weneryczne)

Nazwisko, imię lub Nr.....

Wiek, zajęcie.....

Miejsce zamieszkania

Z czyjego polecenia.....

Rodzaj materiału.....

Rozpoznanie kliniczne.....

Dokładny adres, dokąd posłać wynik badania:

Państwowy Zakład Higieny prosi o dokładne i wyraźne wypełnienie rubryk, w przeciwnym razie będą zwracane przed wykonaniem badania, celem uzupełnienia.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGIENY

DZIAŁ BAKTERJOLOGII

Oddział Diagnostyki Bakteriologicznej

Warszawa, ul. Chocimska Nr 24

Tel. 8.33-54

Adres telegr. „CENTREPID”.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD HIGJENY

W Y N I K B A D A N I A

Na próbki

Wynik przesłano

Próbkę otrzymano

Badający

W Y N I K B A D A N I A

Nr próbki

Wynik przesłano

Nróbkę otrzymano

Pazwisko, imię lub Nr badanego

Kierownik

12.

Pismo Ministerstwa Opieki Społecznej
z dnia 2 marca 1934 r. Nr. Zn. 228/34
w sprawie propagandy przeciwjagliczej.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.

W walce z jaglicą obok akcji leczniczej i leczniczo-zapobiegawczej winna być prowadzona systematyczna i należyte zorganizowana akcja uświadamiająco-propagandowa.

Do prowadzenia tej akcji powołane są wszystkie instytucje lecznicze i leczniczo-zapobiegawcze, w pierwszym rzędzie przychodnie przeciwjaglicze, a następnie instytucje, zajmujące się szerzeniem zasad higieny, jak np. szkoły, zakłady opiekuńcze, związki oświatowe i t. p. oraz organa sanitarne.

Akcja propagandowa polega:

- 1) na wywieszaniu plakatów propagandowych przeciwjagliczych w poczekalniach i ulotek o jaglicy lub na udostępnianiu ludzkiej publiczności;
- 2) na rozdawaniu popularnych broszur i ulotek o jaglicy lub na udostępnianiu ludzkiej publiczności zaopatrywania się w nie;
- 3) na urządzaniu pogadanek i odczytów o jaglicy.

W tym celu z inicjatywy i przy poparciu Ministerstwa Opieki Społecznej zostały opracowane i wydane następujące pomoce propagandowe:

- 1) Plakat propagandowy p. t. „Jaglica” w opracowaniu Dr. M. Zacherta (wydanie Polskiego T-wa Higienicznego r. 1934. Cena za szt. 50 gr., za sto sztuk 40 zł).

Na plakacie tym w barwnych rysunkach przedstawione są warunki zakażenia się jaglicą i jej szerzenia się oraz wskazane postępowanie, chroniące przed tą chorobą.

- 2) Broszurka popularna p. t. „Jaglica” w opracowaniu Dr. M. Zacherta (wydanie Państwowej Szkoły Higieny r. 1930, z rysunkami w tekście. Cena 20 gr. za sztukę, za sto sztuk 12 zł).

Broszura zawiera krótkie pouczenia o istocie jaglicy i jej skutkach, o przyczynach

szerzenia się i sposobach zapobiegania zakażeniu się tą chorobą, upomnienia dla chorych jagliczych oraz przepisy prawne, dotyczące zwalczania jaglicy.

Z tych względów Ministerstwo Opieki Społecznej uznaje powyższą broszurę za nadającą się do rozpowszechnienia w myśl art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 333) o zwalczaniu jaglicy.

Plakaty i broszury są do nabycia w Polskim T-wie Higienicznym, Warszawa, ul. Karowa 31.

3) Film p. t. „Zapobieganie jaglicy” w opracowaniu Dr. M. Zacherta i Dr. L. Rostkowskiego, składający się z 70 przezroczy na taśmie, wydany przez firmę „Ornak” w Warszawie, ul. Polna 74. Cena za taśmę 5 zł. Film ten nadaje się do ilustrowania pogadanek i odczytów popularnych o jaglicy.

Zawiadamiając o powyższem, Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Pana Wojewodę o zalecenie właściwym urzędowi oraz zainteresowanym instytucjom i organizacjom, aby stale były zaopatrzone w wymienione wyżej wydawnictwa, niezbędne do prowadzenia systematycznej akcji uświadamiającej w zakresie zwalczania jaglicy. Zaznacza się przytem, że koszty, związane z prowadzeniem akcji propagandowej przeciwjagliczej, winny być pokrywane przez właściwe instytucje i organizacje.

Ministerstwo Opieki Społecznej przesyła w załączeniu po egzemplarzy plakatów i broszur o jaglicy z prośbą o rozesłanie po jednym egzemplarzu okazowym wszystkim zainteresowanym instytucjom (z uwzględnieniem przede wszystkim przychodni przeciwjagliczych, ambulatorjów i szpitali czynnych).

Jednocześnie powiadamia się, że poprzednie zarządzenia w sprawie propagandy przeciwjagliczej: Nr. Z. Z. 6981/26 z dnia 5 czerwca 1926 r. L. Z. Z. 9673/26 z dnia 20 października 1926 r., L. Z. Z. 5056/28 z dnia 31 sierpnia 1928 r. i L. Z. Z. 7983/30 z dnia 30 grudnia 1930 r. obecnie są nieaktualne.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. J. Adamski

PROGRAM

13.

Pismo Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 2 marca 1934 r. Nr. Zn. 1/b/17/6

w sprawie kursu dla lekarzy ośrodków zdrowia.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.

Wzorem lat ubiegłych odbędzie się w Państwowej Szkole Higieny w czasie od 9.IV. 1934 — 29.IV. 1934 kurs dla lekarzy Ośrodków Zdrowia. Program kursu załącza się.

Na kurs mogą być przyjęci lekarze, którzy bądź pracują już w Ośrodkach Zdrowia, bądź też pragną się zapoznać z tym działem pracy higieniczno-lekarskiej.

Wpisowe wynosi 10 zł; uczestnicy kursu mogą korzystać z pomieszczeń bursy Państwowej Szkoły Higieny, gdzie koszt pobytu wraz z utrzymaniem wyniesie 4 zł dziennie od osoby. Zgłoszenia należy nadsyłać do Sekretariatu Państwowej Szkoły Higieny w Warszawie, ul. Chocimska 24. Lekarze, pragnący zamieszkać w bursie, powinni za-wczasu o tem zawiadomić Państwową Szkołę Higieny.

Lekarzem, którzy pracują już w Ośrodkach Zdrowia, a nie mają specjalnego prze-szkolenia w tym kierunku, Państwowa Szkoła Higieny będzie mogła przyznać pewną liczbę stypendjów w wysokości nieprzekraczającej 100 zł na osobę.

Podania o stypendjum z poparciem właściwej władzy kandydaci winni wnosić do Państwowej Szkoły Higieny. Do podania należy dołączyć: a) krótki życiorys, b) poświad-czenie, stwierdzające charakter zajmowanego stanowiska w Ośrodku Zdrowia.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. J. Adamski

kursu instrukcyjnego dla lekarzy Ośrodków Zdrowia.

Kurs ma na celu wprowadzenie lekarzy Ośrodków Zdrowia w zagadnienia, związane z pracą w tych instytucjach. Wykładowcy mają za zadanie zapoznanie słuchaczy z techniką pracy w poszczególnych działach wzorowego Ośrodka Zdrowia, zwracając szczególną uwagę na stronę organizacyjną i administracyjną, a sprowadzając stronę naukową (kliniczną) poruszanych zagadnień do najniezbędniejszego minimum.

A. Wykłady.

- 1) Zasady ogólne organizacji i działalności Ośrodka Zdrowia . . . 4 godz.
- 2) Organizacja i działalność poszczególnych działów pracy:
 - a) walka z chorobami społecznymi . . . 11 "
 - b) opieka nad matką i dzieckiem . . . 4 "
 - c) higiena szkolna . . . 3 "
 - d) higiena otoczenia . . . 8 "
 - e) walka z ostrymi chorobami zakaźnymi . . . 2 "
 - f) szczepienia ochronne . . . 2 "
 - g) higiena psychiczna . . . 2 "
 - h) kontrola lekarska sportów . . . 2 "
 - i) ratownictwo ogólne i przeciwgazowe . . . 4 "
 - j) propaganda i popularyzacja higieny . . . 3 "
- 3) Praca pielęgniarska w Ośrodku Zdrowia . . . 3 "
- 4) Ośrodki Zdrowia a opieka społeczna i ubezpieczenia społeczne . . . 2 "
- 5) Administracja i biurowość Ośrodka Zdrowia . . . 2 "
- 6) Seminarja dyskusyjne . . . 4 "

Razem . . . 56 godz.

B. Zajęcia praktyczne.

- 1) Praktyka w Ośrodkach Zdrowia w działach walki z gruźlicą, jaglicą, z choro-ba-

mi wenerycznymi, opieki nad matką, dzieckiem i t. p.

2) Demonstracje prac pielęgniarki na terenie.

3) Ćwiczenia z zakresu inspekcji sanitarnej.

C. Wycieczki do Ośrodków Zdrowia.

D. Colloquium.

14.

Pismo Ministerstwa Opieki Społecznej
z dnia 8 marca 1934 r. Nr. Zn. 30/a/67/1
w sprawie lekospisu państwowej pomocy
lekarskiej.

Do

Panów Wojewodów (wszystkich), Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Pana Komisarza Generalnego R. P. w Gdańsku.

Przesyłając w załączeniu egzemplarzy lekospisu, podług którego lekarze umówieni mogą przepisywać lekarstwa dla funkcjonariuszów państwowych i członków ich rodzin na koszt Skarbu Państwa na podstawie § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 28.I. 1934 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 81), Ministerstwo prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Pana Komisarza Gen. R. P. w Gdańsku), by rozdzielił je między podległych mu lekarzy powiatowych proporcjonalnie do liczby lekarzy umówionych na terenie poszczególnych powiatów.

Przed doręczeniem tego lekospisu lekarzom umówionym, lekarze powiatowi winni je poprawić zgodnie z załączonym wykazem poprawek.

Ze względu na ograniczoną liczbę egzemplarzy lekospisu należy wyeliminować tych lekarzy umówionych, którzy pracują jednocześnie w ubezpieczalniach społecznych, mają zatem wymieniony lekospis. Lekarze powiatowi winni dopilnować, by załączone poprawki były wprowadzone i do tych egzemplarzy lekospisu.

Dyrektor Departamentu:

(—) J. Adamski

1 zał.

Zał. do p. M. O. S. z dn. 8.III. 1934 r.

MINISTERSTWO OPIEKI SPOŁECZNEJ.

U W A G I

do spisu środków leczniczych i opatrunkowych zaleczonego do użytku w ubezpieczalniach społecznych (b. Kasach Chorych).

Przed posługiwaniem się załączonym spisem na str. od 18 do 152-iej wł. przy zapisywaniu leków na koszt państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych należy:

A. Skreślić nazwy następujących środków, których na koszt Skarbu Państwa zapisywać nie można:

L. p.

6. Acetum pyrolignosum rectificatum
9. Acidum aceticum dilutum
18. Acid. formicicum
36. Adabromin
37. Adalinum
Adalinum
42. Adonidex
43. Adrenalin. synthetic. sol. 1 : 1000
49. Agar-Agar
51. Allocaine $\frac{1}{4}$ %
c. adrenalin. inj. 1%, 2%, 5%
52. Allochrysin. inj.
53. Allonal
63. Ammonium hydricum solutum
70. Antigenor Nr. 1 i 2
71. Antrasol
73. Apon
90. Atochinol
97. Balsamum styracis
102. Benzothym
131. Camphochin inj.
139. Corbamidum bromodiaethyl. acetylic.
140. Carbomidum bromo-izovalerylicum
144. Castoreum canad.
145. Catechu pulv.
146. Cautschuc
151. Charta nitrata
181. Copasan I i II
182. Coramin
Coramin
193. Creo
211. Empl. meliloti
216. Ephetoninum
218. Ergocornin
Ergocornin inj.
219. Ergot. fluid standard.
238. Extr. hydrastis canad. fluid.
252. Ferrophytin
Ferrophytin
281. Fol. sennae conc.
282. Fol. sennae pulver.
287. Fruct. anisi stellati.
289. Fruct. aurantii immaturi
290. Fruct. capsici
291. Fruct. cubebae pulv.
299. Fruct. sennae = folliculi sennae

302. Gallae turcicae
304. Gargarisma prophylact.
305. Gelacid
312. Gometol A i B
317. Guarana pulverata
319. Gum. resina myrrhae
320. Gum. tragacanthae
321. Gutta percha
325. Herba cannabis ind. conc.
331. Herba lobeliae
342. Hexamethylenetetraminum hydromethylen-
citricum
343. Hexamethylenetetramini sulfosalicylicum
344. Hexamethylenetetraminum triboricum
346. Hydrargyrum
363. Ichthalbinum
364. Infusum sennae compos.
370. Jodergon
371. Jodin
372. Jodlysin
375. Jodpeptin
376. Jodorol
405. Kreozal
411. Lignum sassafras
414. Liniment. anaesthaetic.
417. Liniment. picis Lassari
419. Liniment. saponato-camphor. c. mentholo
420. Lithium carbonicum
422. Liq. carbonis detergens
434. Magnes. perhydrol. 15%
437. Malton
438. Manna
444. Mixt. gummosa
449. Motofantin
450. Motojodin
458. Natr. acetylarsanilicum = Arsacetin
477. Strychnini kakodylici 0,0005.
Natr. glycerophosphorici 0,1
484. Natr. phenylcinchoninici 0,5
Natr. salicylici 0,5
Novocaini 0,04
495. Nervomigren
506. Oleum aurantii pericarp.
509. Oleum calami
511. Oleum carvi
516. Ol. crotonis
523. Ol. lavandulae
536. Ol. sinapis
545. Corpus luteum
Corpus luteum
546. Glandofolin
547. Hypophysis extr. glycerin.
548. Hypophysis cerebri animi. lobi poster.
549. Myostriatol
550. Ovaria anim.
551. Ovarogen standaryz.
552. Pancreas anim.
Pancreas anim.
553. Pituitariae c. thymo extr. fortius inj.
554. Pituitrol inj.
Pituitrol inj.
555. Pituspasmin
556. Thyreoidea gland. anim.
" " "
" " "
557. Ortophan
561. Oxymel scillae
576. Pericarpium aurantii
579. Phennin
588. Phytinum
589. Phytinum caps.
590. Phytinum liquid
609. Polocain
610. Polocaini 0,01
c. adrenalino 1/1000 gttI
Polocaini 0,02
c. adrenalino 1/1000 gttI
617. Pulv. glycerrhizae comp.
618. Pulv. gummos.
623. Pyrazolonum dimethylaminophenyldime-
thylicum
624. Pyrazolonum phenyldimethylicum = An-
tipyrinum
625. Pyrazolonum phenyldimethylicum salicyli-
cum = Antipyrin salic. = Salipyrinum
628. Radix aconiti s. tuber aconiti
630. Radix angelicae
631. Radix columbae
641. Resina benzoe
642. Resina quajaci
643. Resina mastix
644. Resina podophylli
648. Rhisoma galangae
649. " hydrastis
653. " zingiberis
657. Sal. Carolinum factitium
658. Sal. Ems artific.
659. Sal. Kissingen artific.
661. Sal. Vichy artific.
670. Semen colae — nux colae
671. Sem. colchici
674. Sem. sabadillae
676. Sem. strophanti
677. Sem. strychni
678. Sirup. althaeae
680. Sirup. cerasorum
688. Sirup. menthae piper.
697. Species althaeae
701. Species lignorum
710. Spiritus angelicae comp.
712. " lavandulae
713. " melissae comp.
715. " saponatus
731. Sulfonalum
760. Taenium
770. Tinctura absinthii
772. " aloes
774. " arnicae
775. " aurantii
778. " cascarillae
779. " catechu
800. " rhei aquosa
801. " " spirituosa
839. Ungt. Wilsoni
843. Urethanum
844. Uridol
845. Urolitin
846. Urisonal
847. Urosolva
856. Vioformium
858. Wcierania metylowe
865. Ziola Harceńskie

866. Zioła przeciw cierpieniom pęcherza i nerek
867. Ziółka moczopędne impregnowane

B. Wpisać następujące środki, w wykazie wymienione, oraz poprawić:

- po 72. Antipyrin
„ 94. Bagietki szklane
„ 98. Bandaże (elast., flanel., krochmal, muslin.)
„ 102. Batyst Billrota
„ 135. Caps. antigonorrh. firm polskich, skreślić Apteka Z. K. Ch. w Wilnie
„ 136. Caps. contra taeniam firm. pol.
„ 205. Emplastr. elast. (Collemplastr.) firm pol.
„ 216. Ephedrosan Spiess
„ 303. Gaza hygrosk. i wyjąłwiona
„ 312. Caps. antigonorrh. firm polskich
Glicerofosfaty firm polskich
przy 374. dopisać Jodopeptony firm pol., a skreślić: Barcikowski, Ege
po 395. przy: kąpiele — dopisać: zdrojów krajowych
przy 396. skreślić: Amico i Niemirów-Zdrój, dopisać: firm pol.
po 415. Lignina
przy 426. dopisać w końcu: (hemogen, hematogen i t. p.)
po 437. Mączki odżywcze dla dzieci firm krajowych
przy 470. zamiast c. novocaino napisać c. nocaino
po 541. Omnadina inj. Wenda
„ 543. dopisać firm polskich
Organopreparaty dopisać: firm kraj.
po 562. Panodina inj. Klawe
„ 569. Papier parafin. do kompres.
„ 614. Proszki od bólu głowy w/g urzędowego przepisu
„ 615. dopisać firm polskich
„ 634. skreślić gr. m.
przy 650. dopisać pulv.
po 659. Salipyrina
przy 683. dopisać: (Fellova)
po 693. Sole min. sztuczne firm kraj.
po 696. Somnalin wytw. Karpiński
przy 700. skreślić: (St. Germain), a dopisać ziół krajowych
po 730. Strzykawki (baloniki) do ucha
„ Tarnowskiego
„ Zygmunta
po 749. Suspensorja
po 847. Urodonale firm kraj.
przy 848. skreślić: Sachs-Serumwerck, a napisać: Karpiński
po 858. Wata lniana hygrosk.
„ „ oczna
„ „ szpitalna szara
przy 859. skreślić: syntetyczne, a napisać: sztuczne
po 867. Zakraplacze (pipetki) szklane z gumką
C. wszystkie stronicie nieparzyste oraz strony od 154 — 166 skreślić.

15.

Pismo Ministerstwa Opieki Społecznej

z dnia 6 kwietnia 1934 r. Nr. Zn. 57/0/2/32

w sprawie sprawozdania rocznego Ośrodków Zdrowia.

Do

Panów Wojewodów (wszystkich) i Pana Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wzorem lat ubiegłych Ministerstwo Opieki Społecznej zamierza zebrać dane, dotyczące wszystkich instytucyj, prowadzących całość akcji zapobiegania chorobom, czyli Ośrodków Zdrowia, które były czynne na terenie Rzeczypospolitej w dniu 1 stycznia 1934 roku. Przytem zaznacza się, że instytucja, określona jako Ośrodek Zdrowia, 1) powinna obejmować co najmniej dwa działy pracy (np. walkę z gruźlicą i walkę z jaglicą), prowadzone łącznie, pod jednym kierownictwem, i 2) powinna mieć wśród personelu przynajmniej jedną pielęgniarkę społeczną (higienistkę).

Proszę Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o przesłanie załączonych wzorów wszystkim kierownikom Ośrodków Zdrowia, działających na terenie podległym Panu, z tem, by wzory te zostały przez nich wypełnione i zwrócone Panu Wojewodzie (Panu Komisarzowi Rządu). Otrzymane w ten sposób sprawozdania proszę sprawdzić, zażądać sprostowania zauważonych błędów i braków i oryginały w ten sposób sprostowanych sprawozdań proszę przesać Ministrowi Opieki Społecznej w terminie do 1 lipca 1934 r.

Dyrektor Departamentu:

(—) Dr. J. Adamski

Załącznik do p. M. O. S.
z dnia 6.IV.1934 r.

Ośrodek Zdrowia

w..... **Powiat**.....

1) **W czym zarządzie jest Ośrodek Zdrowia?** — Sejmik powiatowy, Zarząd miasta, Kasa Chorych, Czerwony Krzyż

2) **Jakie działy są prowadzone w Ośrodku Zdrowia?** — Opieka nad matką, opieka nad niemowlęciem, opieka nad dzieckiem w wieku przedszkolnym, higiena szkolna, gruźlica, jaglica, choroby weneryczne, alkoholizm, biuro sanitarne

3) **Personel:**

a) **Lekarze** (wyliczenie, imię i nazwisko, przygotowanie specjalne)

b) **Pielęgniarki** (wyliczenie, imię i nazwisko, przygotowanie specjalne)

c) **Kontrolerzy sanitarni** (wyliczenie, imię i nazwisko, przygotowanie specjalne)

d) **Inni pracownicy** (woźni, służące i t. d.) — wyliczenie, rodzaj zatrudnienia

4) **Pomieszczenie:** Ośrodek Zdrowia zajmuje budynek: własny, wynajęty. Liczba pokoi Pomieszczenie: wystarczające, niewystarczające.

Czy jest: waga mikroskop lampa kwarcowa aparat projekcyjny aparat Roentgena

5) **Budżet:** Z jakich źródeł pochodzą wpływy w roku 1933? (Wymienić organizacje i instytucje, wpłacające na utrzymanie Ośrodka Zdrowia, i poszczególne kwoty wpłacone):

1. Rząd	zł
2. Samorząd	zł
3. Kasa Chorych	zł
4. Opłaty	zł
5.	zł
6.	zł

Razem złotych

Uwagi ogólne

6) Działalność Ośrodka Zdrowia w roku 1933.

WYSZCZEGÓLNIENIE DZIAŁÓW PRACY	Liczba osób, będących pod opieką O. Z. w po- szczególnych działach pracy dn. 1.1.34 *)	Liczba porad, udzielo- nych w poszczególnych działach pracy w roku 1933 *)	Liczba wywiadów domowych, wykonanych przez pielęgniarki w roku 1933 *)
Opieka nad matką			
Opieka nad niemowlęciem . .			
Opieka nad dzieckiem w wieku przedszkolnym			
Higiena szkolna			
Walka z gruźlicą			
Walka z jaglicą			
Walka z chorobami wenerycz- nymi			

B I U R O S A N I T A R N E				L.	L. osób uczęst.
L. nieruchomości, poddanych ogłędzinom (z inspekcją pod- wórza, studni, ustępu, śmietnika, zakładów przemysłowych i t.p.), w tem stwierdzono stan nieodpowiedni na terenie nie- ruchomości.	L. prób artykułów żyw- ności, pobranych do zba- dania w tem stwierdzono nie- odpowiednich	L. prób wody pobranych do zbadania w tem stwier- dzono nieodpo- wiednich	Kursy Pogadanki Kolonje Półkolonje		
Liczba osób, zaszczepionych przeciw: ospie, durowi, czerwonce, błonicy, pionicy					

Sprawdzono w urzędzie wojewódzkim	Kierownik Ośrodka Zdrowia
Podpis urzędnika fachowego, lekarza:	Podpis
Data	Data

*) Liczby podane powinny być zgodne z liczbami sprawozdań kwartalnych.

VI. Sprawy organizacyjno-administracyjne.

1.

Okólnik Ministra Opieki Społecznej

z dnia 14 kwietnia 1934 r. Nr. 12

w sprawie upoważnienia do udzielania urlopów okolicznościowych i wypoczynkowych.

Do

Panów Dyrektorów Departamentów, Dyrektora Gabinetu Ministra, Dyrektora Biura Personalnego, Naczelnika Wydziału Zatrudnienia i Migracji, Głównego Inspektora Pracy, Prezesa Trybunału dla spraw ubezp. społ. w Poznaniu, Dyrektora Państw. Zakładu Higieny w Warszawie, Naczelników Wydziałów Zarządu Centralnego, Dyrektorów Państw. Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, Dyrektorów Państw. Zakładów Zdrojowych, Okręgowych Inspektorów Pracy, Dyrektorów Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń, Dyrektora Państw. Szpitala dla psychicznie chorych w Tworkach, Obwodowych Inspektorów Pracy i Kierowników Filij Państwowego Zakładu Higieny.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 października 1933 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 661), mocą którego zostały zniesione z dniem 1 lutego 1934 r. stopnie służbowe, oraz w związku z tem, że dotychczasowe uprawnienia Panów do udzielania urlopów okolicznościowych i wypoczynkowych były uzależnione od stopni służbowych, posiadanych przez podległych Panom funkcjonariuszów — zarządzam, co następuje:

I. a) PP. Dyrektorów Departamentów, Dyrektora Gabinetu Ministra, Dyrektora Biura Personalnego, Głównego Inspektora Pracy, Naczelnika Wydziału Zatrudnienia ubezp. społecznych, Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny, Dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, Dyrektorów Państw. Zakładów Zdrojowych, Okręgowych Inspektorów Pracy, Dyrektorów Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń i Dyrektora Państw. Szpitala dla psychicznie chorych w Tworkach—upoważniam do udzielania podległym sobie urzędnikom i funkcyj-

narjuszom niższym urlopów, nie przekraczających jednorazowo 3 dni w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych (art. 38 i 105 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej). O ile urlop taki zostanie w ciągu roku kalendarzowego udzielony funkcjonariuszowi po raz drugi lub więcej należy niezwłocznie powiadomić o tem Biuro Personalne i wymieniać jednocześnie w zawiadomieniu dokładny cel urlopu.

b) PP. Naczelników Wydziału Zarządu Centralnego, Kierowników Działów i Kierowników Filij Państwowego Zakładu Higieny oraz Obwodowych Inspektorów Pracy—upoważniam do udzielania tychże urlopów nie przekraczających jednorazowo 1 dnia, przy czem, o ile urlop taki zostanie w ciągu roku kalendarzowego udzielony funkcjonariuszowi po raz czwarty lub więcej, należy o tem również powiadomić Biuro Personalne i właściwego Dyrektora (Głównego Inspektora Pracy).

U w a g a: Urlopy w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych mogą być udzielane funkcjonariuszom tylko w razie istotnej potrzeby i w każdym razie nie mogą wpływać ujemnie na normalny tok urzędowania.

II. a) Do swojej decyzji zastrzegam udzielanie urlopów wypoczynkowych urzędnikom, pełniącym obowiązki kierownicze, a mianowicie: Dyrektorom Departamentów, Dyrektorowi Gabinetu Ministra, Dyrektorowi Biura Personalnego, Głównemu Inspektorowi Pracy, Radcy Prawnemu Ministerstwa, Naczelnikom Wydziałów i Kierownikom samodzielnych referatów w Zarządzie Centralnym, Prezesowi Trybunału dla spraw ubezp. społecznych, Dyrektorowi Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku, Dyrektorom Państwowych Zakładów Zdrojowych, Okręgowym i Obwodowym Inspektorom Pracy, Dyrektorom Okręgowym Urzędów Ubezpieczeń i Dyrektorowi Państw. Szpitala dla specjalnie chorych w Tworkach.

b) PP. Dyrektorów Departamentów, Dyrektora Gabinetu Ministra, Głównego Inspektora Pracy, Prezesa Trybunału dla spraw ubezp. społecznych, Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny, Dyrektorów Państwowych

Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, Dyrektorów Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń i Dyrektora Państwowego Szpitala dla psychicznie chorych w Tworkach — upoważniam do udzielania w porozumieniu z Dyrektorem Biura Personalnego podległym sobie urzędnikom, z wyjątkiem wymienionych w punkcie a), i funkcjonariuszom niższym urlopów wypoczynkowych, przewidzianych art. 36 i 105 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

c) P. Dyrektora Biura Personalnego — do udzielania urlopów wypoczynkowych urzędnikom Biura Personalnego, z wyjątkiem wymienionych w punkcie a), i funkcjonariuszom niższym Urzędu Centralnego Ministerstwa.

d) Terminy, w jakich należy udzielać urlopów wypoczynkowych, oraz sposób powiadamiania Ministerstwa o przyznaniu tych urlopów będzie regulowało corocznie osobne zarządzenie.

III. Jednocześnie uchylam wszystkie poprzednie zarządzenia, wydane w kwestiach, uregulowanych niniejszym okólnikiem.

Minister:

(—) *Dr. S. Hubicki*

2.

Pismo Ministra Opieki Społecznej

z dnia 14 kwietnia 1934 r. Nr. B. P. 11/1-4

w sprawie urlopów wypoczynkowych w roku 1934.

Do

Panów Dyrektorów Departamentów, Dyrektora Gabinetu Ministra, Dyrektora Biura Personalnego, Naczelnika Wydziału Zatrudnienia i Migracji, Głównego Inspektora Pracy, Prezesa Trybunału dla spraw ubez. społ. w Poznaniu, Dyrektora Państw. Zakładu Higieny w Warszawie, Dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, Dyrektorów Państw. Zakładów Zdrojowych, Okręgowych Inspektorów Pracy, Dyrektorów Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń i Dyrektora Państw. Szpitala dla chorych psychicznie w Tworkach.

W związku ze zbliżającym się okresem urlopów wypoczynkowych polecam do dnia 25 kwietnia r. b. nadesłać do Ministerstwa

(ul. Długa 38/40) rozkłady urlopów na rok bieżący, sporządzone ściśle według załączanego wzoru.

Zgodnie z art. 36 ustawy z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku przysługuje urzędnikom i praktykantom, którzy przesłużyli przynajmniej rok w służbie państwowej, o ile nie zachodzą ważne przeszkody służbowe. Wymiar urlopu dla wypoczynku, w zależności od ilości lat służby szczegółowo określa ustęp 2 powołanego artykułu.

W myśl art. 105 tejże ustawy funkcjonariusze niżsi, mający przynajmniej rok służby, mają również prawo do urlopu wypoczynkowego, którego wymiar, stosownie do ilości lat służby, podaje ustęp 2 wymienionego artykułu.

Pracownikom kontraktowym urlopy winny być udzielane tak, jak urzędnikom i funkcjonariuszom niższym, t. j. w wymiarze i na zasadach określonych w art. 36, 37 i 105 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Do wymiaru urlopu dla wypoczynku należy zaliczyć czas spędzony na konwojenturach.

Niezależnie od powyższego zaznaczam, że na podstawie ustępu 3 powołanego wyżej art. 36, władza może wliczyć do wymiaru urlopu dla wypoczynku wszystkie urlopy, udzielone urzędnikowi względnie funkcjonariuszowi niższemu, z wyjątkiem krótkich urlopów dla załatwienia ważniejszych spraw rodzinnych i majątkowych, nieprzenoszących jednorazowo dni trzech.

Przy układaniu urlopów należy zwracać uwagę, aby urlopy te były udzielane równomiernie od 1 maja do 1 października i w żadnym razie nie odbiły się ujemnie na toku prac poszczególnych urzędów. Szczególną zaś uwagę należy zwrócić na rozłożenie urlopów wypoczynkowych dla urzędników zatrudnionych przy pracach legislacyjnych i rozłożyć im urlopy wypoczynkowe tak, ażeby nie odbiły się ujemnie na pracach przygotowawczych i terminach, ustalonych pismem okólnem z dnia 10 kwietnia r. b. Nr. L. 5/3-4.

Po ukończeniu urlopów pracownicy winni natychmiast stawić się do pracy.

O ile przyznany urlop już upłynął, wystąpienie z podaniem o przedłużenie urlopu nie

upoważnia bynajmniej do niestawienia do służby i takie niestawienie traktowane będzie jako samowolne i nieusprawiedliwione opuszczenie swych obowiązków służbowych, pociągające za sobą jaknajdalej idące konsekwencje.

Wszelkie przesunięcia zaaprobowanych już urlopów mogą mieć miejsce wyłącznie z ważnych przyczyn służbowych, przytem ustalenie ponownego terminu urlopu winno być komunikowane Biuru Personalnemu.

Przysługujący urzędnikowi lub funkcjonariuszowi niższemu urlop w zasadzie winien być wykorzystany jednorazowo w całości i to w roku bieżącym.

W powyższym też terminie, t. j. do dnia 25 kwietnia r. b. Panowie, posiadający na mocy okólnika z dnia 14 kwietnia r. b. Nr. 12/34 uprawnienia do udzielania urlopów wypoczynkowych podwładnym sobie urzędnikom i niższym funkcjonariuszom, przesyłają do uzgodnienia do Biura Personalnego wykazy za-

projektowanych do udzielenia przez siebie urlopów (sporządzone w 2 identycznych egzemplarzach na szemacie, którego wzór załącza się), jak również i rozkłady urlopów do mojej aprobaty w drodze służbowej, a mianowicie: pp. Dyrektorzy Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń przez Dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych, Okręgowi Inspektorzy Pracy przez p. Głównego Inspektora Pracy oraz Dyrektor Państw. Zakładu Higieny, Dyrektorzy Państw. Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, Dyrektorzy Państw. Zakładów Zdrojowych i Dyrektor Państwowego Szpitala dla chorych psychicznie w Tworach przez p. Dyrektora Departamentu Służby Zdrowia.

W tej samej drodze należy przysyłać również i zawiadomienia o wszelkich przesunięciach zaaprobowanych już urlopów.

Minister:

(—) *Dr. St. Hubicki*

Zał. do p. M. O. S. z dn. 14.IV. 1934 r.
Nr. BP. 11/1—4.

L.....		Urząd.....						w.....			
W jakim miesiącu		Nazwisko i imię	Tytuł lub charakter służbowy	Data wstąpienia na służbę	Data i czas trwania ostatniego urlopu	Proponowany urlop		Dokładny adres miejsca pobytu podczas urlopu	Nazwisko i imię zastępcy	Tytuł lub charakter służbowy	Uwagi
						od	do				
m a j	1										
	2										
	3										
c z e r w i e c	1										
	2										
	3										

i t. d.

Podpis kierownika urzędu

U w a g a: Wykaz przyznanych urlopów sporządzony według powyższego wzoru należy przesyłać do Ministerstwa Opieki Społecznej (Biuro Personalne) w 2 egzempl. natychmiast po skutecznieniu rozkładu i uzgodnieniu z osobami zainteresowanymi.

3.

Okólnik Nr. 13 Ministra Opieki Społecznej
z dnia 19 kwietnia 1934 r. Nr. Bd. 1/18-4
w sprawie wykonania budżetu na okres
1934/35 r.

Do

Panów Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Okręgowych Inspektorów Pracy, Dyrektorów Okręgowych Urzędów Ubezpieczeń, Prezesa Trybunału dla spraw Ubezpieczeń w Poznaniu, Naczelnego Dyrektora Państwowego Zakładu Higieny oraz Dyrektorów Państwowych Zakładów Badania Żywności.

Układ budżetu.

W układzie preliminarza budżetowego Ministerstwa Opieki Społecznej na okres 1934/35 zaszły zmiany w związku z wprowadzeniem nowego podziału na działy poszczególnych dochodów i wydatków Ministerstwa, a mianowicie:

1) Dochody i wydatki Państwowego Zakładu Higieny, Państwowych Szkół Położnych i Państwowych Zakładów Badania Żywności, preliminowane dotychczas w specjalnych rozdziałach działu 9 — Służba Zdrowia, zostały wyodrębnione w oddzielne działy:

dział 7 Państwowe Szkoły Położnych;

„ 8 Państwowy Zakład Higieny;

„ 9 Państwowe Zakłady badania żywności.

2) Zniesiono dotychczasowy dział 3 „Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy”, a to w związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zniesieniu państwowych urzędów pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 621), funkcjonariusze zaś państwowi, załatwiający sprawy w zakresie pośrednictwa pracy, zabezpieczenia od bezrobocia i migracji są opłacani z kredytów Wojewódzkich Wydziałów Pracy, Opieki i Zdrowia.

3) Utworzono nowy dział I-a „Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej oraz wpłata na rzecz Funduszu Pracy” na pokrycie wydatków na emerytury i podatek dochodowy oraz opłaty na Fundusz Pracy dotychczas preliminowane w § 1 „uposażenie” poszczególnych działów budżetu.

Ponadto, wobec wprowadzenia zasady, że wszystkie dochody i wydatki muszą być preliminowane brutto, w grupie B. „Przedsiębiorstwa i Zakłady” utworzono następujące nowe działy:

dział 13 — Przedsiębiorstwa Państwowe-go Zakładu Higieny:

rozdz. 1 Dział wyrobu surowic i szczepionek,

rozdz. 2 Dzierżawa posiadłości Amelin

„ 3 Pracownia analityczna.

dział 14. Szpitale państwowe.

W związku z temi zmianami budżet Ministerstwa Opieki Społecznej na okres 1934/35 składa się z 12 działów w grupie A „Administracja” i 3 działów w grupie B „Przedsiębiorstwa i Zakłady”, a mianowicie:

A. ADMINISTRACJA.

dział 1. Zarząd Centralny,

dział 1a. Przelew z tytułu państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej oraz na rzecz Funduszu Pracy,

dział 2. Urzędy inspekcji pracy,

„ 3. Wojewódzkie Wydziały Pracy,

Opieki i Zdrowia,

dział 4. Urzędy ubezpieczeń społecznych,

dział 5. Lekarze powiatowi,

„ 6. Urzędy dla spraw inwalidzkich,

„ 7. Państwowe szkoły położnych,

„ 8. Państwowy Zakład Higieny,

„ 9. Państwowe zakłady badania żywności.

dział 10. Świadczenia socjalne,

„ 11. Służba zdrowia.

B. PRZEDSIĘBIORSTWA.

dział 12. Zdrojowiska Państwowe,

dział 13. Przedsiębiorstwa Państwowego Zakładu Higieny,

dział 14. Szpitale państwowe.

W wydatkach poszczególnych działów budżetu zaszły następujące zmiany:

1) w dziale 1 — „Zarząd Centralny” — przewidziano nowy § 14 „IX Międzynarodowy Zjazd Przeciwwgruźliczy”,

2) w dziale 2 — „Urzędy inspekcji pracy” — zniesiono paragrafy dotyczące kredytów dla Polskiego Komisarza do Spraw Pracy na Górnym Śląsku i Komisarza Demobilizacyjnego, włączając je do właściwych paragrafów wydatków tego działu,

3) w dziale 4—„Urzędy Ubezpieczeń Społecznych” — kredyty na koszty postępowania, przewidziane w budżecie na okres 1933/34 w pozycji 2 § 8 — obecnie posiadają odrębny § 10,

4) w dziale 5 — „Lekarze powiatowi” — wydatki na komisje poborowe, pokrywane w budżecie na okres 1933/34 z kredytów § 8, uwzględnione w nowym paragrafie 10 „komisje poborowe”,

5) w dziale 11 — „Służba Zdrowia” zachowano podział kredytów Służby Zdrowia na 3 rozdziały:

rozdział 1 — „Walka z chorobami”,

rozdział 2 — „Opieka nad lecznictwem”,

rozdział 3 — „Państwowa pomoc lekarska dla funkcjonariuszów państwowych”,

przyczem w rozdziale 2 przewidziano nowe następujące paragrafy:

§ 17 Higjena psychiczna,

§ 18 Higjena pracy,

§ 19 Popieranie zielarstwa.

Wykonanie budżetu.

Z uwagi na postanowienia artykułu 4 ustawy skarbowej na okres 1934/35 kredyty objęte budżetem będą otwierane przez Ministerstwo Skarbu miesięcznie, wobec tego utrzymuje się dotychczasowy system budżetowania oparty:

- 1) na budżetach miesięcznych,
- 2) miesięcznem otwieraniu kredytów,
- 3) unieruchamianiu kredytów, niewykorzystanych w danym miesiącu.

W związku z tem Ministerstwo obowiązane jest przedkładać nadal Ministerstwu Skarbu na 15 każdego miesiąca zapotrzebowanie kredytowe na miesiąc następny. Dla ustalania preliminarzy miesięcznych w wysokości odpowiedniej do potrzeb w poszczególnych miesiącach władze asygnujące obowiązane są nadsyłać Ministerstwu kwartalne wnioski budżetowe. Wnioski te należy nad-

syłać na 15 dni przed rozpoczęciem każdego kwartału. We wnioskach kwartalnych należy preliminować wszystkie potrzebne kredyty na wydatki osobowe, rzeczowo-administracyjne i wydatki specjalne ściśle według wymogów pisma okólnego Ministerstwa z dnia 8.VII. 1933 r. w sprawie sporządzania kwartalnych wniosków budżetowych oraz wykazów pozostałości i stanu zadłużenia.

Przy zestawianiu kwartalnych wniosków budżetowych, poszczególne pozycje należy preliminować w wysokości nieprzekraczającej dotychczasowych rzeczywistych wydatków, uwzględniając jedynie zmiany, jakie mogły powstać w związku z nowymi terminami płatności, odnośnych wydatków.

Po zatwierdzeniu przez Ministerstwo Skarbu miesięcznego preliminarza, Ministerstwo uruchamiać będzie na każdego 1 danego miesiąca kredyty osobowe i rzeczowo-administracyjne w Izbach Skarbowych do dyspozycji władz asygnujących, kredyty zaś na wydatki specjalne działu opieki społecznej i służby zdrowia — będą przekazywane władzom asygnującym t. zw. przeniesieniami kredytów do dnia 20 każdego miesiąca.

Kredyty obejmujące wydatki zryczałtowane należy przelewać na rachunek bieżący urzędu w Kasie Urzędu Skarbowego, przyczem zaznacza się, że w stosunku do tych kredytów, o ileby one nie były wydatkowane w całości w danym miesiącu, nie mają zastosowania zasady, dotyczące unieruchomienia kredytów.

Zużytkowanie otwieranych kredytów we wszystkich innych paragrafach winno następować nadal według zasad, wskazanych okólnikiem Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 21 marca 1933 r. Nr. 10/33 (Bud. B. 23-17-33) w sprawie wykonania budżetu na okres 1933/34 r.

Minister:

(—) Dr. S. Hubicki

Prenumerata roczna kwartalnika z dodatkami miesięcznymi w Warszawie . . .	25 zł —
„ „ „ „ „ „ na prowincji . . .	30 „ —
„ „ „ „ „ „ zagranicą . . .	35 „ —
Cena pojedynczego numeru kwartalnika bez dodatków miesięcznych . . .	6 „ —
„ „ „ „ „ „ z dodatkami miesięcznymi . . .	7 „ 50 gr
Cena pojedynczego numeru dodatku miesięcznego . . .	1 „ 50 „

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA, UL. DŁUGA 38/40.

NAKŁADEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ